

„Kyselka je fenomén, který stojí za to zachránit.“
Vladimír Lažanský

KYSELKA U KARLOVÝCH VARŮ • GIESSHÜBL - PUCHSTEIN • GIESSHÜBL - SAUERBRUNN

LS 2013|14 • FA ČVUT • ÚSTAV PAMÁTKOVÉ PÉČE • DP • VEDOUcí PRÁCE : Prof. Ing. Arch. Akad. Arch. Václav GIRSA, Doc. Ing. Michael Rykl, PhD • ASISTENT : Ing. Arch. Tomáš EFLER • ALICE TRNKOVÁ

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY**

AUTOR, DIPLOMANT: ALICE TRNKOVÁ
AR 2013/2014, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) **OBNOVA LÁZNÍ KYSELKA**

(AJ) RENEWAL OF SPA KYSELKA

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ

VEDOUcí PRÁCE: Prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Gírsa Ústav Památkové péče 15114
Doc. Ing. Michael Rykl, PhD.

OPONENT PRÁCE:

KLÍČOVÁ SLOVA (ČESKÁ): Kyselka, Obnova, Památkový areál, Stavebně-historický průzkum, Anglický park

ANOTACE (ČESKÁ):

Cílem urbanisticko - architektonického návrhu je revitalizovat areál bývalých lázní Kyselka u Karlových Varů. Projekt nabízí řešení nového využití budov a také se zabývá obnovou anglických krajinářských parků. Nedílnou součástí projektu je průzkum pomníků, zastavení a altánů na lesních promenádních cestách v bezprostřední blízkosti areálu.

ANOTACE (ANGLICKÁ):

The aim of the urbanistic - architectural design proposal is a renewal of the area of the former spa buildings in Giesshübl (Kyselka) near Karlovy Vary (Carlsbad, Czech Republic). The proposal offers a solution of a new use of buildings and deals with a renewal of English landscape gardens. The integral part of the proposal is an architectural and historical survey of monuments, stations and pavilions on the forest promenade paths in the immediate surroundings of the area.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

(Celý text metodického pokynu je na [www.FA_studium/ke stažení](http://www.FA_studium/ke_stažení))

V Praze dne 30.5.2014

podpis autora-diplomanta

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Bc. Alice Trnková

datum narození: 12. 12. 1988

akademický rok / semestr: 2013/14 LS
ústav: Památkové péče
vedoucí diplomové práce: Prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Girsá
Doc. Ing. Michael Rykl, PhD.

téma diplomové práce: Obnova lázní Kyselka (Modul památkové péče)

zadání diplomové práce:

- 1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení
- 2/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program
- 3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování
- 4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

1/ a 2/

Část SHP:

1. Záznam a průzkum pozůstatků lázeňských staveb určených k odpočinku, které doplňovaly promenádní cesty. Výstupem budou zákresy a zaměření, doplněné popisy a fotografiemi stávajícího stavu, nalezení srovnatelných staveb, pokus o rekonstrukci.
2. Nastínit vznik a proměnu promenádních cest v průběhu celé historie lázní Kyselka. Výstupem bude půdorysné schéma se zaznačením vývoje cest a doplňků.

Návrhová část:

Předmětem diplomové práce je obnova historické části areálu bývalých lázní Kyselka, který se nachází v údolí řeky Ohře. Vzhledem k rozdílnému stupni poškození dochovaných lázeňských a provozních staveb bude volen přístup rekonstrukce či konverze.

Dále bude navržena obnova restaurace, revitalizace dnešního parkoviště, předprostoru před budovami a úprava břehů řeky Ohře. V návaznosti na část SHP bude řešena obnova vybraných odpočinkových míst, které se nacházejí při promenádních cestách.

Stavební program: ve vymezené části areálu budou zřízeny kapacity pro bydlení, stravování a dále prostory pro veřejnou správu obce a posílení občanské vybavenosti (např. hotel, knihovna, prodejna potravin či obchod se suvenýry). V rámci návrhu bude řešeno také informační centrum a muzejní expozice.

Návrh bude vycházet z poznatků standardního SHP, vytvořeného pracovníky NPÚ v Lokti a z informací, získaných při zpracování Diplomního semináře.

Důraz bude kladen na zachování jak stavebních, tak památkových hodnot areálu a samozřejmostí bude citlivé zapojení nových objektů a úprav do hodnotného prostředí.

Cílem práce je celková rehabilitace významné části památkového areálu a oživení místa.

3/ a 4/

Plány urbanistických souvislostí (1:1000 - 1:10 000), celkové a dílčí půdorysy, řezy, pohledy s vyznačením rozsahu úprav (1:100 – 1:500). Práce bude obsahovat vizualizace, fyzický model a průvodní zprávu ve standardním členění a rozsahu (zadání, orientační SHP, širší vztahy, stavební program, kapacity, provozy, architektonické a konstrukční řešení, technická infrastruktura, výsadba). Odevzdány budou všechny části diplomního projektu dle dané vyhlášky (portfolio A3 v daném rozsahu 2x, projekt na CD, prohlášení diplomanta, zadání, plachty A1 na výstavu diplomových prací).

Datum a podpis studenta

24.2.2014

Datum a podpis vedoucího DP

24.2.2014

Datum a podpis děkana FA ČVUT

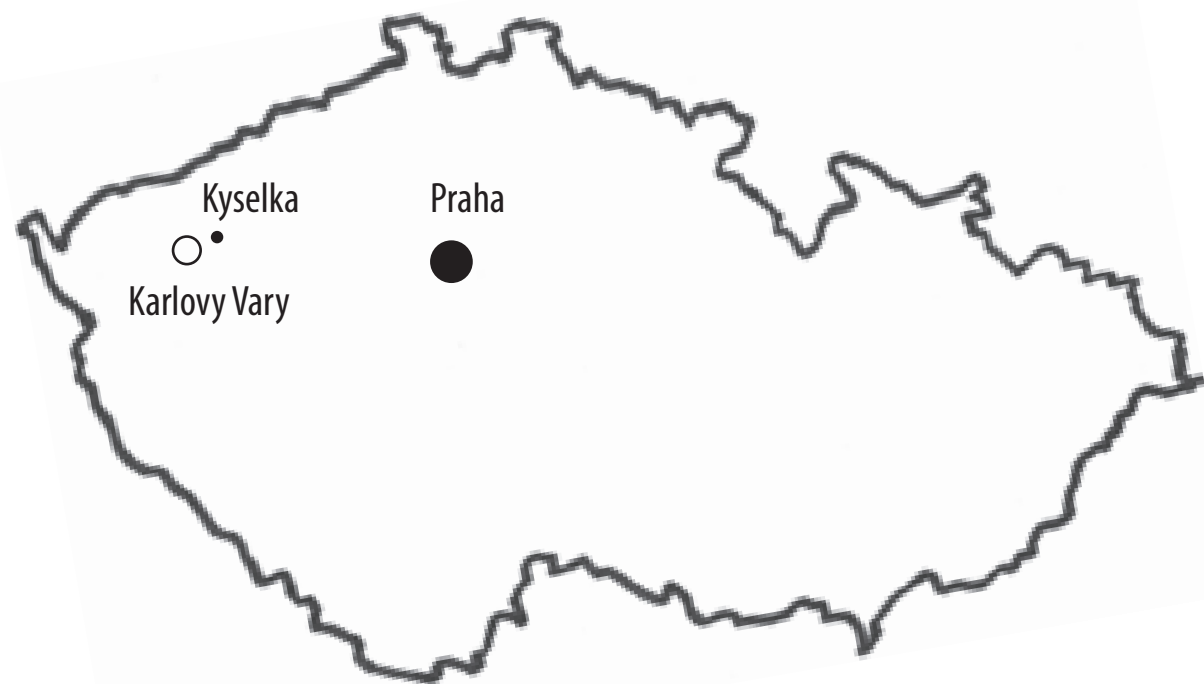
registrováno studijním oddělením dne 24.2.14

- — — — — 10.-9.ST. PŘ. NL. L. - STOPY NEJSTARŠÍHO LIDSKÉHO OSÍDLENÍ (NEOPEVNĚNÁ SÍDLIŠTĚ ; HRADIŠTĚ)
- — — — — 10.-11. ST. NL. L. - KULTURA LIDU S KERAMIKOU PRAŽSKÉHO TYPU
- — — — — 13.-14. ST. NL. L. - KOLONIZACE (KLÁŠTERY DOKSANY, OSEK, POSTOLOPRTY)
- • • • • 1522 - 1. PÍSEMNÁ ZMÍNKA O UŽÍVÁNÍ PRAMENŮ
- • • • • 1571 -1614, 18, 22, 53, 70, 95 - CHVÁLA KYSELKY VE SPISECH
- 1614 - BUKOVÁ KYSELKA VYČIŠTĚNA A OHRAZENA
- 1617 - BUKOVÁ KYSELKA PŘEDEPISOVÁNA JAKO PITNÁ LÉČBA Dr. BRUNNEREM
- 1687 - BEZPLATNÉ UŽÍVÁNÍ KYSELKY(POVOLENO HRABĚTEM H.J.CZERNINEM)
- 1724 - 1. CHEMICKÁ ANALÝZA PRAMENE (Dr. F. HOFFMANN Z HALLE)
- 1787 - NOVÉ JÍMÍNÁNÍ KYSELKY - HRABĚ LOUIS HARTIG
- — — — — 1792-3 - POČÁTKY LÁZEŇSKÉHO PROVOZU; VÝVOZ; STAVBA VÝROBNY KAMENINOVÝCH LAHVÍ
- 1796 - PRODEJNÍ FILIÁLKY - KARLOVY VARY, PRAHA, VÍDEŇ
- 1798 - ANALÝZA KYSELKY - DR. DAMM A MITTERBACHER
- 1824 - ANALÝZA KYSELKY - PROF. STEINMANN
- — — — — 1829 - PANSTVÍ ZAKOUPILA ANTONIE VON NEUBERG WILHELM VON NEUBERG ZAKLÁDÁ LÁZNĚ KYSELKA - STAVBA RESTAURACE, KOLONÁDY, PROMENÁDNÍ ÚPATÍ
- • • • • 1834 - DR.F.J. LERCH : „DER GIESSHÜBLER SAUERBRUNN IN BÖHMEN“
- — — — — 1844 - STAVBA KOLONÁDY, LÁZ. DOMU A SYROVÁTKOVÉ LÉČEBNY
- 1846 - DR. J. LÖSCHNER : „SPISY O KYSELCE“
- 1852 - NÁVŠTĚVA ŘECKÉHO KRÁLE OTTY I. -PO NĚM POJMENOVÁN PRAMEN J. LABITZKY : „ČTVERYLKA VZPOMÍNKA NA KYSELKU“
- — — — — 1853 - NOVÉ OTEVŘENÍ KOLONÁDY OTTOVA PRAMENE (ARCH. GRUEBER)
- — — — — 1854-55 STAVBA SILNICE KYSELKA - KARLOVY VARY
- — — — — 1859 - ODHALEN POMNÍK F. FRANIECKOVI (KNIHTISKAŘ, NAKLADATEL, CTITEL A MECENÁŠ KYSELKY)
- — — — — 1862 - NOVÝ LÁZEŇSKÝ DŮM, 38 HOSTŮ, 7324 NÁVŠTĚVNÍKŮ
- 1867 - NOVÝ NÁJEMCEM PRAMENE - HEINRICH VON MATTONI
- 1869 - VÝVOZ 331 449 LAHVÍ MINERÁLNÍ VODY
- 1873 - MATTONI KUPUJE OTTŮV PRAMEN A ČETNÉ POZEMKY ZALOŽENÍ FIRMY MATTONI 69 HOSTŮ, 5000 NÁVŠTĚVNÍKŮ
- 1877 - DR. NOWAK - NOVÁ CHEMICKÁ ANALÝZA PRAMENŮ
- — — — — 1880 - STAVBA VODOLÉČEBNÉHO ÚSTAVU, LÁZEŇSKÝ DR. KAMMERER
- — — — — 1884 - DOKONČENA STAVBA KAPLE SV. ANNY (FINANCOVÁNO. A. NOSTITZ-RIENECK)
- — — — — 1884 - ODHALENA BUSTA DR. J. LÖSCHNERA
- — — — — 1885 - STAVBA INHALAČNÍHO PAVILONU, ZŘÍZENÍ PROMENÁDNÍCH CEST
- — — — — 1886 - STAVBA ROZHLEDNY NA BUKOVÉ HOŘE
- — — — — 1894 - STAVBA ELEKTRÁRNY, ŽELEZNIČNÍ TRATĚ VOJKOVICE-KYSELKA
- 1895 - 682 PACIENTŮ, 36 000 NÁVŠTĚVÍKŮ
- — — — — 1897-98 NOVÁ KOLONÁDA OTTOVA PRAMENE (ARCH.K. HAYBÄCK Z VÍDNĚ)
- 1900 - GRAND PRIX V PAŘÍŽI PRO MATTONIHO KYSELKU
- 1901 - 700 PACIENTŮ, 39 290 HOSTŮ, 9 MIL. VYVEZENÝCH LAHVÍ
- — — — — 1907-09 ROZSÁHLÁ MODERNIZACE ZŘÍDEL - ŠVÝCAR ING. A. SCHERRER
- 1908 - 462 PACIENTŮ, 40 127 HOSTŮ
- 1910 - 14.KVĚTNA UMÍRÁ HEINRICH MATTONI
- 1914 - ODHALEN POMNÍK H. MATTONIHO OD PROF.E. VON HELLMER
- 1915-45 VLASTNÍKEM ROZESILATELSTVÍ MINERÁLNÍ VODY JE HEINRICH MATTONI AG
- 1945 - FIRMA BYLA ZESTÁTNĚNA JAKO ZÁVOD PODNIKU ZÁPADOČESKÁ ZŘÍDLA
- 1992 - UKONČENÍ PROVOZU, PRIVATIZACE - MAJITEL KAREL FRANTA
- 1995 - MAJITEL FI. ELMED GENERALE, VLASTNÍK F. BECKER (ZATČEN PRO PODVODY ; DÁLE FI. BAD GIESSHÜBLER TOURISTIK, VLASTNÍK U. MARKADA
- — — — — 1997 - ROZEBÍRÁNÍ PAVILONU CÍSAŘOVNY ALŽBĚTY
- 2002 - VLASTNÍK DAGESTÁNEC ŠAMIL CHULITUJEV - BANKROT
- 2004 - 2006 PÁR NEÚSPĚŠNÝCH DRAŽEB, PŘI 3. DRAŽBĚ ZAKOUPEN SPOLEČNOSTÍ C.T.S. DUO- POZDĚJŠÍ RIS
- 2010 - SPOLEČNOST KMV (KARLOVARSKÉ MINERÁLNÍ VODY) VLASTNÍKEM VĚTŠINY POZEMKŮ POD BUDOVAMI AREÁLU LÁZNÍ
- — — — — 2012 - KVM OPRAVUJÍ HOTEL PRAHA A STALLBURG
- 2013 - ZALOŽENÍ O.P.S. LÁZNĚ KYSELKA
- — — — — 2013 - PROSINEC DOKONČENÍ OPRAVY DOMU STALLBURG

— — — — — STAVEBNÍ HISTORIE

————— VŠEOBECNÉ

• • • • • PÍSEMNOSTI

KYSELKA

status: obec

NUTS 5 (obec): CZ0412 555347

kraj (NUTS 3): Karlovarský (CZ041)

okres (NUTS 4): Karlovy Vary (CZ0412)

Území NUTS 2: Severozápad

obec s rozšířenou působností: Karlovy Vary

historická země: Čechy

katastrální výměra : 6,48 km²

počet obyvatel: 806 (1. 1. 2013)

zeměpisné souřadnice : 50° s. š., 13° v. d.

nadmořská výška: 358 m

PSČ: 362 72

zákl. sídelní jednotky: 3

části obce: 3

katastrální území: 3

Turistická oblast: 11 Krušné hory - západ

Turistický region: Západočeské lázně

Přírodní léčivý zdroj

alkalicko-zemité kyselky

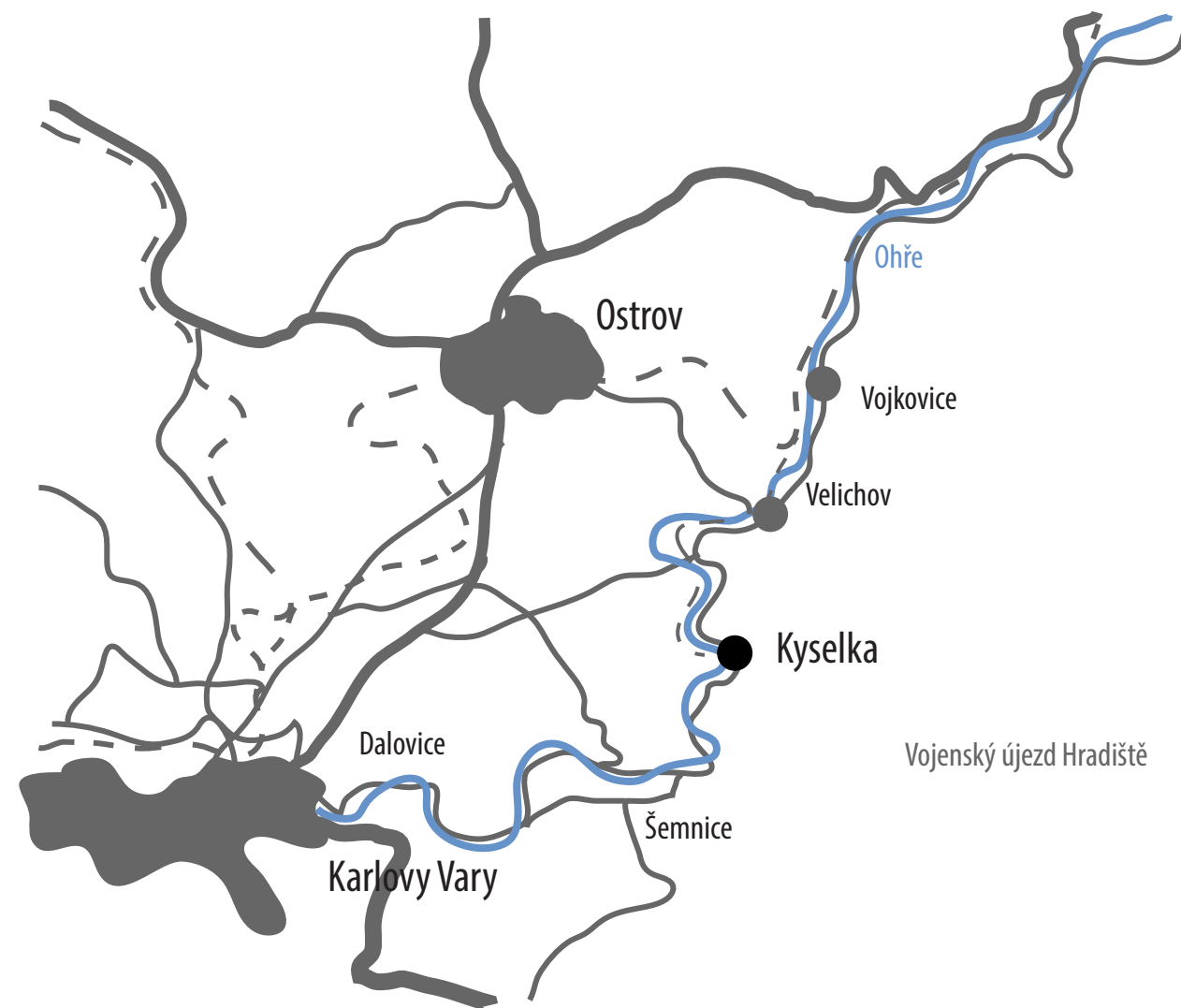
Předmět léčby

nespecifická onemocnění cest dýchacích
nemoci oběhového a trávicího traktu u dospělých

SLUŽBY V OBCI

Ordinace praktického lékaře
Ordinace zubního lékaře
Kadeřnictví
Salon - provoz do 31.1.2014, poté bude přestěhován na č.p. 161 ve Velichově
Obchod č.p. 178 KYSELKA - za poštou v Kyselce
Obchod v Kyselce - p. Příkazský
Obchod v Radošově - SD COOP SD
Pošta Kyselka
Knihovna
Sbor dobrovolných hasičů

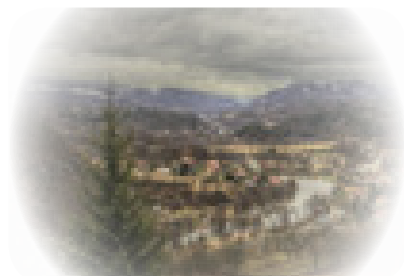
Lázně Kyselka o.p.s. Kyselka
Závod Mattoni Kyselka
Autokemp ONTARIO
Hotel-kemp-restaurace Na Špici Radošov
Hospůdka U lávky Radošov
Hospoda Kapřík v Kyselce
ÚSP Radošov
Policie ČR Kyselka
OOSdružení zdravotně postižených
SK KYSELKA
Trial Sport Kyselka

Lázeňství v ČR

HRADIŠTĚ LIŠČÍ VRCH

HRADIŠTĚ STENGLBERG

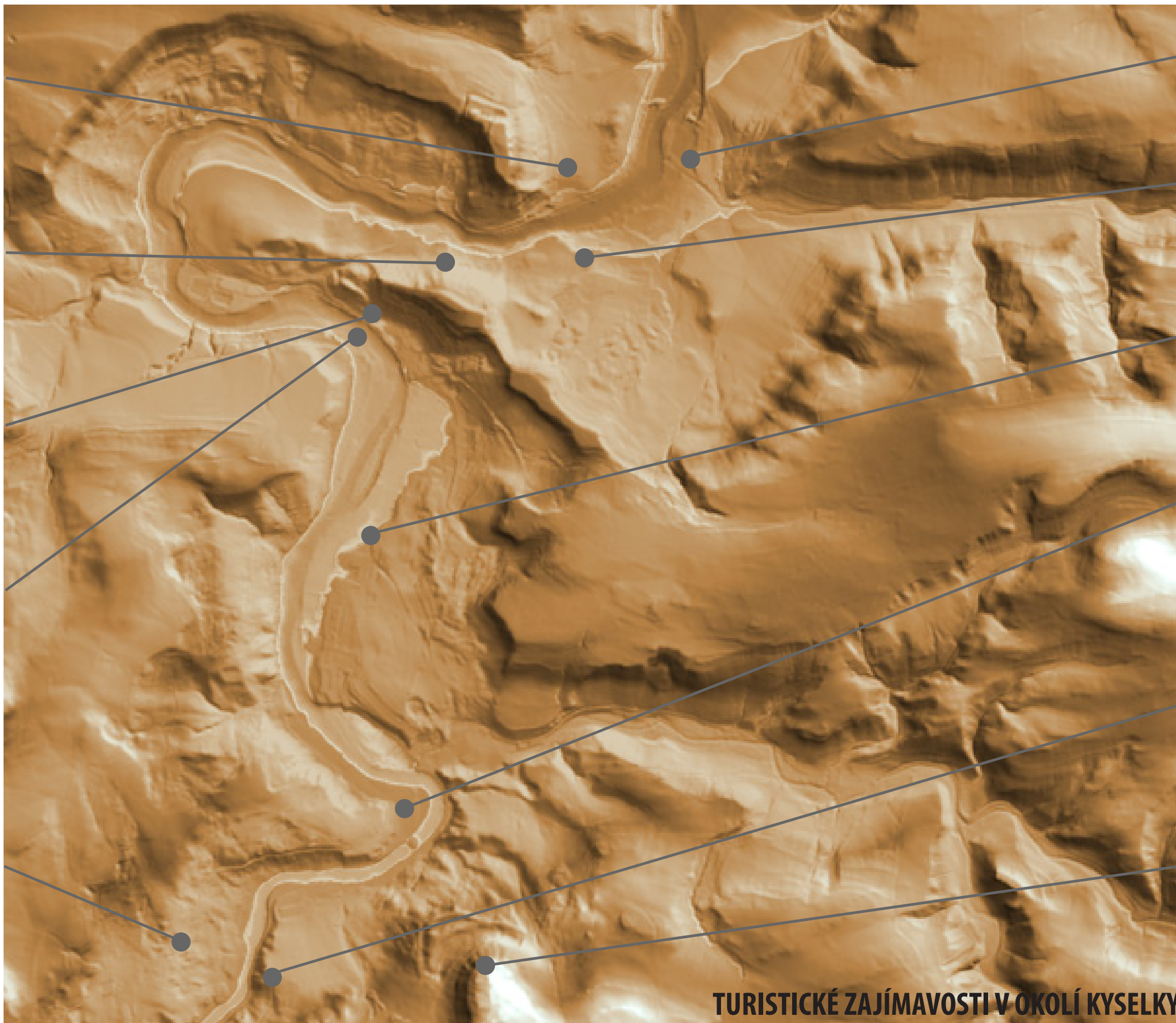
KOSTEL SV. VÁCLAVA V RADOŠOVĚ

DŘEVĚNÝ MOST V RADOŠOVĚ

KAPLIČKA V NOVÉ KYSELCE
PRAŽÍRNA KÁVY U KAPLIČKY

VELICHOV - ZÁMEK

VELICHOV - TVRZ

JINDŘICHŮV PRAMEN

KINO

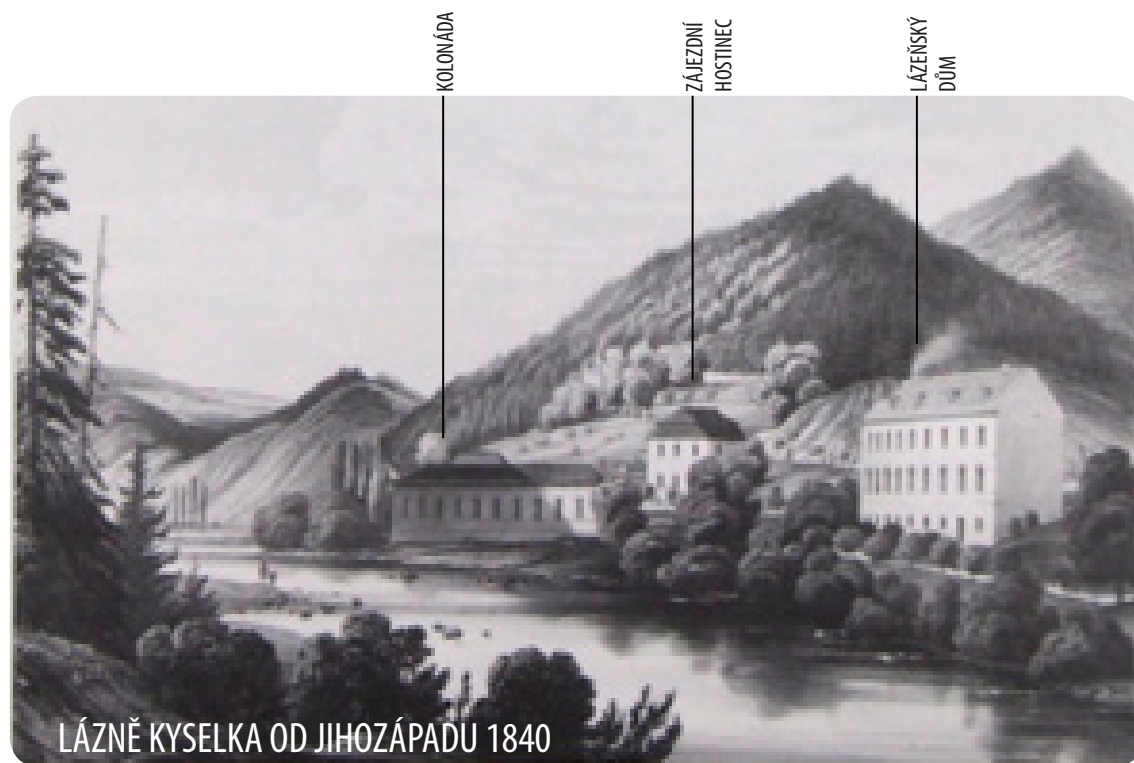
LESNÍ KAPLE

BUČINA ROZHLEDNA

TURISTICKÉ ZAJÍMAVOSTI V OKOLÍ KYSELKY

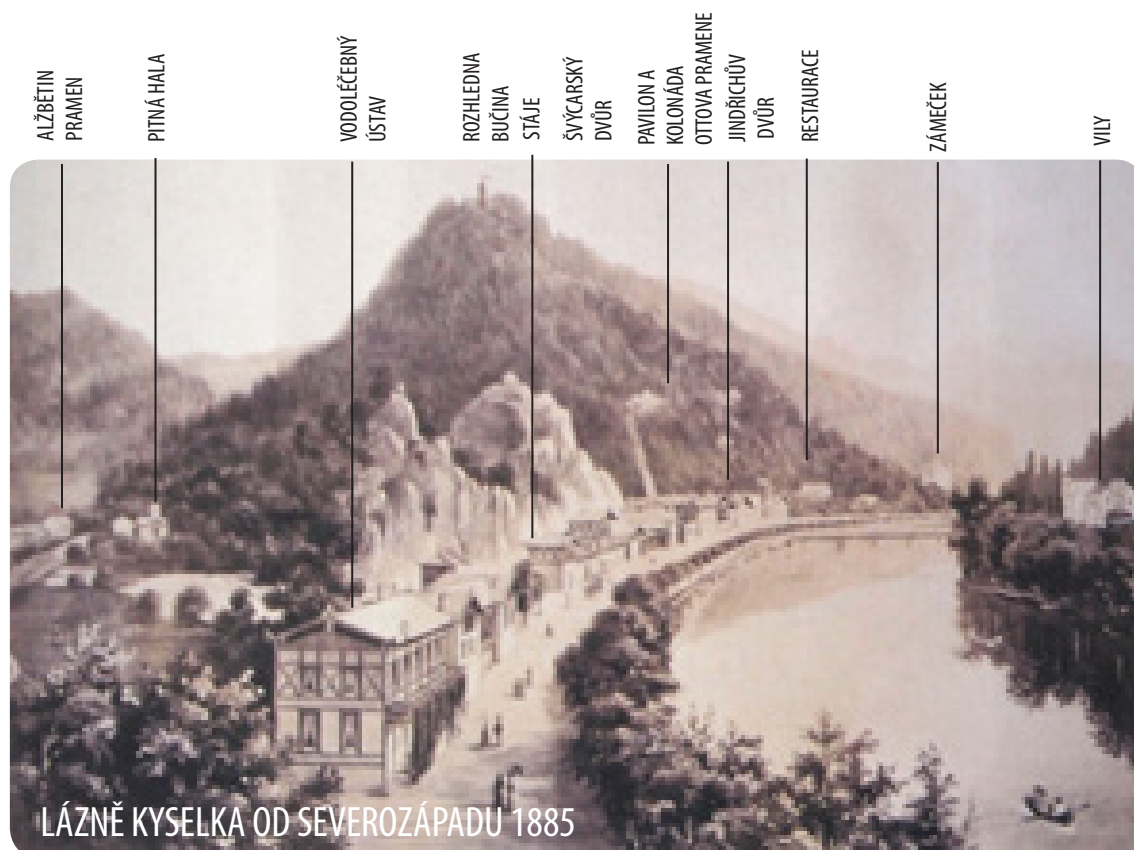

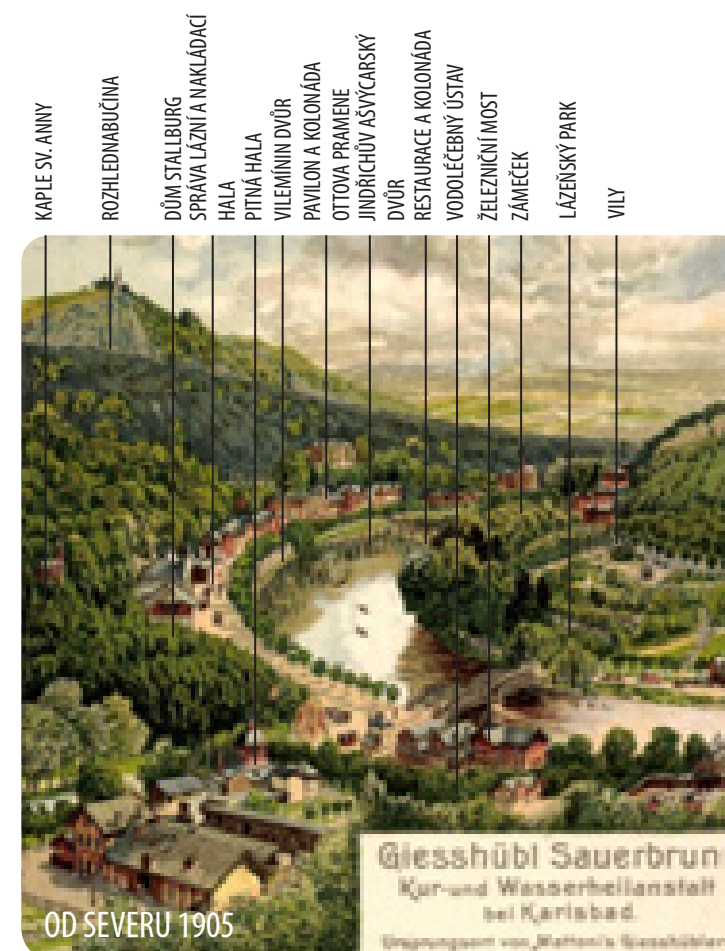
LÁZNĚ KYSELKA OD JIHOZÁPADU 1840

LÁZNĚ KYSELKA OD ZÁPADU, 1898

LÁZNĚ KYSELKA OD SEVEROZÁPADU 1885

OD SEVERU 1905

HISTORICKÁ DOKUMENTACE LÁZNÍ KYSELKA

Kolonáda Ottova pramene

Restaurace

Vila Mattoni

Vilemínka

Švýcarský dvůr

Jindřichův dvůr

HISTORICKÁ DOKUMENTACE OBJEKTŮ

Kolonáda Ottova pramene

Restaurace

Vila Mattoni

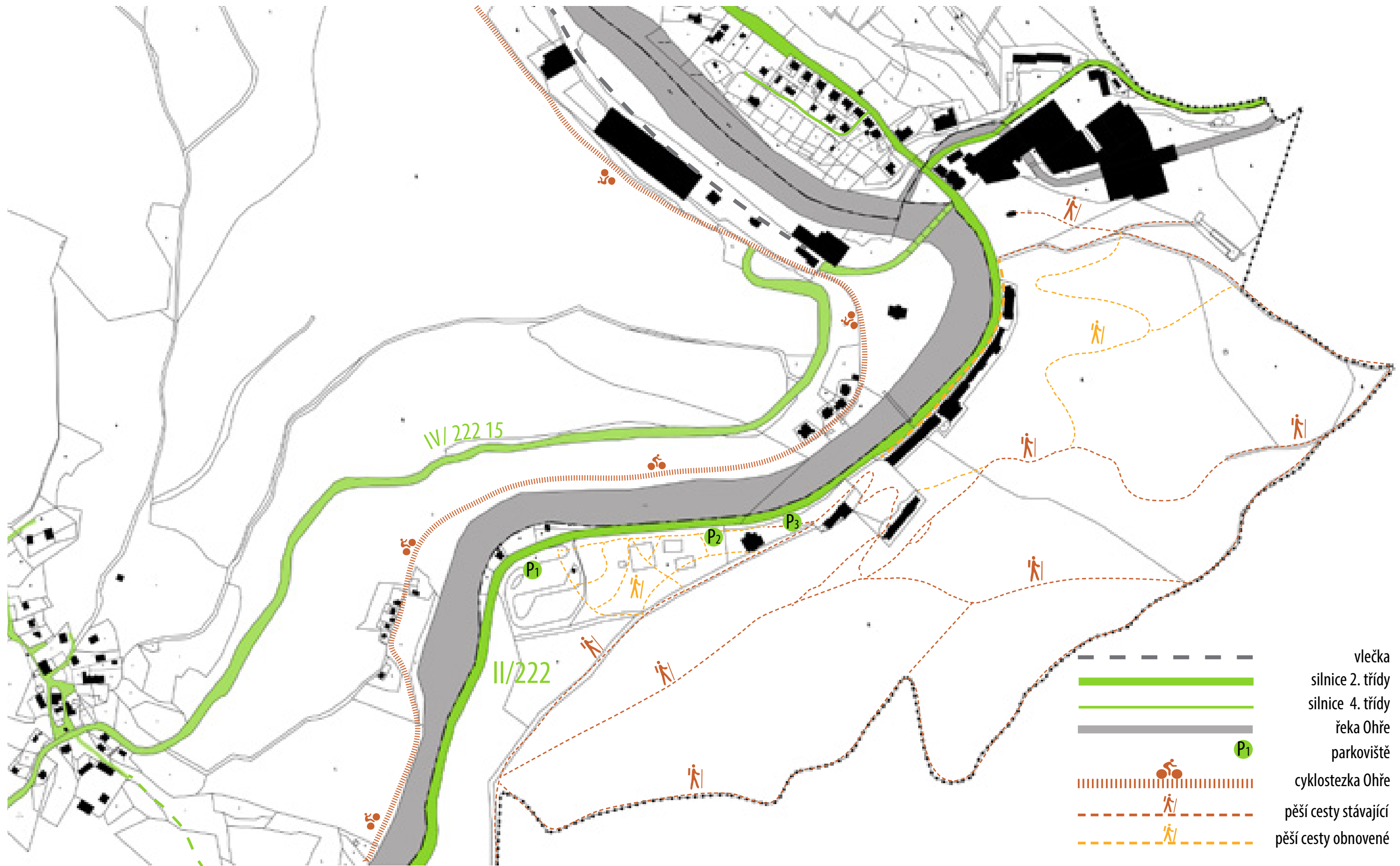

Vilemínka

Švýcarský dvůr a Jindřichův dvůr

- vlečka
- silnice 2. třídy
- silnice 4. třídy
- řeka Ohře
- P1 parkoviště
- ▨ cyklostezka Ohře
- - - - - pěší cesty stávající
- - - - - pěší cesty obnovené

KONCEPCE DOPRAVY

SILNÉ STRÁNKY

silný zaměstnavatel v obci
nadstandardní počet pracovních příležitostí
oblíbené vodácké středisko
zájem o stavební parcely pro výstavbu RD
zainvestované plochy pro výstavbu RD
výborné podmínky pro turistiku a cykloturistiku
kompletně zásobována vodovodní soustavou, centrální systém odkanalizování, stl plynovod
nárůst obyvatel, potenciál dalšího růstu
společenské aktivity, sdružení za obnovu historické zástavby

PŘÍLEŽITOSTI

zdravé životní prostředí, kvalitní přírodní zázemí
ekologicky stabilní území Doupovské hory
cenná lokalita nadregionálního biokoridoru podél Ohře
spolupráce obce a KMV
rekonstruovaná vlečka - redistribuce dopravy minerálních vod, snížení hluku a vibrací
rozvoj bydlení a ubytovacích služeb
rozvoj cestovního ruchu - ekonomický růst
rozvoj celoroční rekreace
rozvoj cykloturistiky - páteřní cyklostezka Ohře
obnova historických objektů - rozvoj cestovního ruchu

NÁVRH NOVÉHO VYUŽITÍ

- Restaurace
- Muzejní expozice
- Obnovení Mattoniho zámečku v duchu 19. století
- Úpravy okolní krajiny a její budoucí využití pro turistiku, cykloturistiku
- Úpravy vývodu minerálovodu pro místní i turisty
- Volné kapacity využít jako nové bytové jednotky
 - Hotel
 - Informační centrum
 - Prodejna
- Obnovení lanovky

SLABÉ STRÁNKY

dřívější likvidace přírody, krajiny
a narušení vodního režimu
špatná dopravní dostupnost, chybí propojení mezi
Novou Kyselkou a Kyselkou, kamionová doprava
málo ploch zpřístupněných zemědělské výrobě
dojíždění do škol vyšších stupňů a za vyšší občanskou
vybaveností
neexistence urbanisticky hodnotného
centrálního společenského prostoru obce
nedostatečnost pěších komunikací v rámci obcí

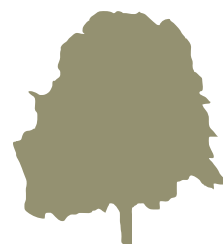
HROZBY

přehnaná ochrana přírody a krajiny - omezení podnikatelských příležitostí
recese hospodářství EU
zvýšení kamionového provozu při distribuci z KMV
nedostatečná kapacita ČOV při realizaci zástavby na
všech rozvojových plochách
selhání projektu obnovy historických budov
odklad realizace cyklostezky Ohře

ZÍSKÁVÁNÍ PENĚZ NA OBI Kyselky

- Dotace z Evropské unie - přeshraniční programy - euroregion
 - Ministerstvo kultury
program záchranu architektonického dědictví
 - Každoroční velká benefiční akce
 - Nabídka atraktivních cílů,
které přivedou turisty tzn. I kapitál

ANALÝZA SWOT

Javor klen
Acer pseudoplatanus

Jírovec maďal
Aesculus hippocastanum

Lípa srdčitá
Tilia cordata Rancho

Buk lesní
Fagus sylvatica

Borovice lesní
Pinus sylvestris

Cypřišek
Chamaecyparis

Smrk pichlavý
Picea pungens

Zerav obrovský
Thuja plicata

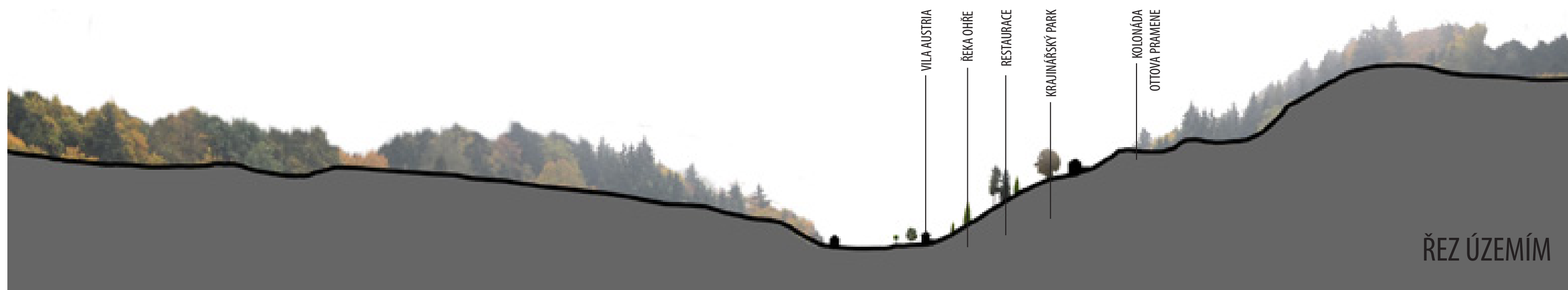

Modřín opadavý
Larix decidua

Javor červený
Acer rubrum

ANALÝZA STROMŮ

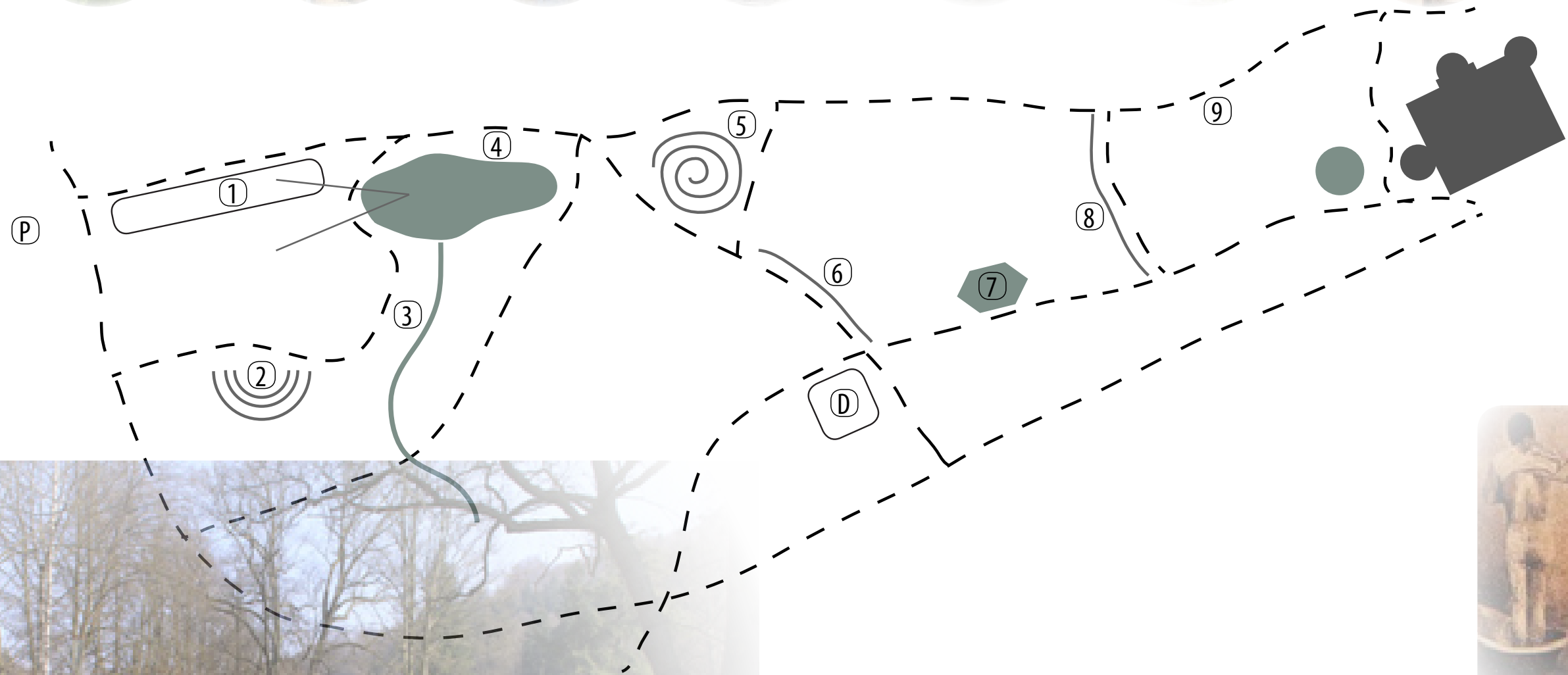

Výrobce : UMSmanufaktur, Escofet

MOBILIÁŘ

- 1 | Fytoterapie- záhony s bylinami
Arnika, Kozlík lékařský, Kopřiva, Fenykl, Bez černý, Třezalka, Heřmánek, Máta, Rozmarýna, Šalvej, Jitrocel, Zemežluč, Levandule, Meduňka, Tymián, Měsíček lékařský
- 2 | Sluneční lázně určené k relaxaci
- 3 | Vodoléčba - chůze v potoce
- 4 | Vodoléčba - chůze v rybníčku
- 5 | Labyrint - větší kameny vyskládané do spirály, cesty mezi nimi vysypány oblázky
- 6 | Cesta vysypaná velmi jemným pískem
- 7 | Vodoléčba - chůze v bazénku -otužování končetin
- 8 | Chůze po dřevěných špalíkách
- 9 | Chůze v mokré trávě
- P | parkoviště
- D | dětské hřiště

5 PILÍŘŮ KNEIPPOVY KÚRY

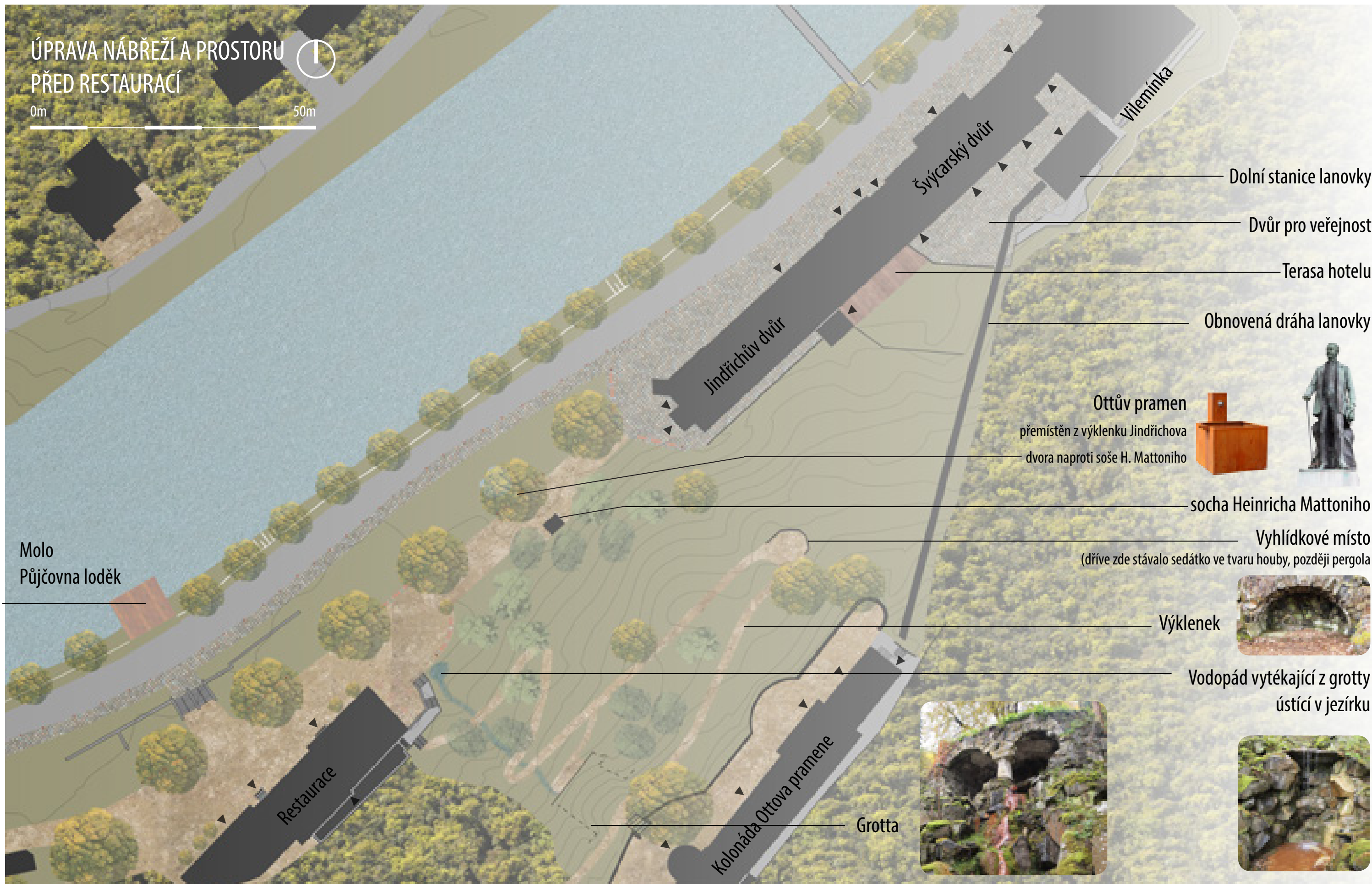
- 1. VODOLÉČBA
- 2. POHYB
- 3. FYTOTERAPIE - LÉČIVÉ BYLINY
- 4. SPRÁVNÁ VÝŽIVA
- 5. ROVNOVÁHA A RELAXACE

KNEIPPOVA LÉČEBNÁ KÚRA

ÚPRAVA NÁBŘEŽÍ A PROSTORU PŘED RESTAURACÍ

0m

50m

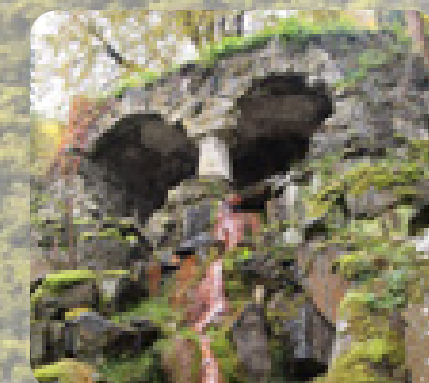

Molo
Půjčovna loděk

Restaurace

Kolonáda Ottova pramene

Grotta

Švýcarský dvůr

Jindřichův dvůr

Vilemínka

Dolní stanice lanovky

Dvůr pro veřejnost

Terasa hotelu

Obnovená dráha lanovky

Ottův pramen

přemístěn z výklenku Jindřichova
dvora naproti soše H. Mattoniho

socha Heinricha Mattoniho

Vyhlídkové místo

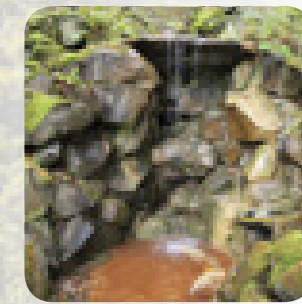
(dříve zde stávalo sedátko ve tvaru houby, později pergola)

Výklenek

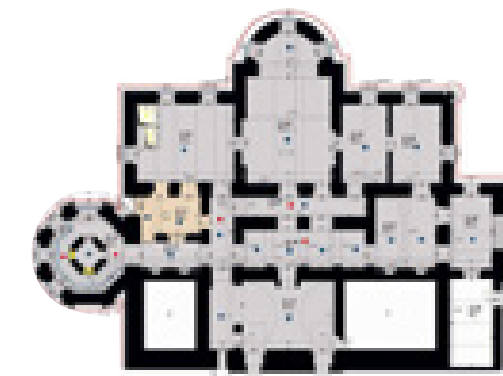
Vodopád vytékající z grotty

ústící v jezírku

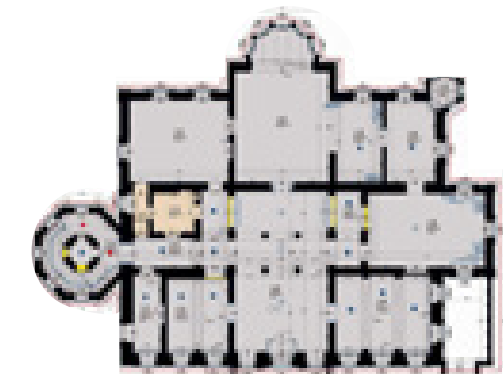

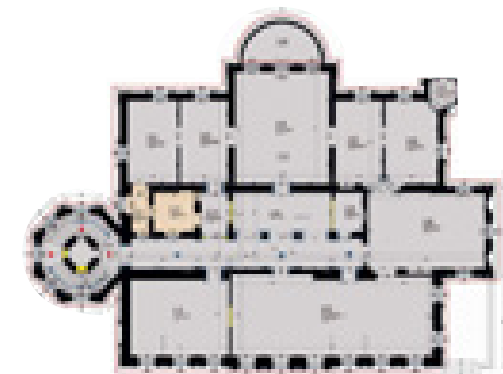
ARCHITEKTONICKÉ A PAMÁTKOVÉ HODNOCENÍ
(od Mgr. Lubomíra Zemana)

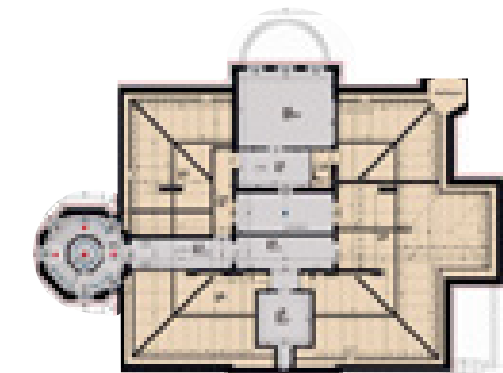
PŮDORYS 1.PP

PŮDORYS 1.NP

PŮDORYS 2.NP

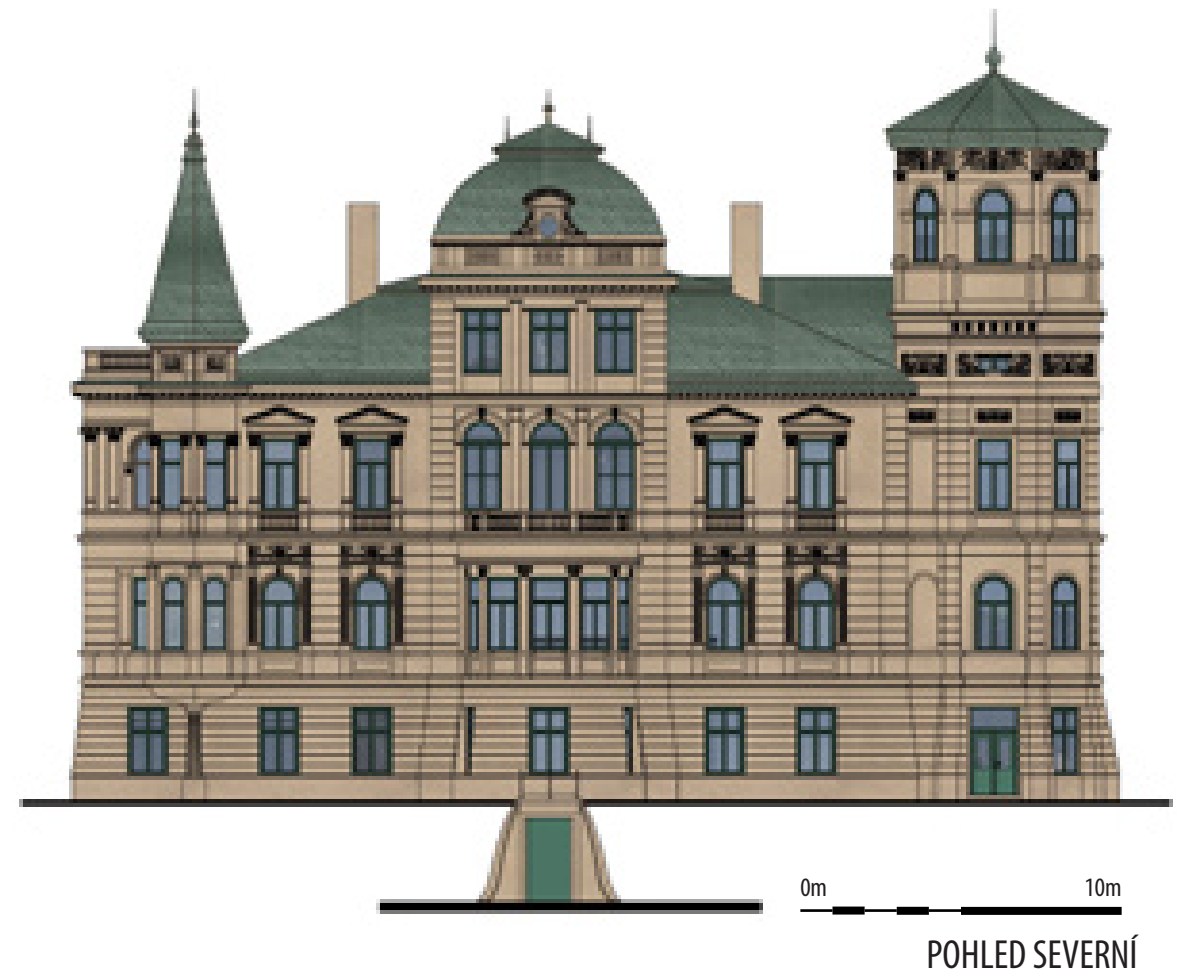
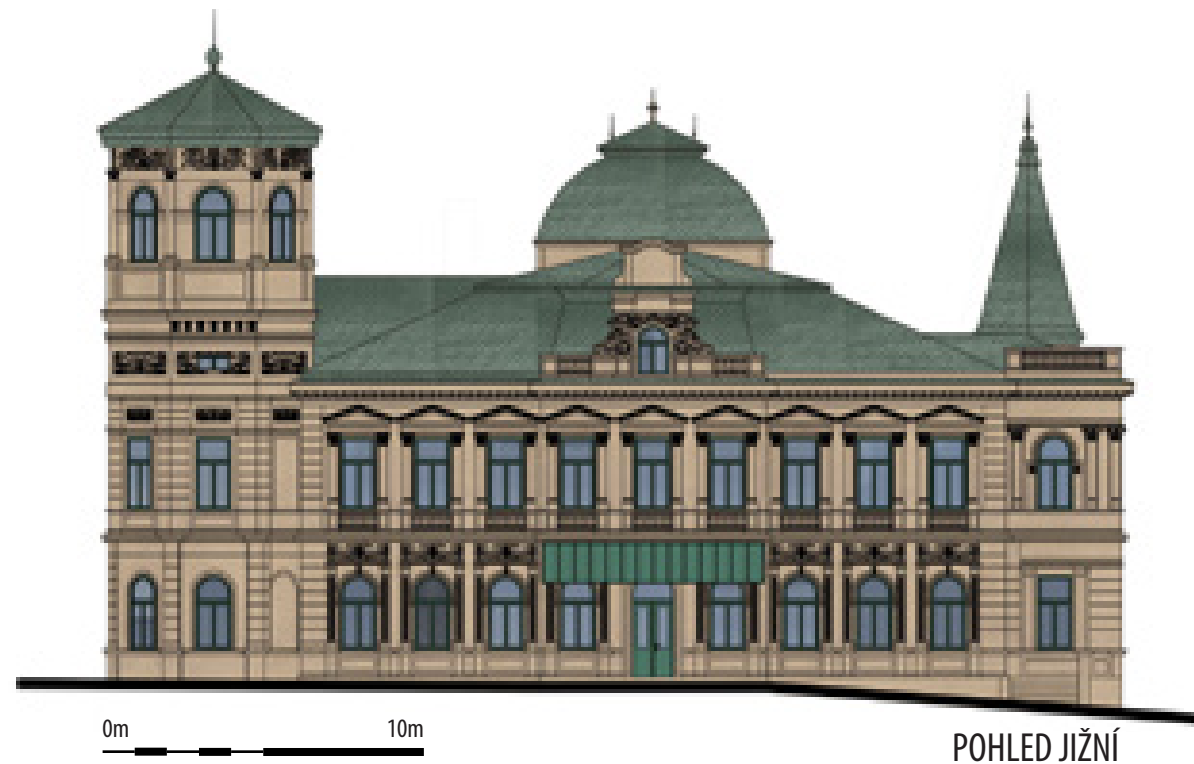
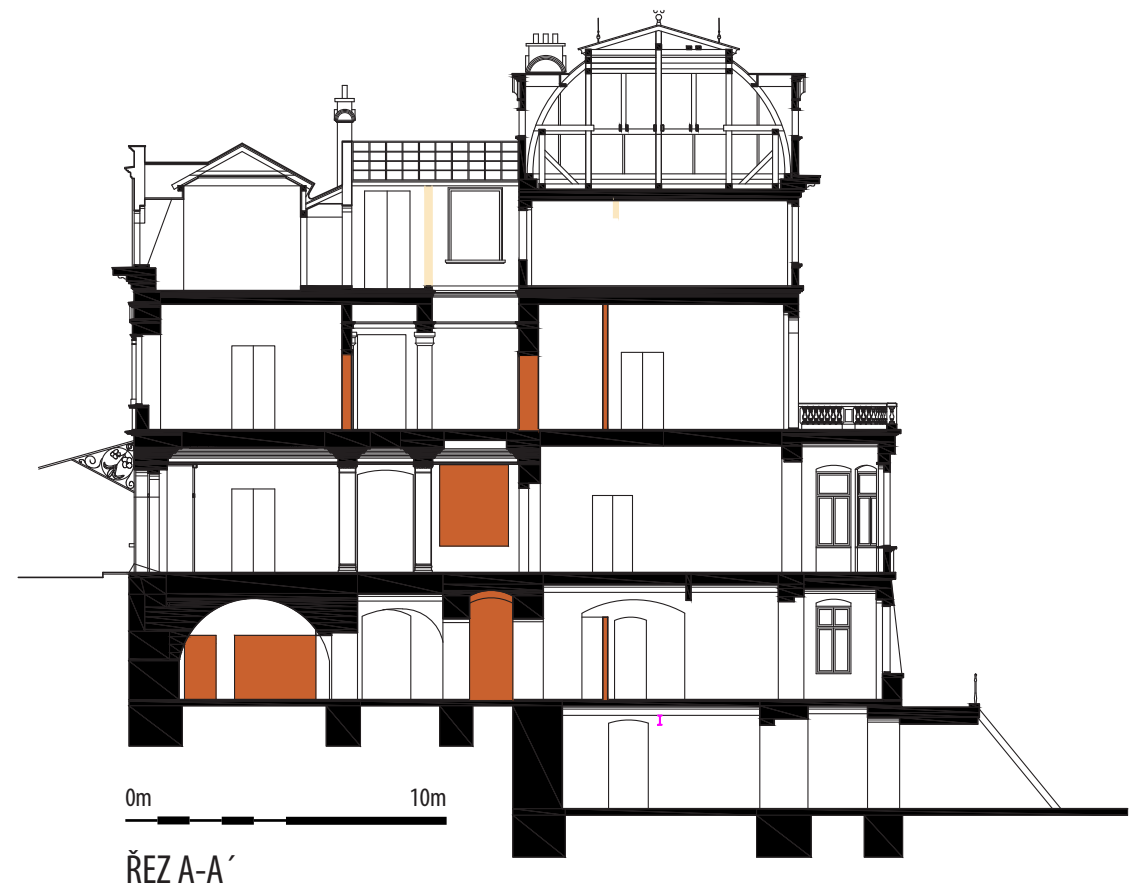

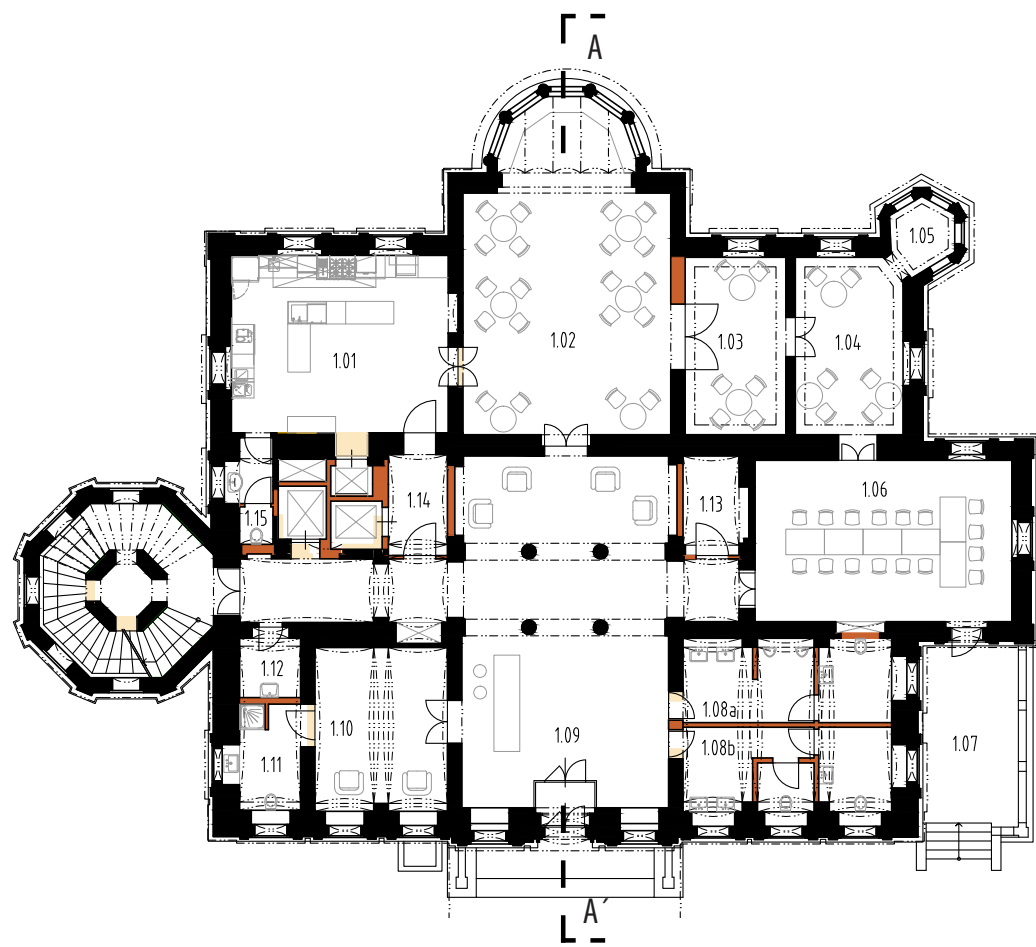
PŮDORYS 3.NP

■ PAMÁTKA	▨ HODNOTNÉ FASÁDY	● HODNOTNÉ PODLAHY
■ HODNOTA	▨ HODNOTNÉ FASÁDY NARUŠENÉ	● HODNOTNÉ STROPY
■ RUŠIVÉ		○ HODNOTNÉ STROPY NARUŠENÉ
■ DOPLŇEK		

VILA MATTONI

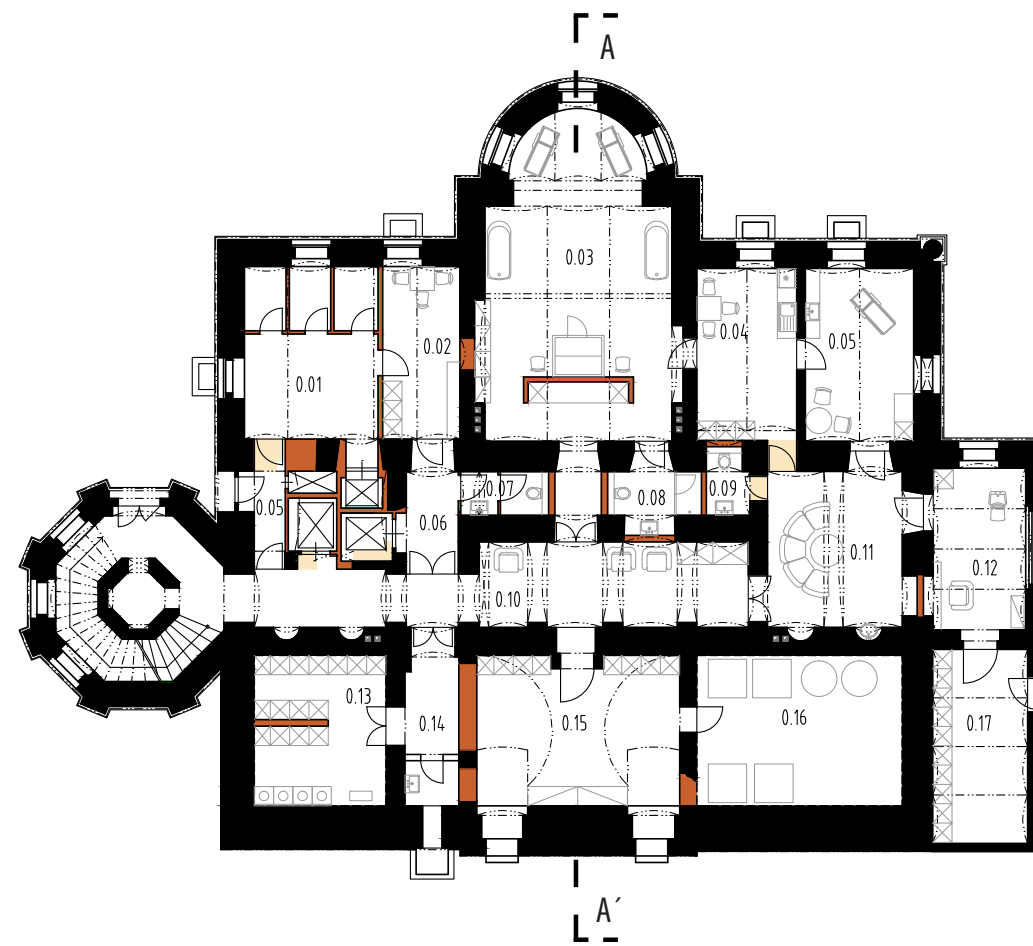
- 1.NP
- 1.01 - KUCHYNĚ
- 1.02 - JÍDELNA
- 1.03 - SALONEK
- 1.04 - SALONEK
- 1.05 - SALONEK V ARKÝŘI
- 1.06 - SÁL
- 1.07 - TERASA
- 1.08 - TOALETY
- 1.09 - VSTUPNÍ HALA S RECEPCIÍ
- 1.10 - ZÁZEMÍ ZAMĚSTNANCI
- 1.11 - TOALETY ZAMĚSTNANCI
- 1.12 - ÚKLIDOVÁ KOMORA
- 1.13 - SKLAD
- 1.14 - CHODBA
- 1.15 - TOALETY ZAMĚSTNANCI

0m 10m

PŮDORYS 1.NP

NOVÉ KONSTRUKCE

BOURANÉ KONSTRUKCE

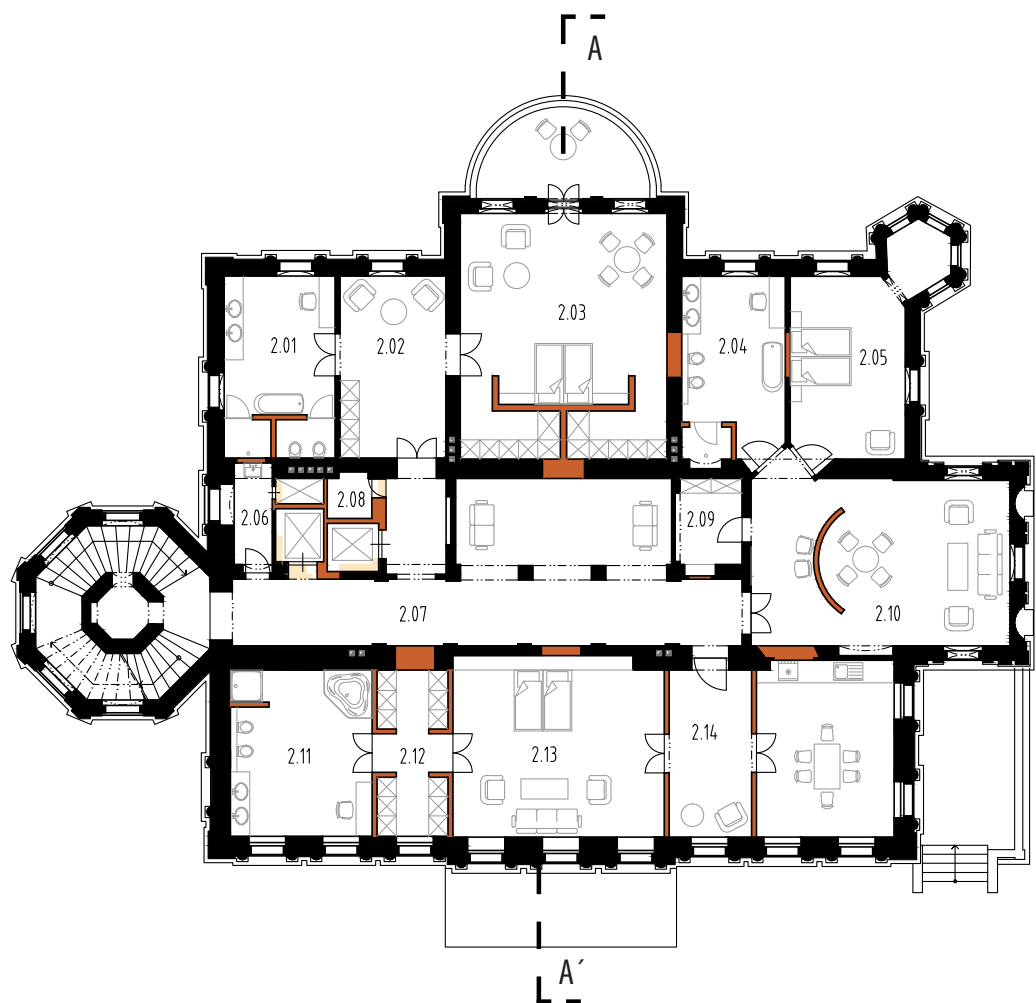
- 1.PP
- 0.01 - SKLADY
- 0.02 - DENNÍ MÍSTNOST
- 0.03 - WELLNESS
- 0.04 - DENNÍ MÍSTNOST
- 0.05 - MASÁŽE/KOSMETIKA
- 0.06 - CHODBA
- 0.07 - WC ZAMĚSTNANCI
- 0.08 - TOALETA/SPRCHA
- 0.09 - WC ZAMĚSTNANCI
- 0.10 - CHODBA
- 0.11 - ČEKÁRNA
- 0.12 - KADEŘNÍK
- 0.13 - SKLAD/ PRÁDELNA
- 0.14 - CHODBA/ ÚKLID
- 0.15 - SKLAD
- 0.16 - TECHNICKÁ MÍSTNOST
- 0.17 - SKLAD

0m 10m

PŮDORYS 1.PP

NOVÉ KONSTRUKCE

BOURANÉ KONSTRUKCE

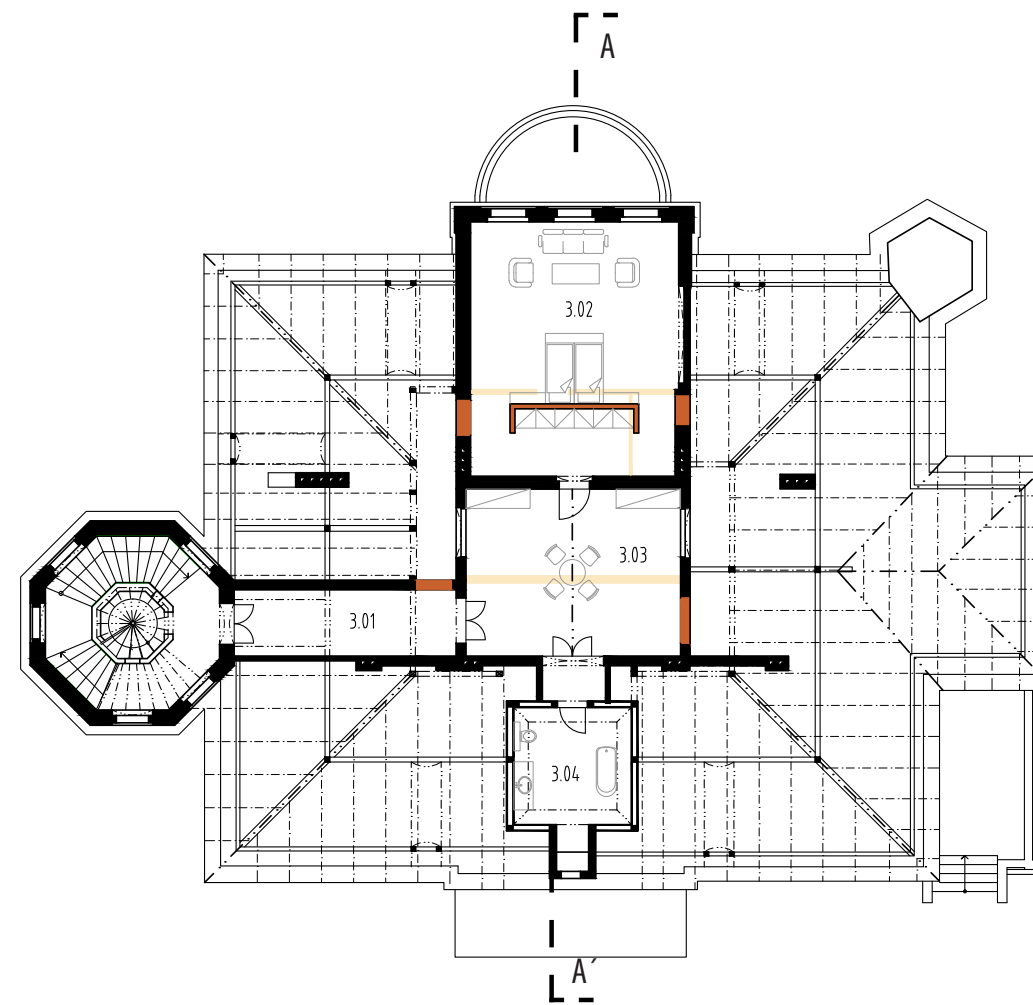
- 2.NP
- 2.01 - KOUPELNA - AP1
- 2.02 - PŘEDSÍŇ - AP1
- 2.03 - LOŽNICE SE ŠATNOU - AP1
- 2.04 - KOUPELNA - AP2
- 2.05 - LOŽNICE - AP2
- 2.06 - ÚKLID
- 2.07 - HALA
- 2.08 - SKLAD
- 2.09 - ŠATNA - AP2
- 2.10 - POKOJ - AP2
- 2.11 - KOUPELNA - AP3
- 2.12 - ŠATNA - AP3
- 2.13 - POKOJ S LOŽNICÍ - AP3
- 2.14 - PŘEDSÍŇ - AP3

0m 10m

PŮDORYS 2.NP

NOVÉ KONSTRUKCE

BOURANÉ KONSTRUKCE

- 3.NP
- 3.01 - CHODBA - AP4
- 3.02 - LOŽNICE - AP4
- 3.03 - LOŽNICE SE ŠATNOU - AP4
- 3.04 - KOUPELNA - AP4

0m 10m

PŮDORYS 3.NP

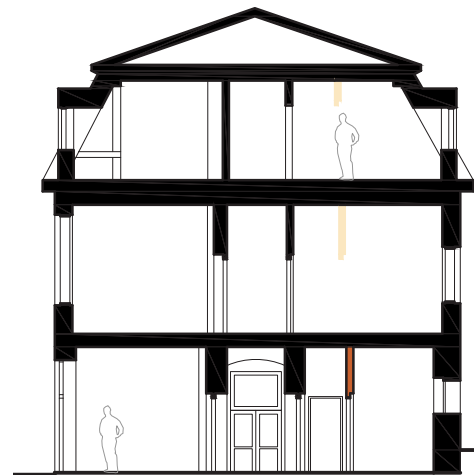
NOVÉ KONSTRUKCE

BOURANÉ KONSTRUKCE

KOLONÁDA OTTOVA PRAMENE

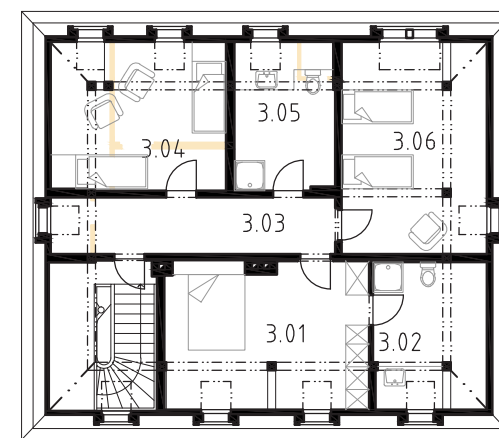

ŘEZ A-A'

PŮDORYS 2.NP

- 2.NP
- 2.01 - DENNÍ MÍSTNOST
- 2.02 - KOUPELNA
- 2.03 - CHODBA
- 2.04 - TOALETA
- 2.05 - ŠATNA
- 2.06 - ŠATNA
- 2.07 - LOŽNICE
- 2.08 - CHODBA

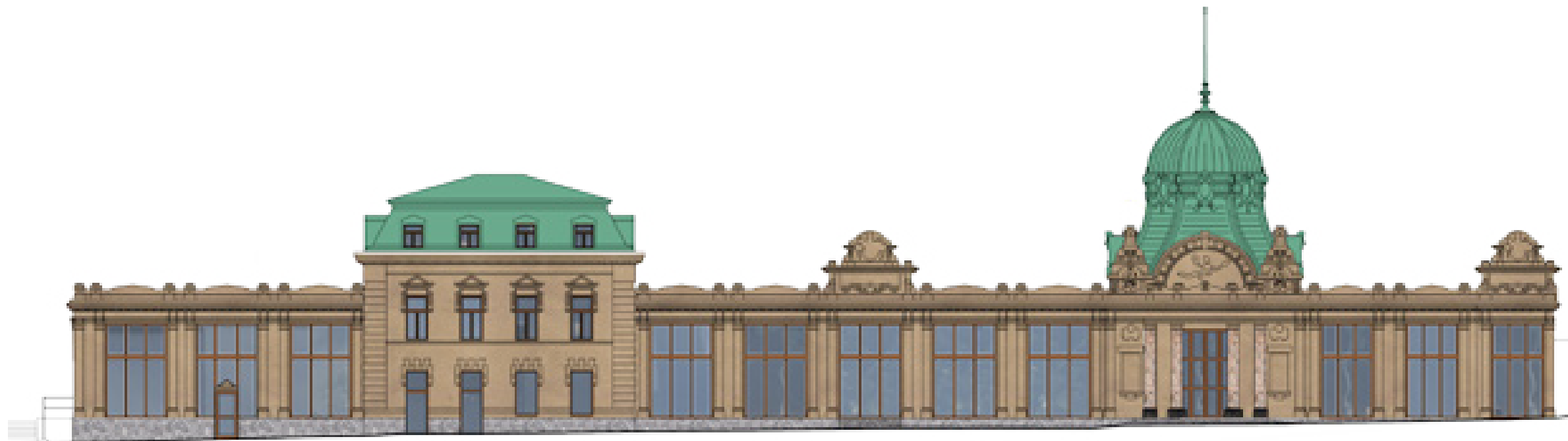
PŮDORYS 3.NP

- 3.NP
- 3.01 - LOŽNICE
- 3.02 - KOUPELNA
- 3.03 - CHODBA
- 3.04 - LOŽNICE
- 3.05 - KOUPELNA
- 3.06 - LOŽNICE

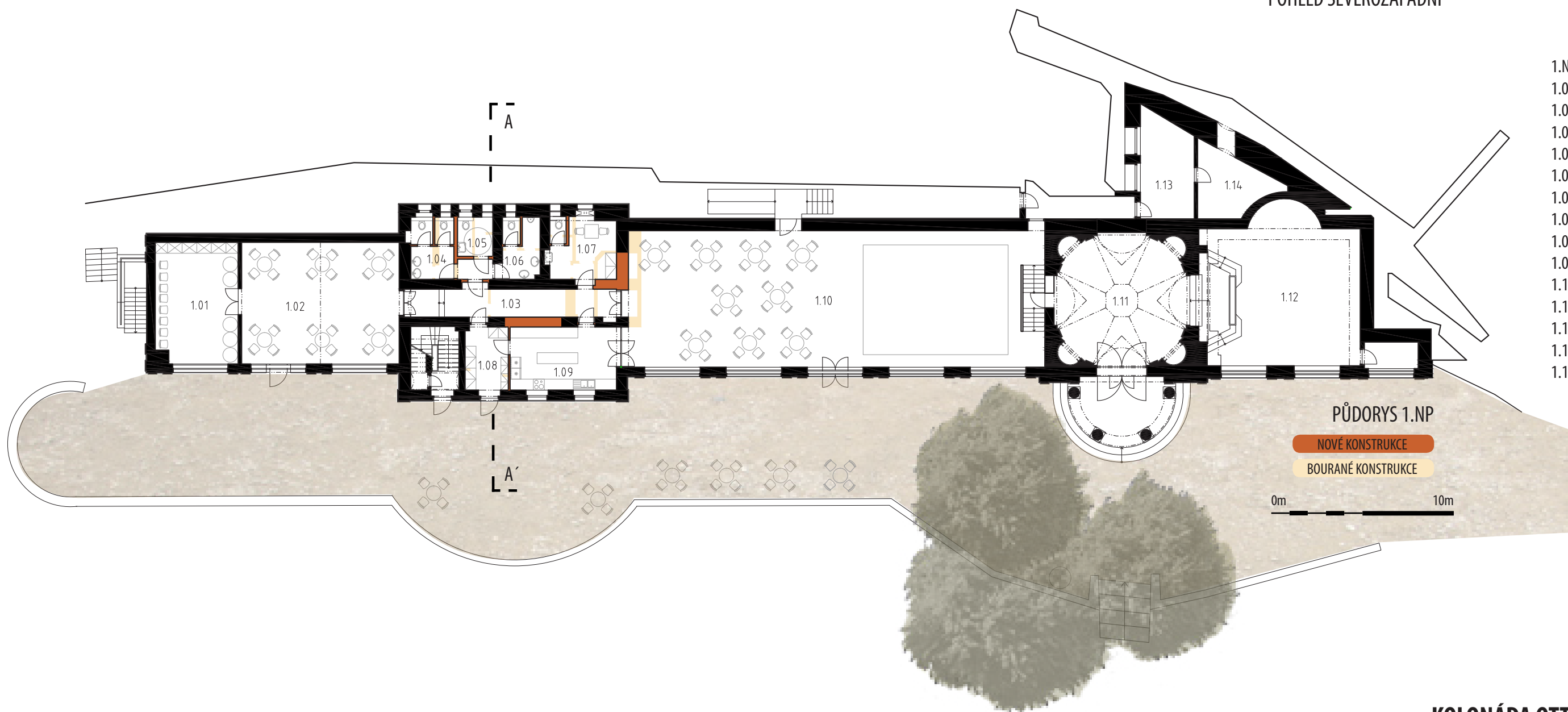
KOLONÁDA OTTOVA PRAMENE

0m 10m

POHLED SEVEROZÁPADNÍ

- 1.NP
- 1.01 - SKLAD
- 1.02 - KAVÁRNA
- 1.03 - SPOJOVACÍ CHODBA
- 1.04 - TOALETY ŽENY
- 1.05 - TOALETY INVALIDÉ
- 1.06 - TOALETY MUŽI
- 1.07 - DENNÍ MÍSTNOST
- 1.08 - SKLAD
- 1.09 - KUCHYNĚ
- 1.10 - SPOLEČENSKÝ SÁL
- 1.11 - PITNÁ HALA
- 1.12 - PITNÁ HALA
- 1.13 - ZÁZEMÍ
- 1.14 - ZÁZEMÍ

PŮDORYS 1.NP

NOVÉ KONSTRUKCE

BOURANÉ KONSTRUKCE

0m 10m

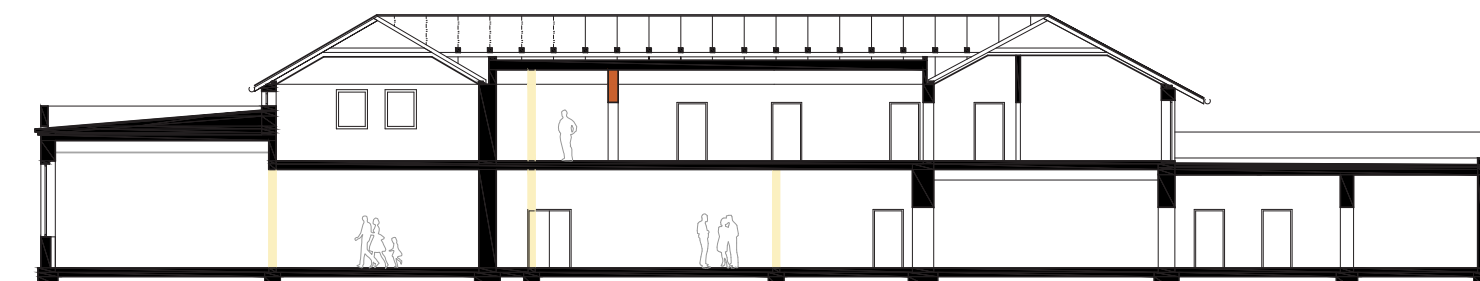
KOLONÁDA OTTOVA PRAMENE

0m 10m

POHLED SEVEROZÁPADNÍ

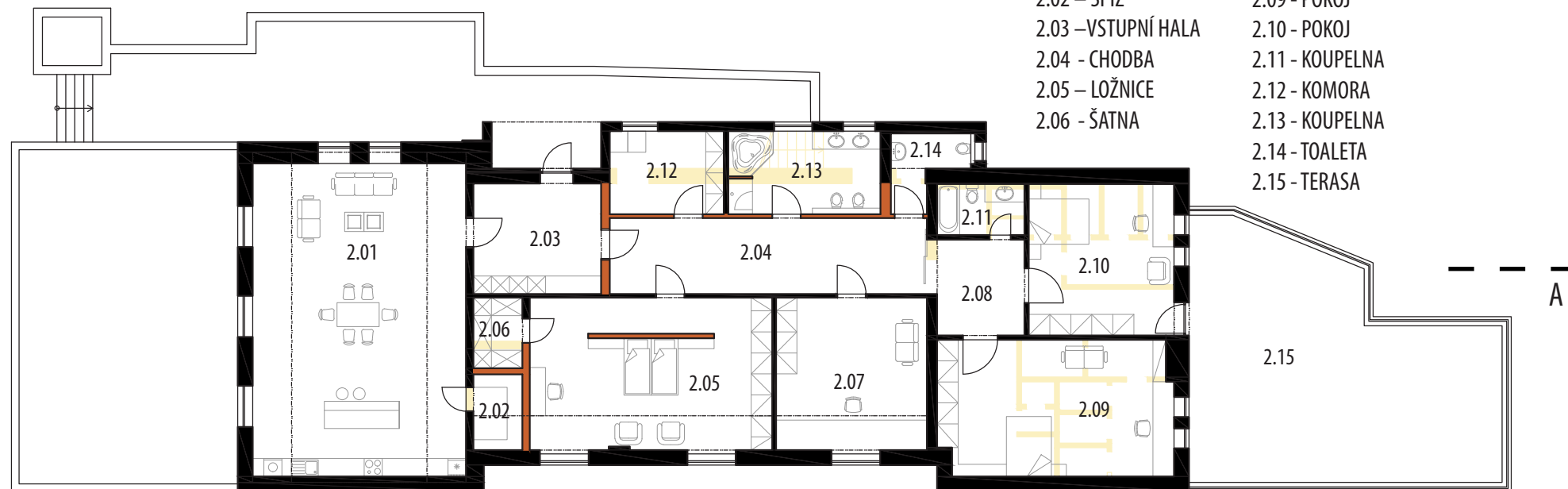

0m 10m

ŘEZ A-A'

ARCHITEKTONICKÉ A PAMÁTKOVÉ HODNOCENÍ (od Mgr. Lubomíra Zemana)

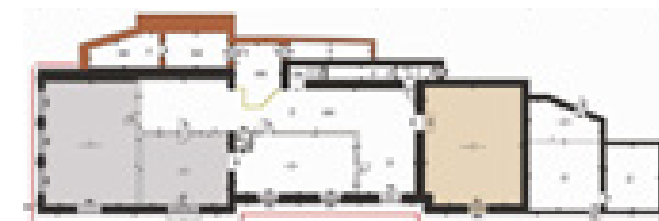
2.01 - OBÝVACÍ POKOJ
S JÍDELNOU A KUCHYŇÍ	2.07 - PRACOVNA
2.02 - SPÍŽ	2.08 - PŘEDSÍŇ
2.03 - VSTUPNÍ HALA	2.09 - POKOJ
2.04 - CHODBA	2.10 - POKOJ
2.05 - LOŽNICE	2.11 - KOUPELNA
2.06 - ŠATNA	2.12 - KOMORA
	2.13 - KOUPELNA
	2.14 - TOALETA
	2.15 - TERASA

NOVÉ KONSTRUKCE

BOURANÉ KONSTRUKCE

PŮDORYS 2.NP 1:200

■ PAMÁTKA	▨ HODNOTNÉ FASÁDY	● HODNOTNÉ PODLAHY
■ HODNOTA	▨ HODNOTNÉ FASÁDY NARUŠENÉ	● HODNOTNÉ STROPY
■ RUŠIVÉ		○ HODNOTNÉ STROPY NARUŠENÉ
■ DOPLNĚK		

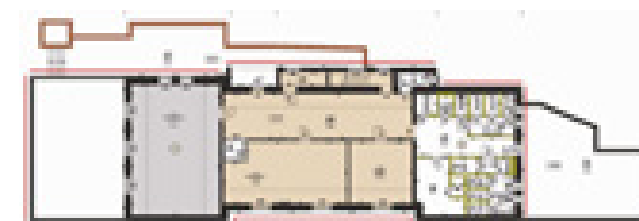
1.01 - JÍDELNA	1.09 - TOALETY ŽENY
1.02 - BAR	1.10 - TOALETY MUŽI
1.03 - KUCHYŇĚ	1.11 - TOALETA ZAMĚŠTNANCI
1.04 - SKLAD	1.12 - SKLAD POTRAVIN
1.05 - SKLAD NÁPOJŮ	1.13 - SKLAD ODPADU
1.06 - PŘEDSÍŇKA	1.14 - CHODBA
1.07 - ÚKLID	1.15 - SKLAD NÁBYTKU
1.08 - TOALETA INVALIDĚ	1.16 - TECHNICKÁ MÍSTNOST
	1.17 - ŠATNA
	1.18 - TOALETA, SPRCHA

NOVÉ KONSTRUKCE

BOURANÉ KONSTRUKCE

PŮDORYS 1.NP 1:200

■ PAMÁTKA	▨ HODNOTNÉ FASÁDY	● HODNOTNÉ PODLAHY
■ HODNOTA	▨ HODNOTNÉ FASÁDY NARUŠENÉ	● HODNOTNÉ STROPY
■ RUŠIVÉ		○ HODNOTNÉ STROPY NARUŠENÉ
■ DOPLNĚK		

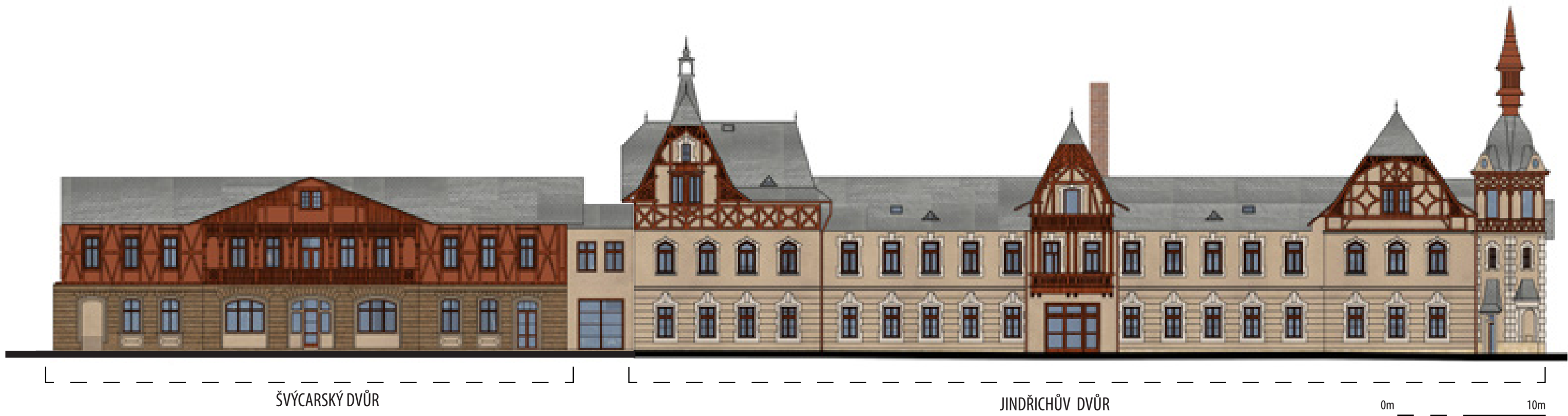
0m 10m

POHLED JIŽNÍ

ŘEZ A-A' 1:200

JINDŘICHŮV DVŮR A ŠVÝCARSKÝ DVŮR

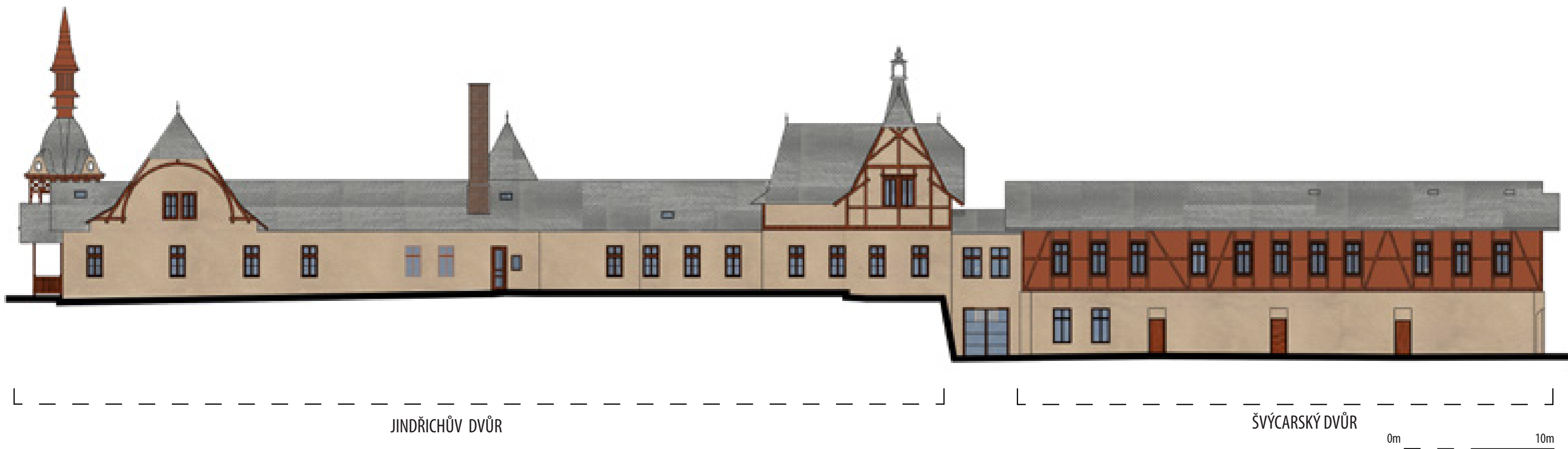

ŠVÝCARSKÝ DVŮR

JINDŘICHŮV DVŮR

0m 10m

POHLED ZÁPADNÍ

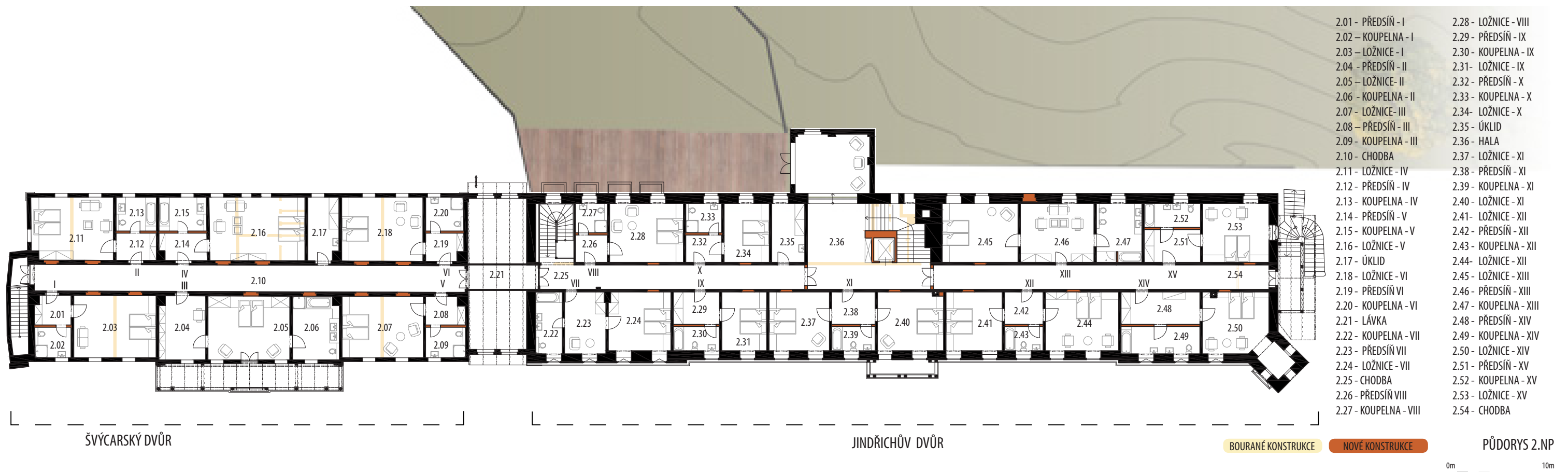
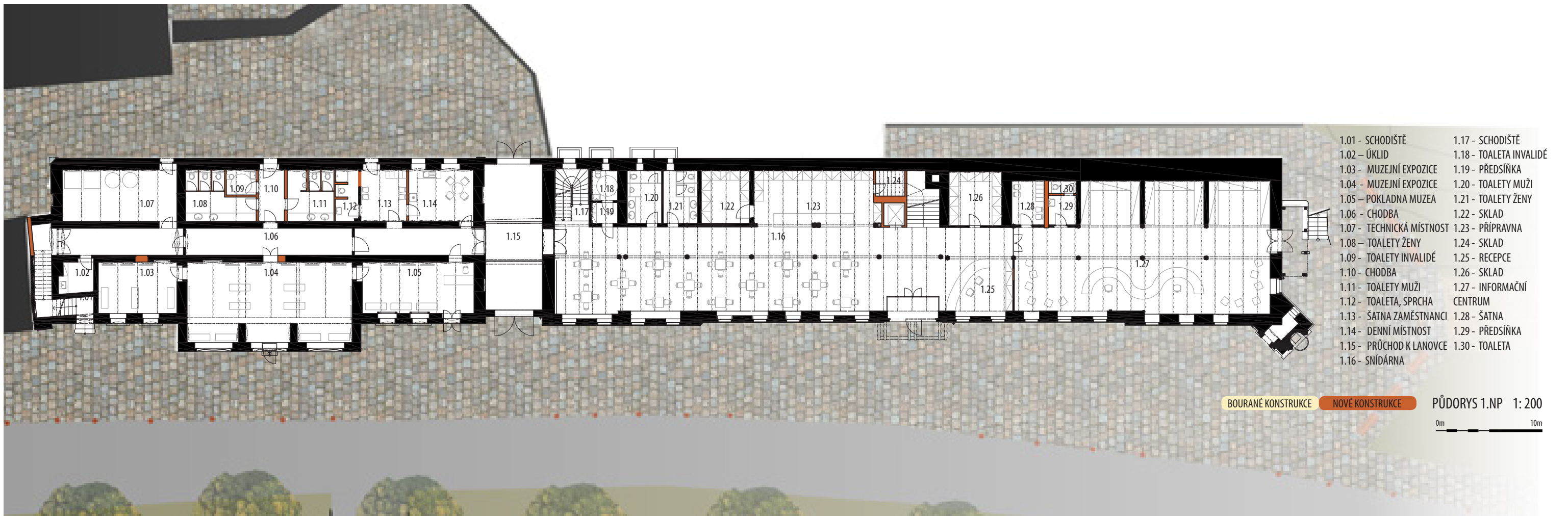
JINDŘICHŮV DVŮR

ŠVÝCARSKÝ DVŮR

0m 10m

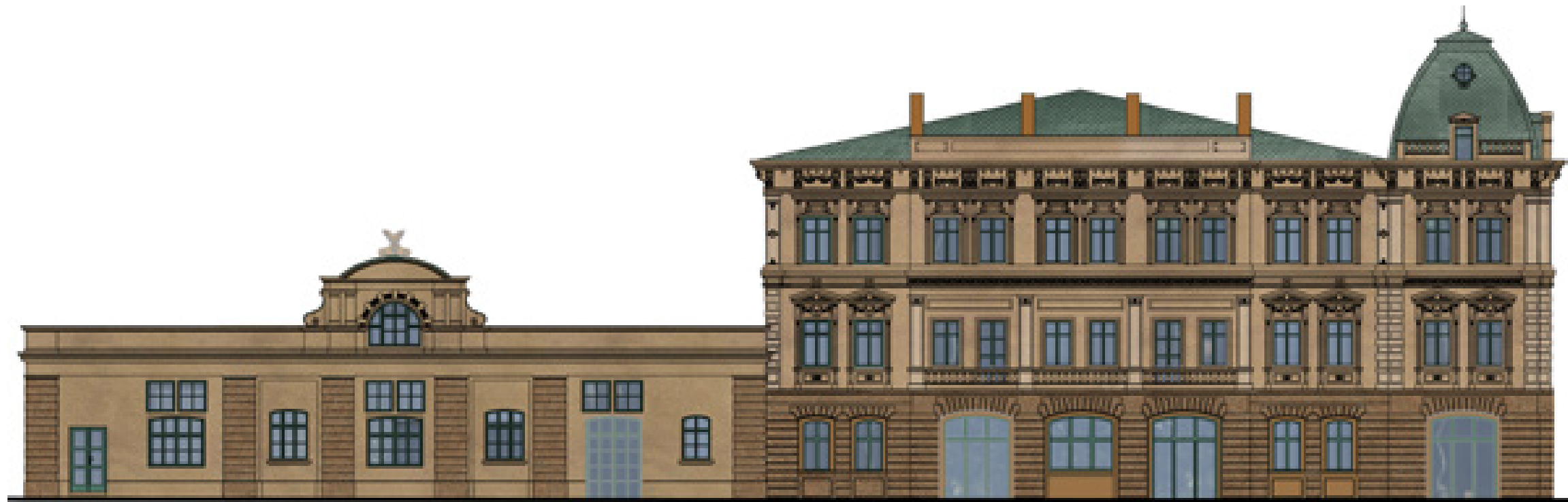
POHLED VÝCHODNÍ

JINDŘICHŮV DVŮR A ŠVÝCARSKÝ DVŮR

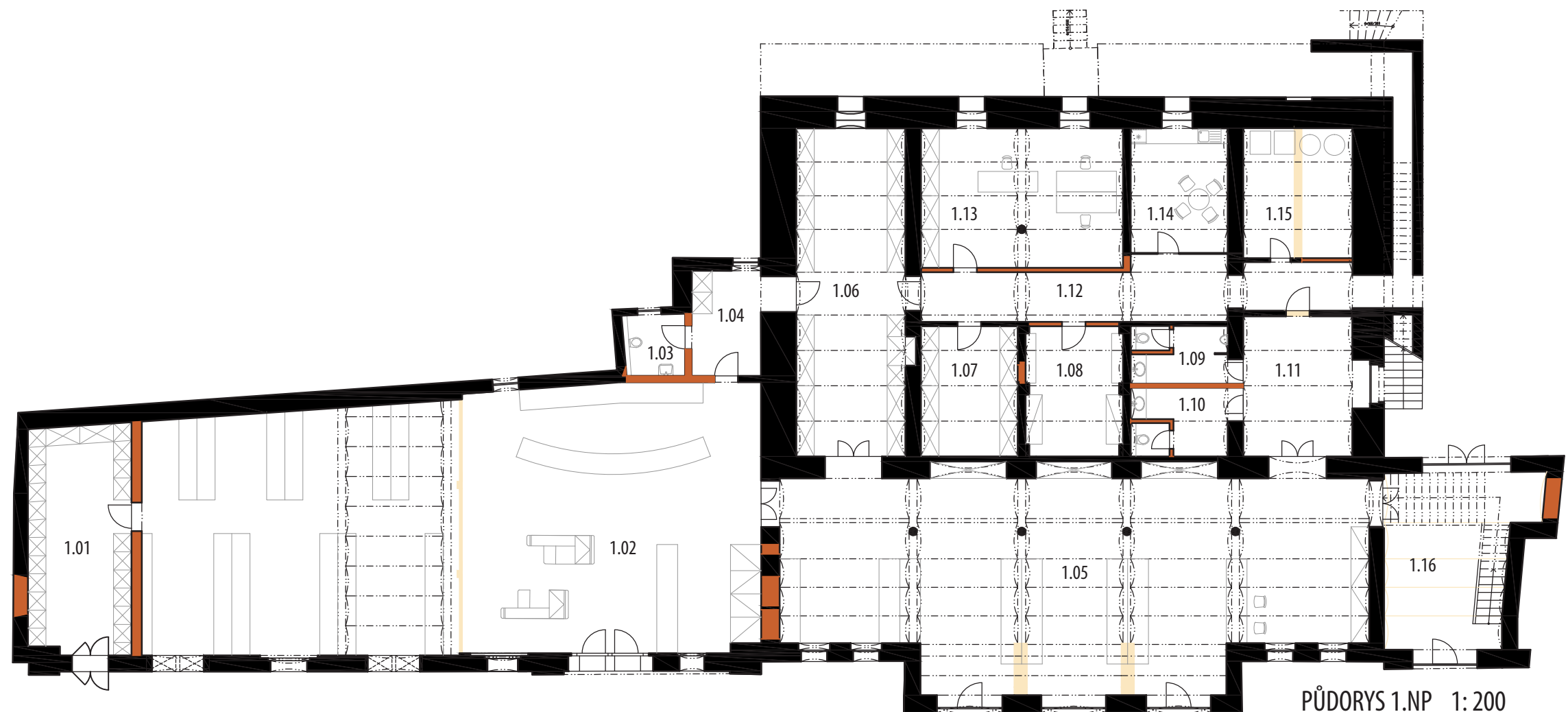

JINDŘICHŮV DVŮR A ŠVÝCARSKÝ DVŮR

POHLED 1:200

PŮDORYS 1.NP 1:200

- 1.01 - SKLAD
- 1.02 - PRODEJNA POTRAVIN
- 1.03 - TOALETA INVALIDÉ
- 1.04 - PŘEDSÍŇKA
- 1.05 - PRODEJNA - SUVENÝRY
- 1.06 - SKLAD
- 1.07 - SKLAD
- 1.08 - ŠATNA
- 1.09 - TOALETY MUŽI
- 1.10 - TOALETY ŽENY
- 1.11 - CHODBA
- 1.12 - CHODBA
- 1.13 - KANCELÁŘ
- 1.14 - KUCHYŇKA
- 1.15 - TECHNICKÁ MÍSTNOST
- 1.16 - SCHODIŠTĚ

BOURANÉ KONSTRUKCE

NOVÉ KONSTRUKCE

- 2.01 - LOŽNICE
- 2.02 - OBÝVACÍ POKOJ S JÍDELNOU A KUCHYŇÍ
- 2.03 - PŘEDSÍŇ
- 2.04 - POKOJ
- 2.05 - KOUPELNA
- 2.06 - KOUPELNA
- 2.07 - KOMORA
- 2.08 - CHODBA
- 2.09 - POKOJ
- 2.10 - KOUPELNA
- 2.11 - KUCHYŇĚ S JÍDELNOU
- 2.12 - PŘEDSÍŇ SE ŠATNOU
- 2.13 - SPÍŽ
- 2.14 - KOUPELNA
- 2.15 - OBÝVACÍ POKOJ
- 2.16 - LOŽNICE
- 2.17 - KOUPELNA
- 2.18 - POKOJ SE ŠATNOU
- 2.19 - PŘEDSÍŇ
- 2.20 - KUCHYŇĚ S JÍDELNOU
- 2.21 - KOUPELNA
- 2.22 - LOŽNICE
- 2.23 - OBÝVACÍ POKOJ
- 2.24 - SCHODIŠTĚ

PŮDORYS 2.NP 1:200

- 3.01 - LOŽNICE
- 3.02 - OBÝVACÍ POKOJ
- 3.03 - KUCHYŇĚ S JÍDELNOU
- 3.04 - POKOJ
- 3.05 - KOUPELNA
- 3.06 - POKOJ
- 3.07 - KOUPELNA
- 3.08 - ŠATNA
- 3.09 - PŘEDSÍŇ
- 3.10 - POKOJ
- 3.11 - KOUPELNA
- 3.12 - KUCHYŇĚ S JÍDELNOU
- 3.13 - PŘEDSÍŇ SE ŠATNOU
- 3.14 - KOUPELNA
- 3.15 - OBÝVACÍ POKOJ
- 3.16 - LOŽNICE SE ŠATNOU
- 3.17 - CHODBA
- 3.18 - KOUPELNA
- 3.19 - POKOJ
- 3.20 - PŘEDSÍŇ SE ŠATNOU
- 3.21 - KUCHYŇĚ S JÍDELNOU
- 3.22 - KOUPELNA
- 3.23 - LOŽNICE
- 3.24 - OBÝVACÍ POKOJ

PŮDORYS 3.NP 1:200

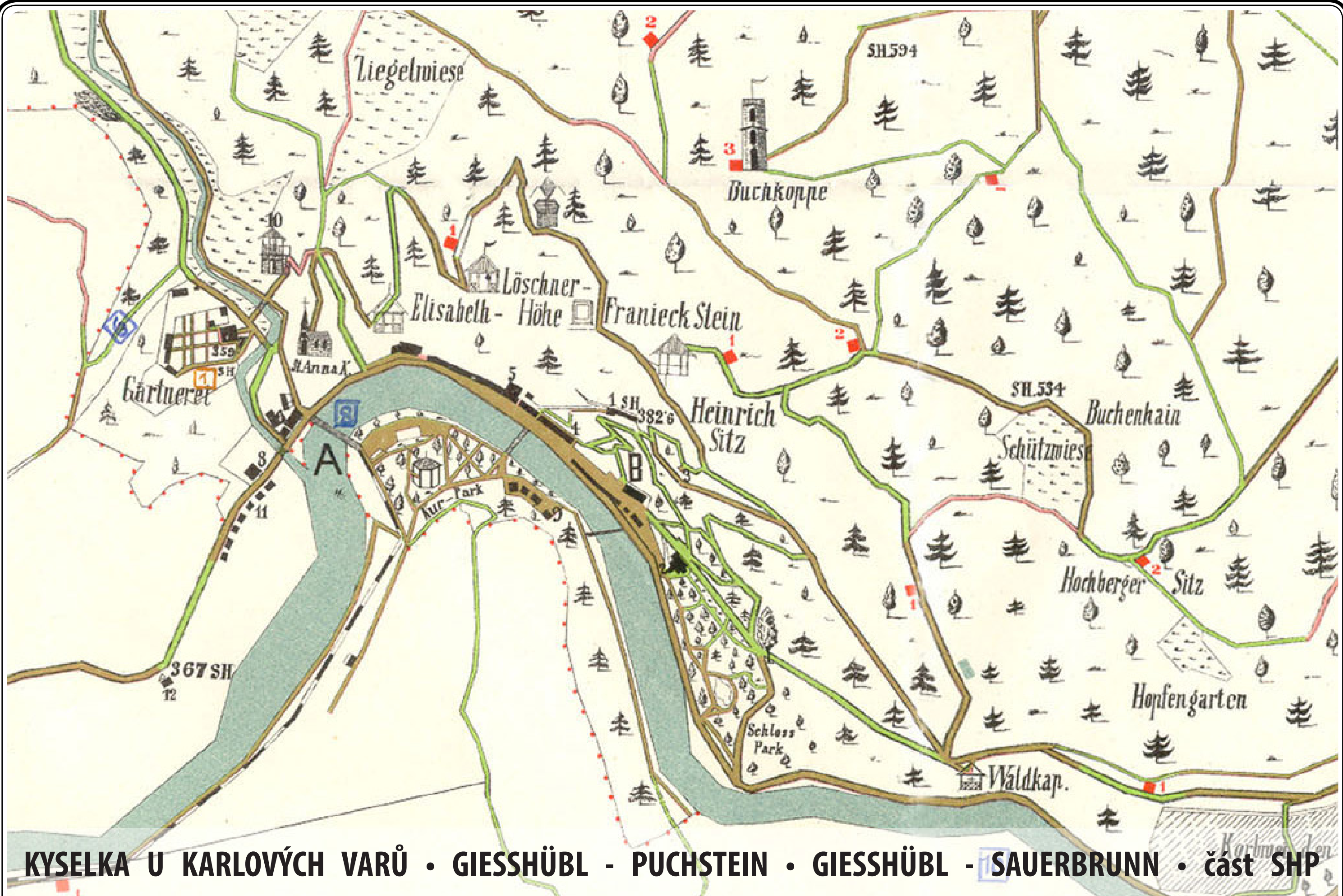

ŘEZ 1:200

BOURANÉ KONSTRUKCE

NOVÉ KONSTRUKCE

VILEMÍŇKA

KYSELKA U KARLOVÝCH VARŮ • GIESSHÜBL - PUCHSTEIN • GIESSHÜBL - SAUERBRUNN • část SHP

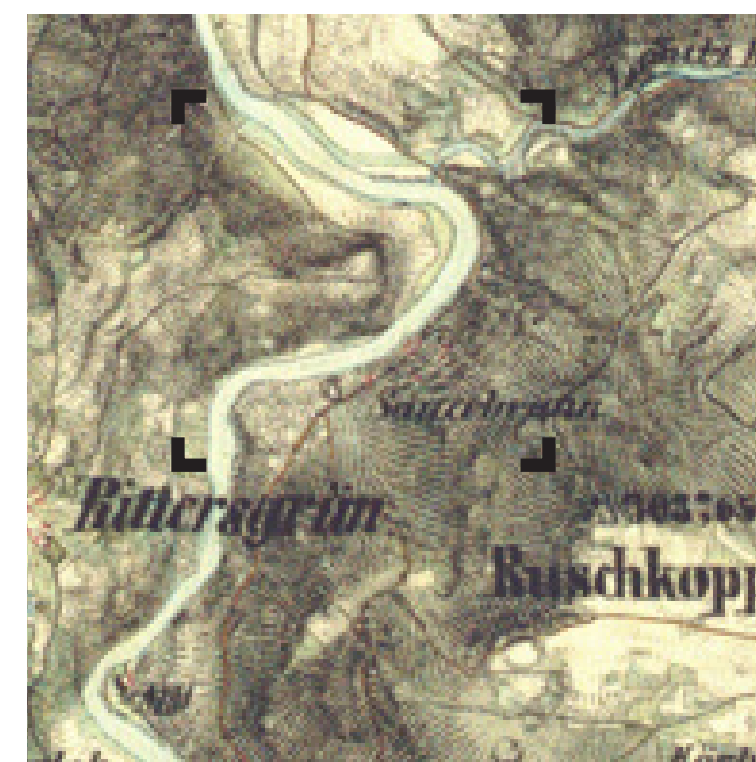
I. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ – JOSEFSKÉ
1764-1768 A 1780-1783 (REKTIFIKACE)

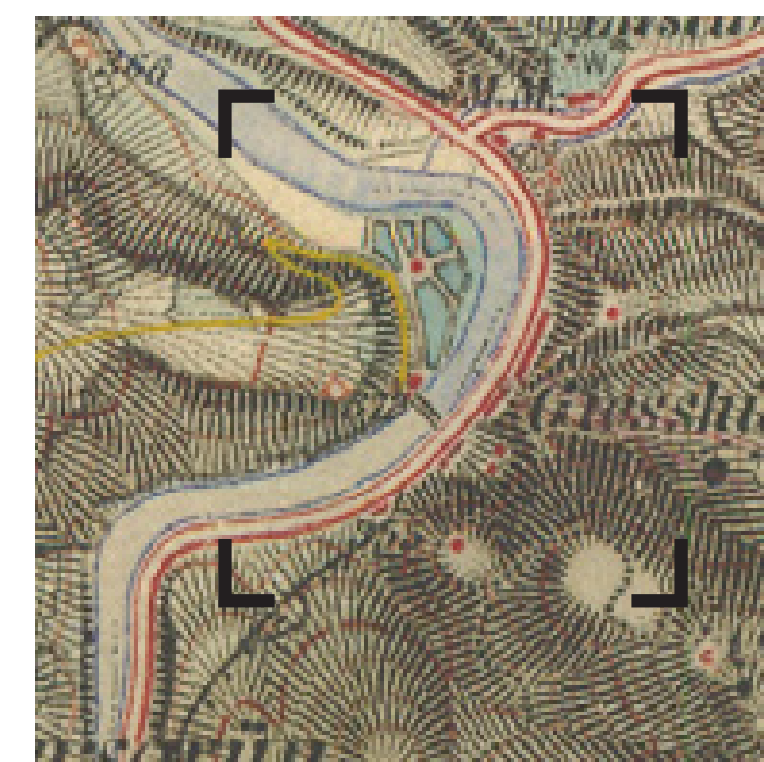
INDIKAČNÍ SKICA 1842

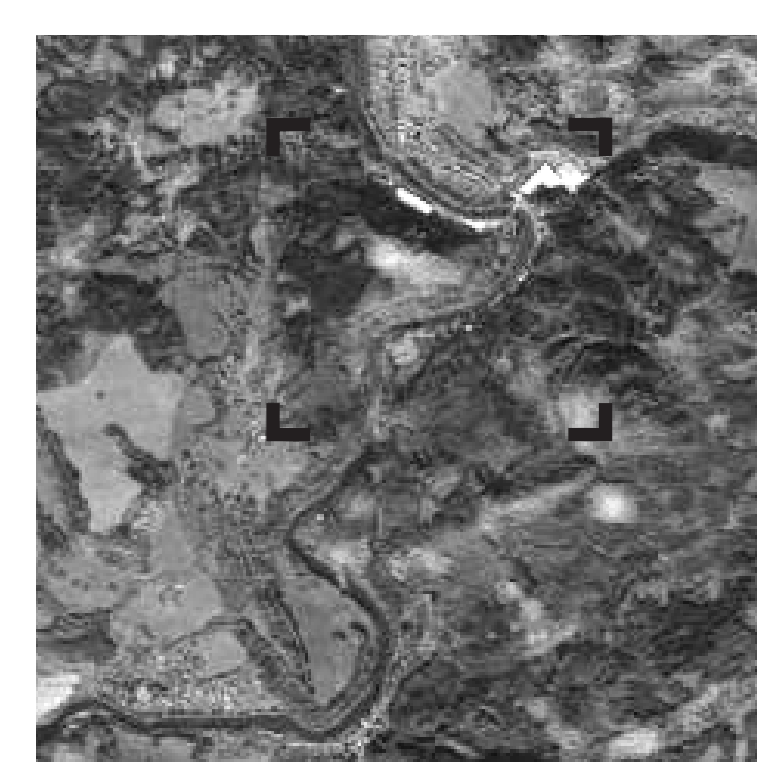
CÍSAŘSKÝ OTISK 1842

II. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ - FRANTIŠKOV
1836-1852, MĚŘÍTKO 1: 28 800

III. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ - FRANTIŠKO-JOSEFSKÉ
1876-1878 (MORAVA A SLEZSKO), 1877-1880 (ČECHY)

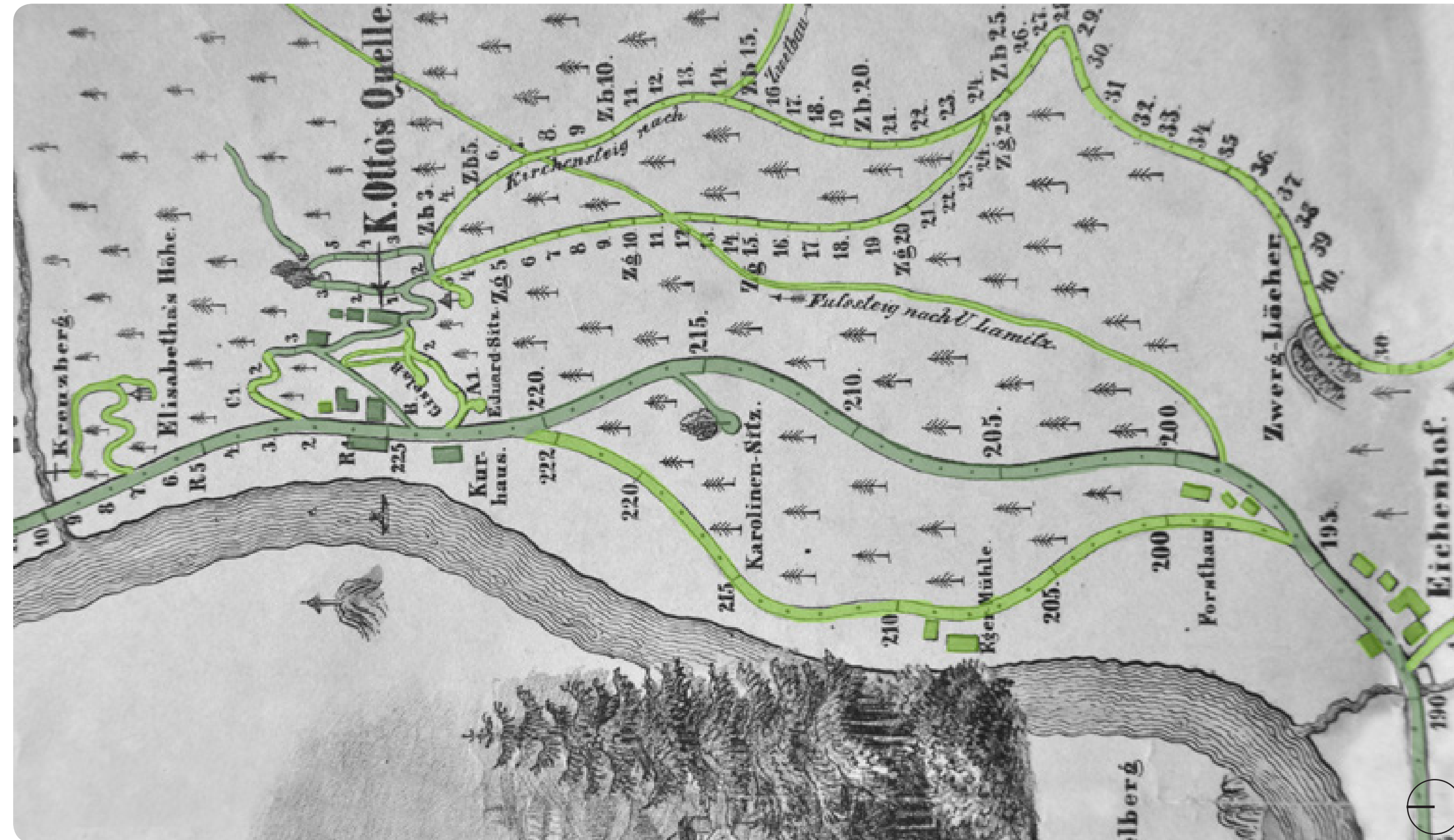
ORTOFOTO 2011

CÍSAŘSKÝ OTISK 1842

INDIKAČNÍ SKICA 1842

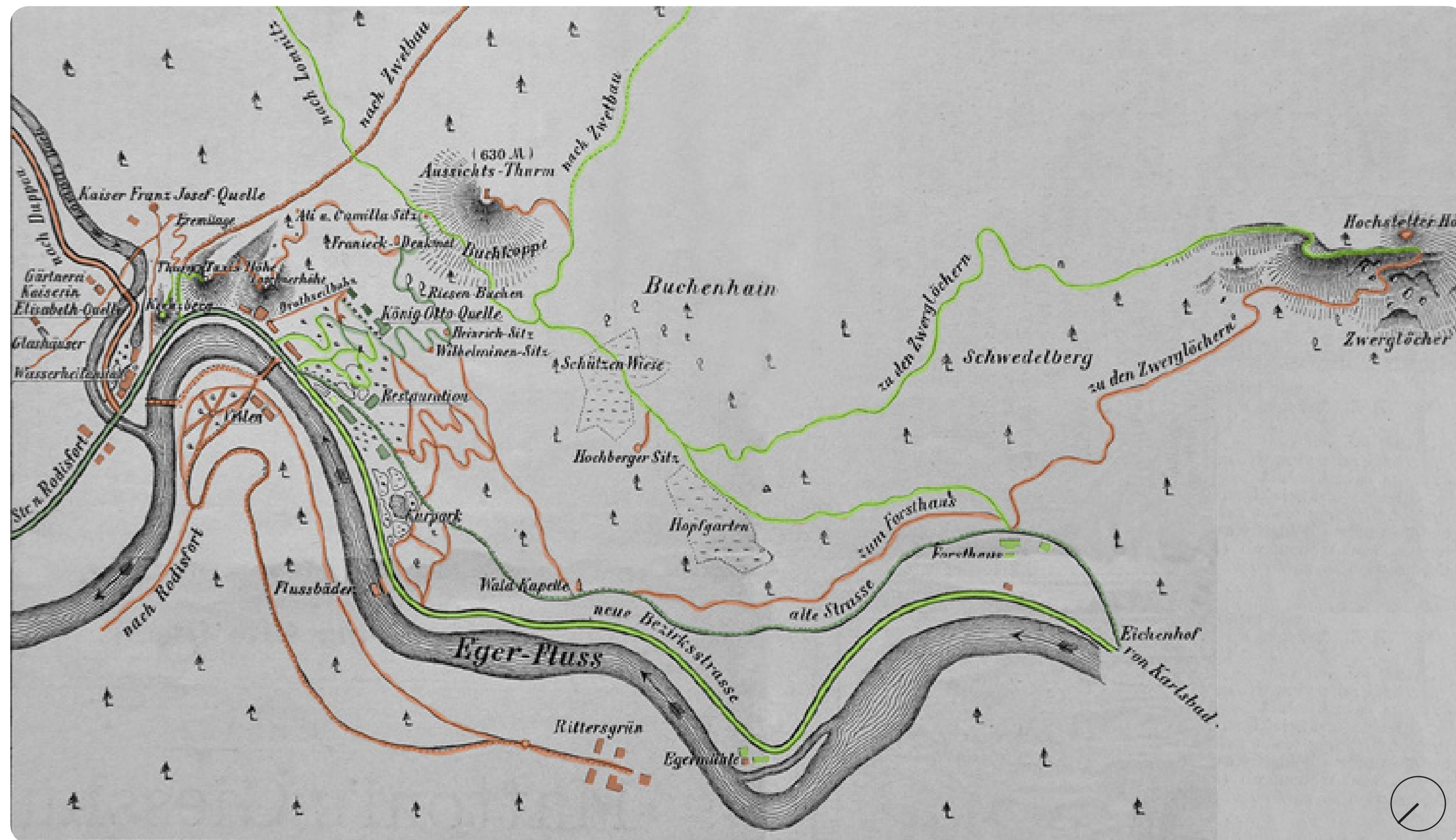
PROMENÁDNÍ PLÁN NEDATOVÁNO

Zdroj : Archiv Muzea Karlovy Vary _kopie map poríženy Mgr. L. Zemanem

Zdroj : Archiv Muzea Karlovy Vary _kopie map poríženy Mgr. L. Zemanem

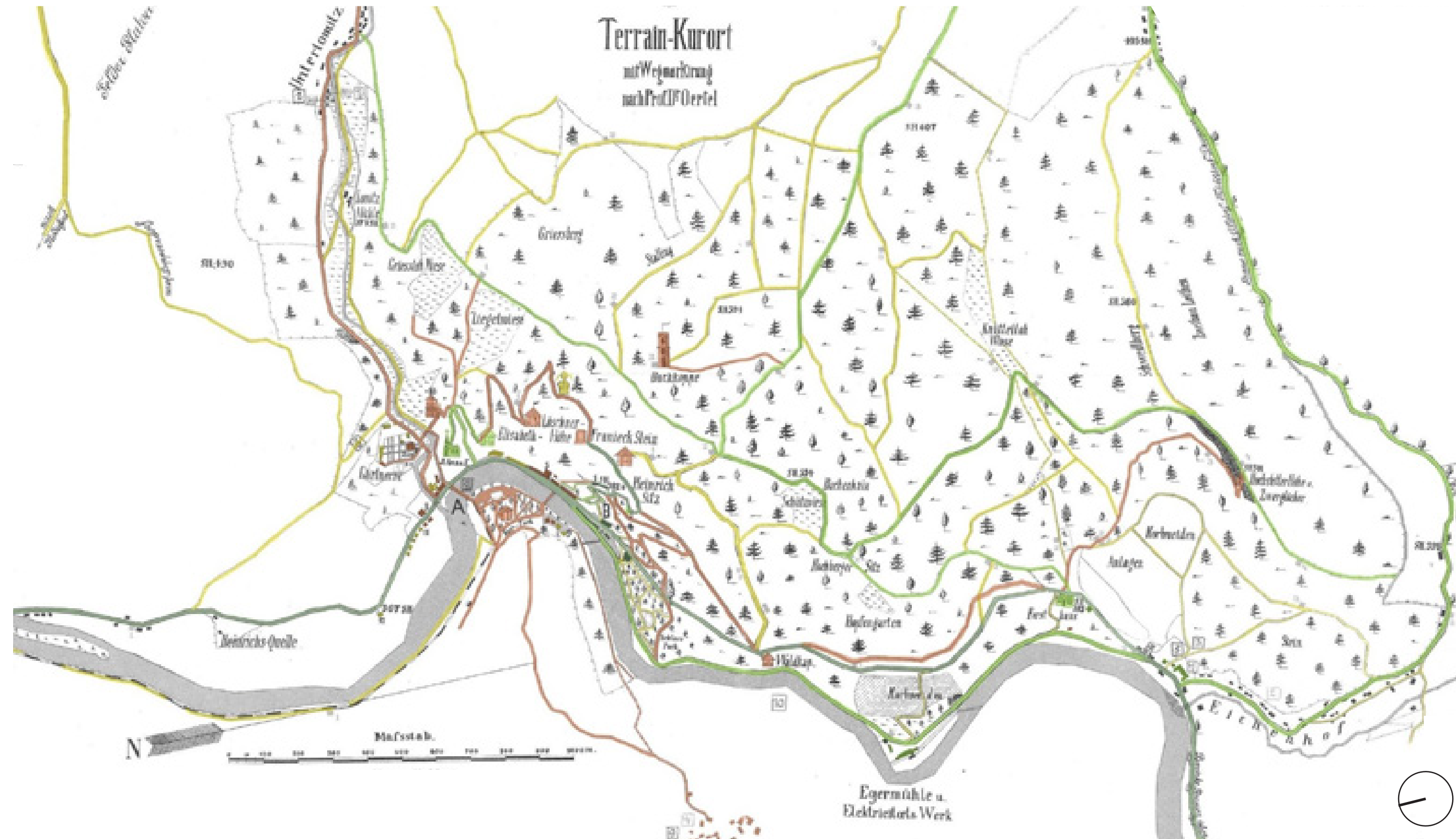
- 1842
- 1842-1884
- 1885
- 1900

- 1842
- 1842-1884
- 1885
- 1900

PROMENÁDNÍ PLÁN 1885

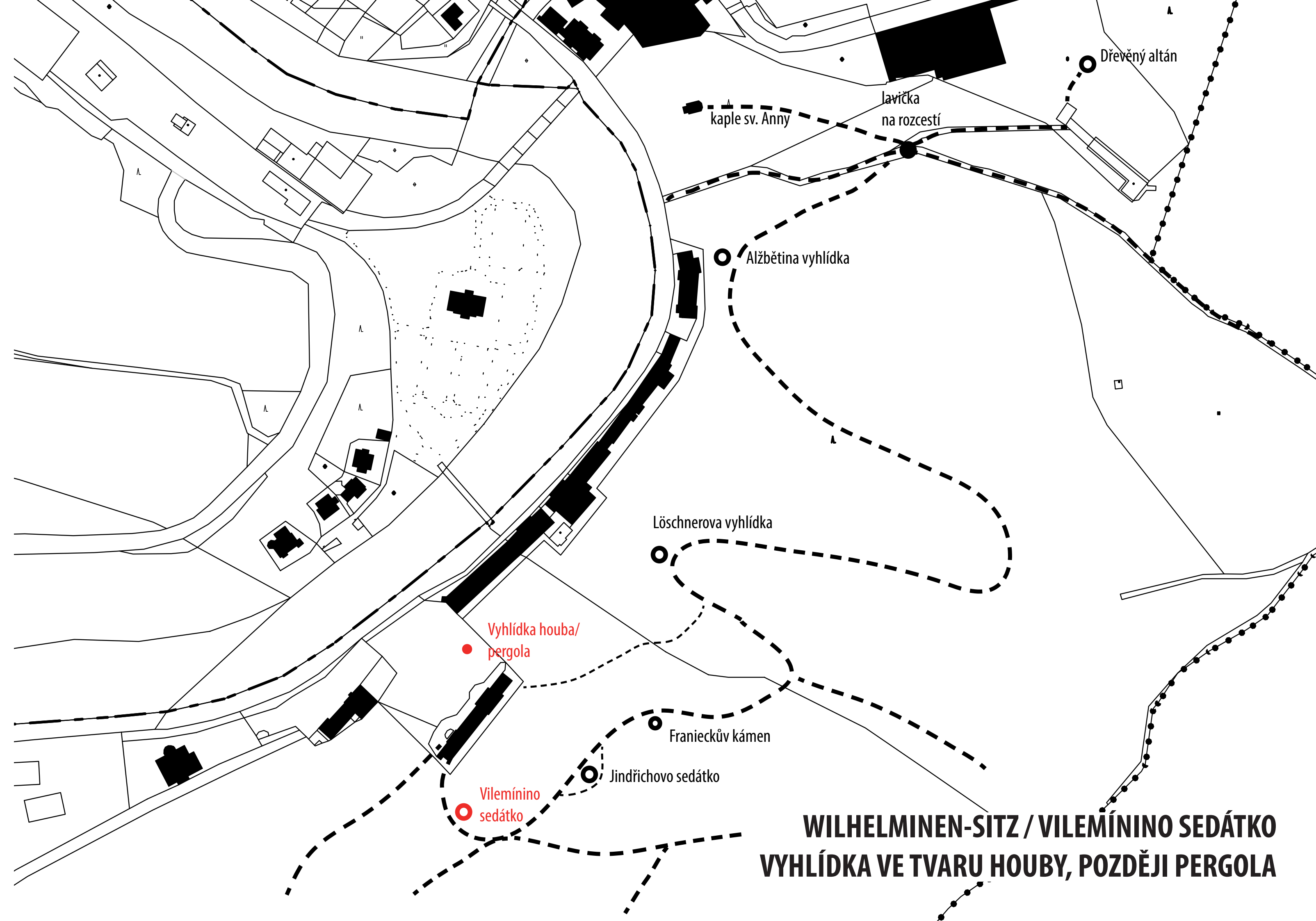
Zdroj : Archiv Muzea Karlovy Vary _kopie map porizeny Mgr. L. Zemanem

PROMENÁDNÍ PLÁN 1900

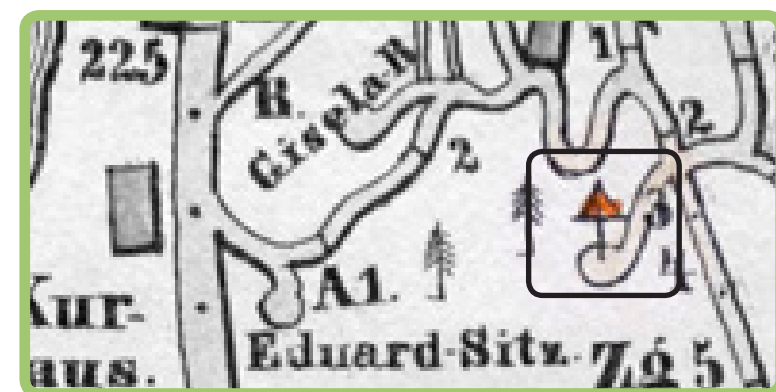
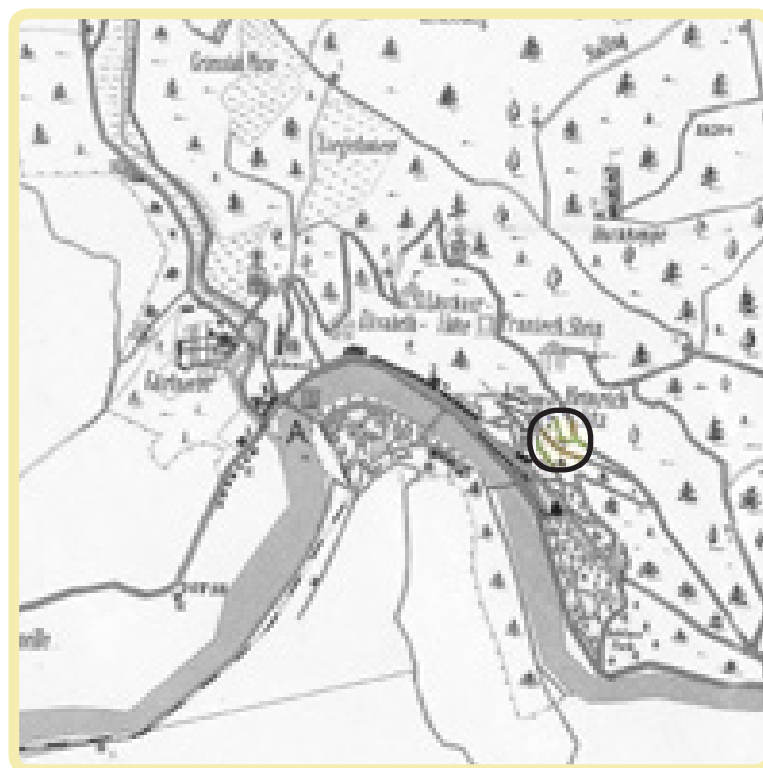
Zdroj : Archiv Muzea Karlovy Vary _kopie map porizeny Mgr. L. Zemanem

**WILHELMINEN-SITZ / VILEMÍNINO SEDÁTKO
VYHLÍDKA VE TVARU HOUBY, POZDĚJI PERGOLA**

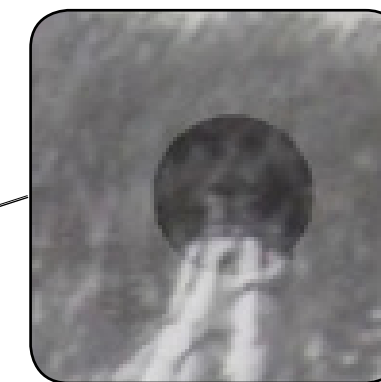
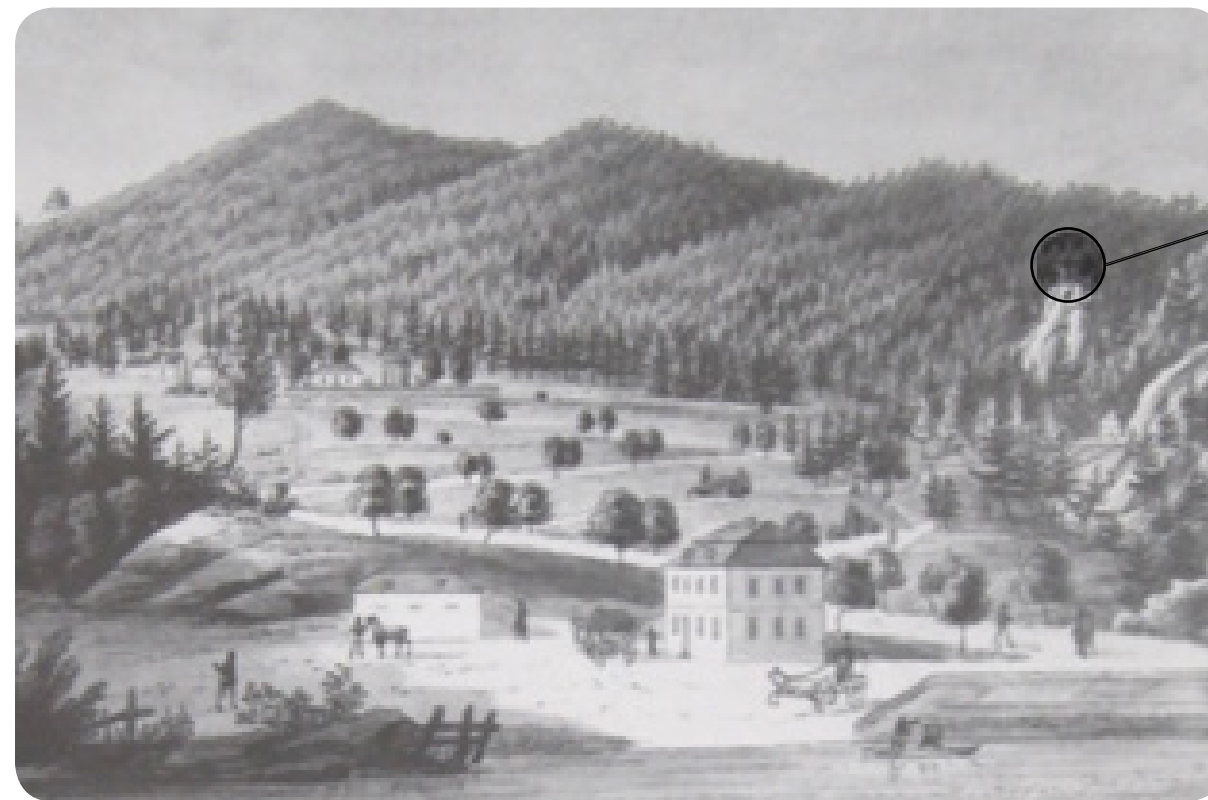
WILHELMINEN-SITZ / VILEMÍNINO SEDÁTKO
VYHLÍDKA VE TVARU HOUBY, POZDĚJI PERGOLA

- 1842
- 1842-1884
- 1885
- 1900

Zdroj : Archiv Muzea Karlovy Vary _kopie map poríženy Mgr. L. Zemanem

WILHELMINEN-SITZ / VILEMÍNINO SEDÁTKO
VYHLÍDKA VE TVARU HOUBY, POZDĚJI PERGOLA

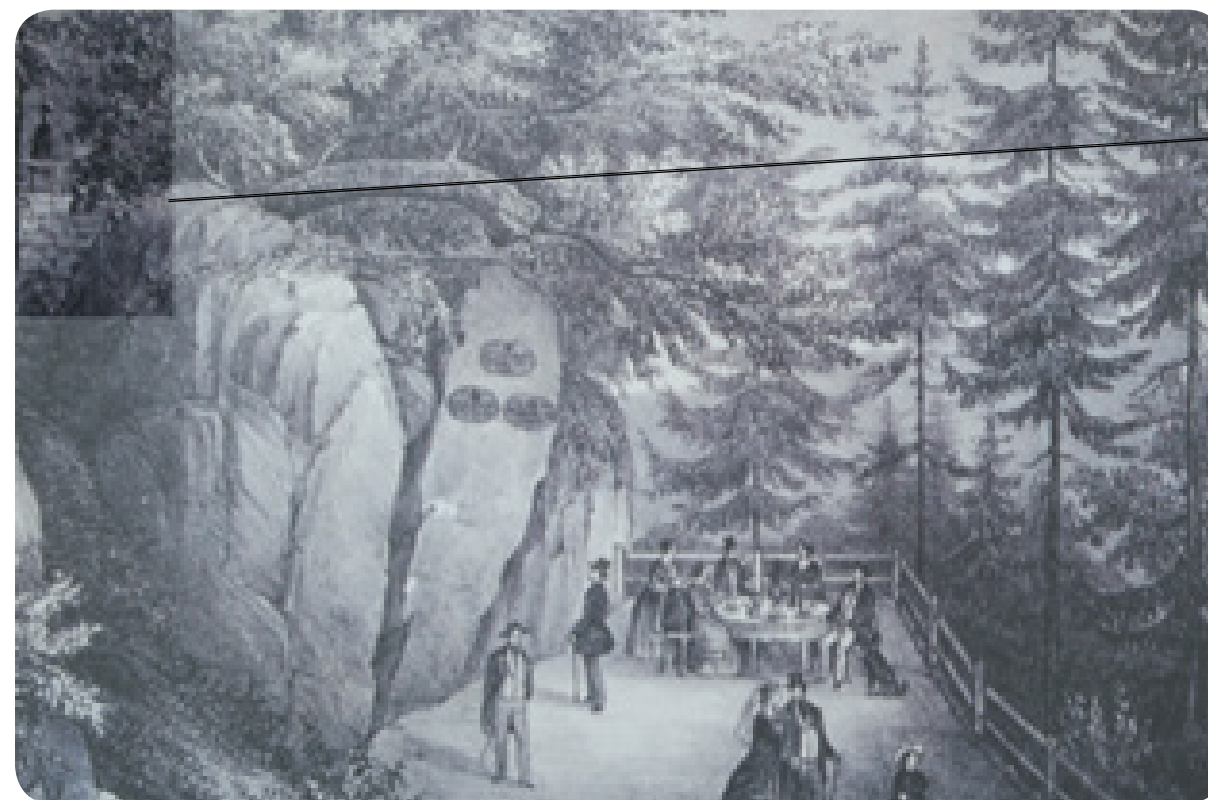

Na skalnatém výběžku je patrná podezdívka, na které je umístěna vyhlídka ve tvaru houby. Konstrukci nelze identifikovat.

1835

před 1885(dourčeno podle historických map)

Na skalnatém výběžku je patrná kamenná podezdívka, ohraničená zábradlím.

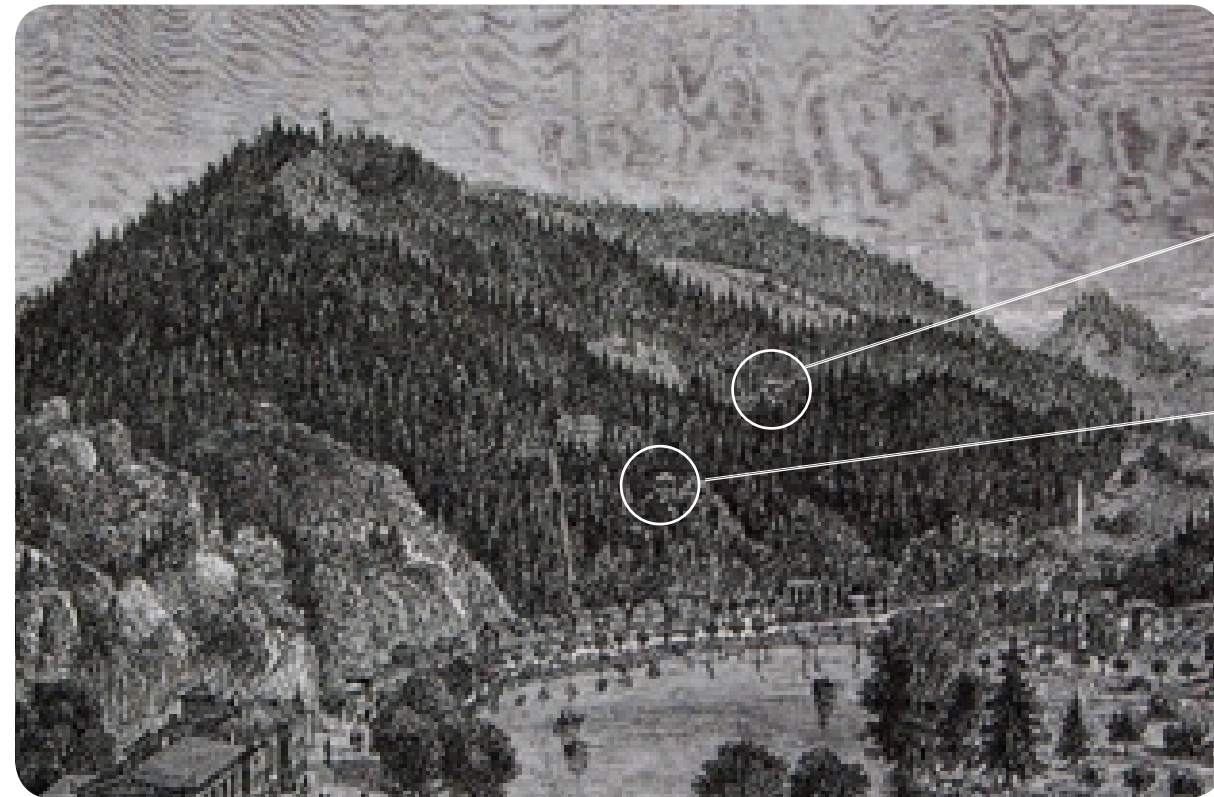
Výletní místo Giselino odpočívátko a Rudolfova skála , kolem r. 1860

Na dálkovém pohledu jsou vidět obě rozhledny v již zalesněném svahu. Skála neprosvítá. Jejich poloha odpovídá zakreslu na mapě z roku 1885.

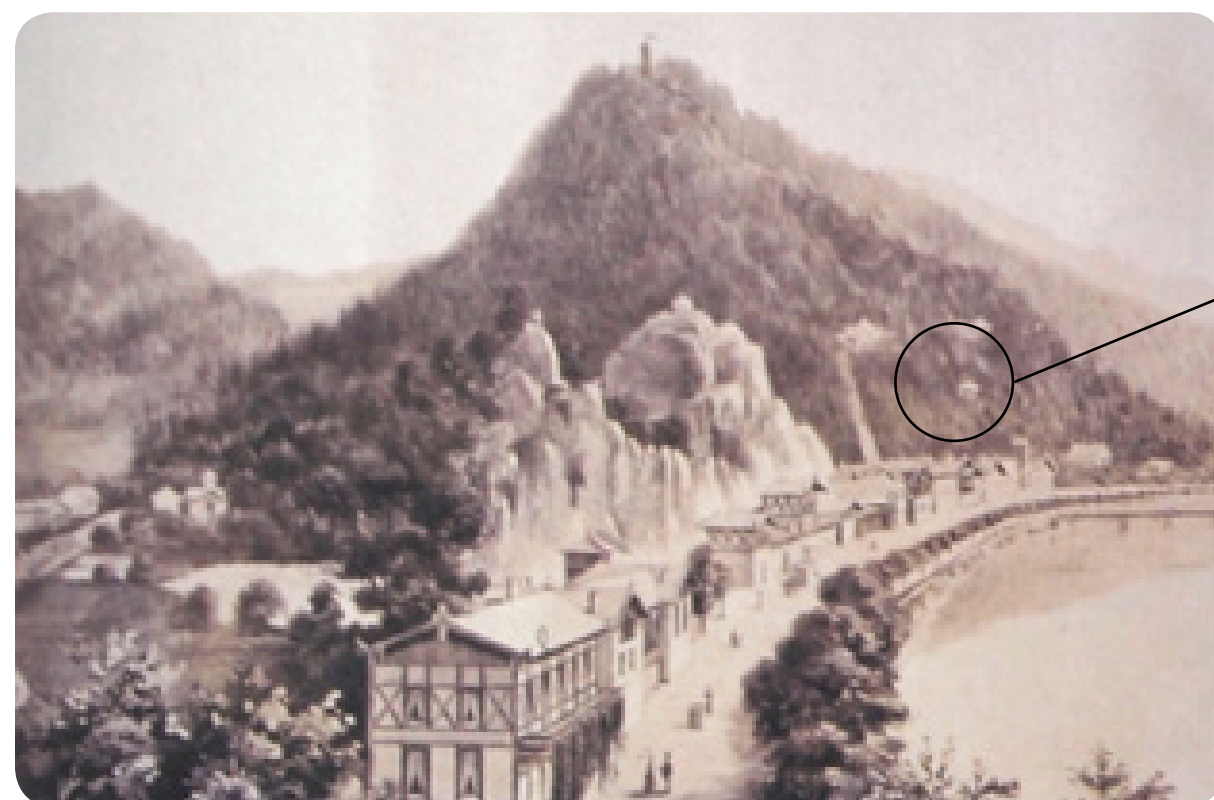
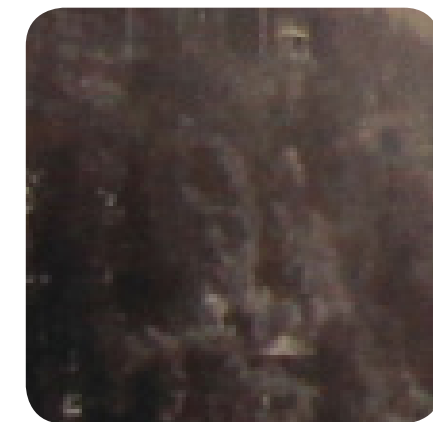
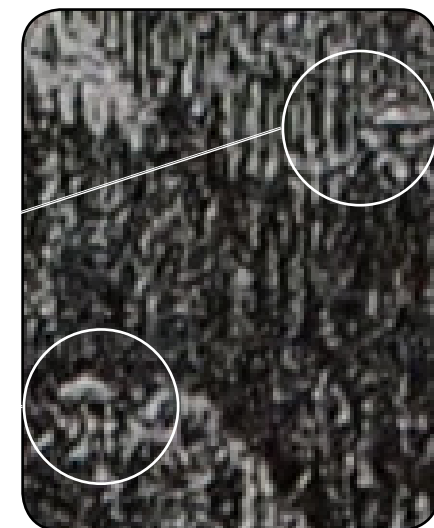

Zdroj : BURACHOVIČ, Stanislav. Mattoni a lázně Kyselka = Mattoni and Kyselka spa. Karlovy Vary: Karlovarské minerální vody, 1999. 80 s. 14, 19; <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>

WILHELMINEN-SITZ / VILEMÍNINO SEDÁTKO
VYHLÍDKA VE TVARU HOUBY, POZDĚJI PERGOLA

1880-2

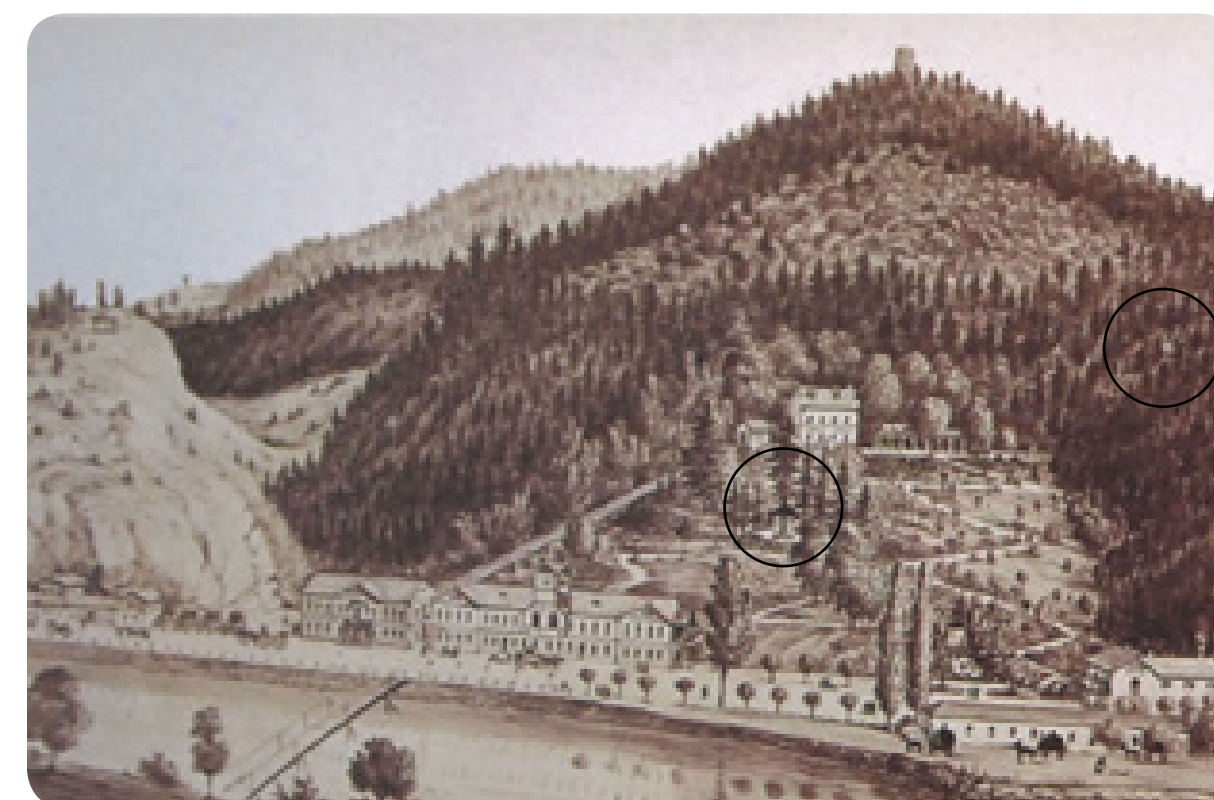
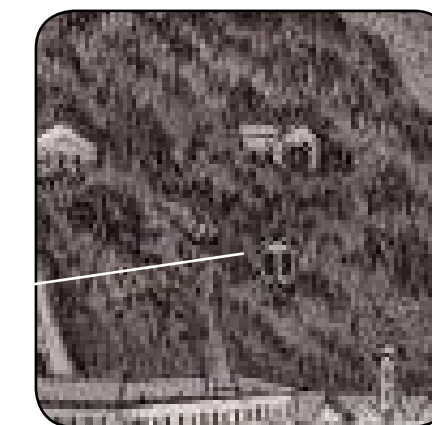
1882

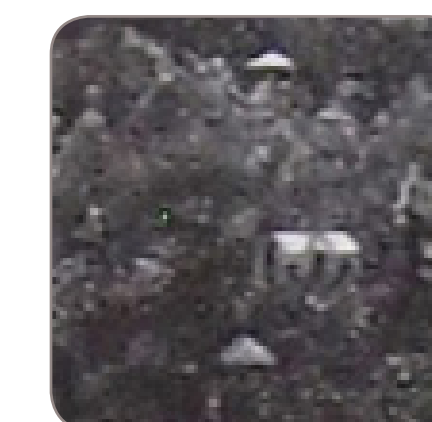
1881-82

1885

1885

1888

WILHELMINEN-SITZ / VILEMÍNINO SEDÁTKO
VYHLÍDKA VE TVARU HOUBY, POZDĚJI PERGOLA

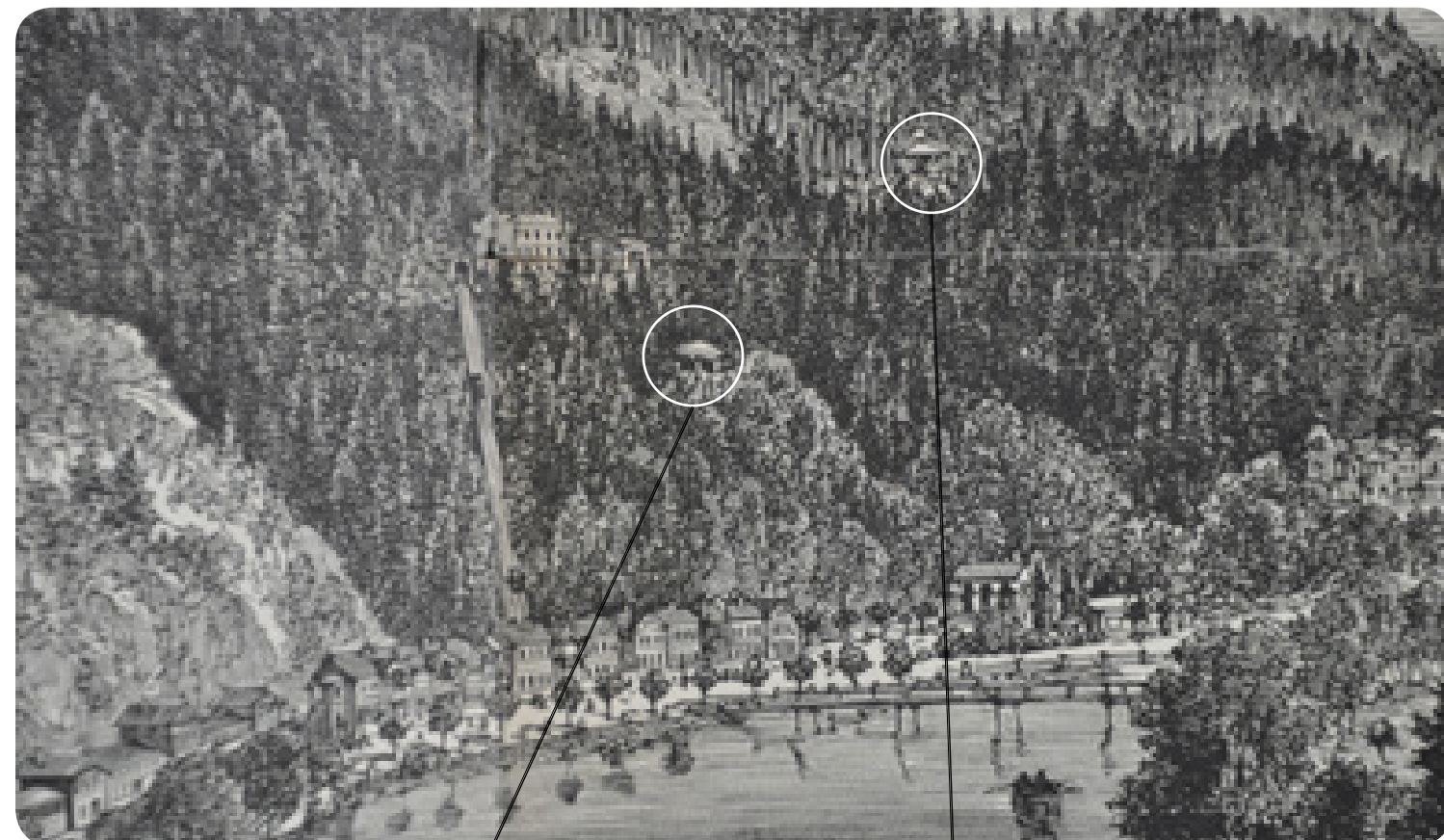
Zdroj : 1880 - 2 - kniha z karlovarského muzea

1885 - BURACHOVIČ, Stanislav. Mattoni a lázně Kyselka = Mattoni and Kyselka spa. Karlovy Vary: Karlovarské minerální vody, 1999. 80 s.

Zdroj : 1880 - kniha z karlovarského muzea 1882 - <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>

1885 - BURACHOVIČ, Stanislav. Mattoni a lázně Kyselka = Mattoni and Kyselka spa. Karlovy Vary: Karlovarské minerální vody, 1999. 80 s.

WILHELMINEN-SITZ / VILEMÍNINO SEDÁTKO
VYHLÍDKA VE TVARU HOUBY, POZDĚJI PERGOLA

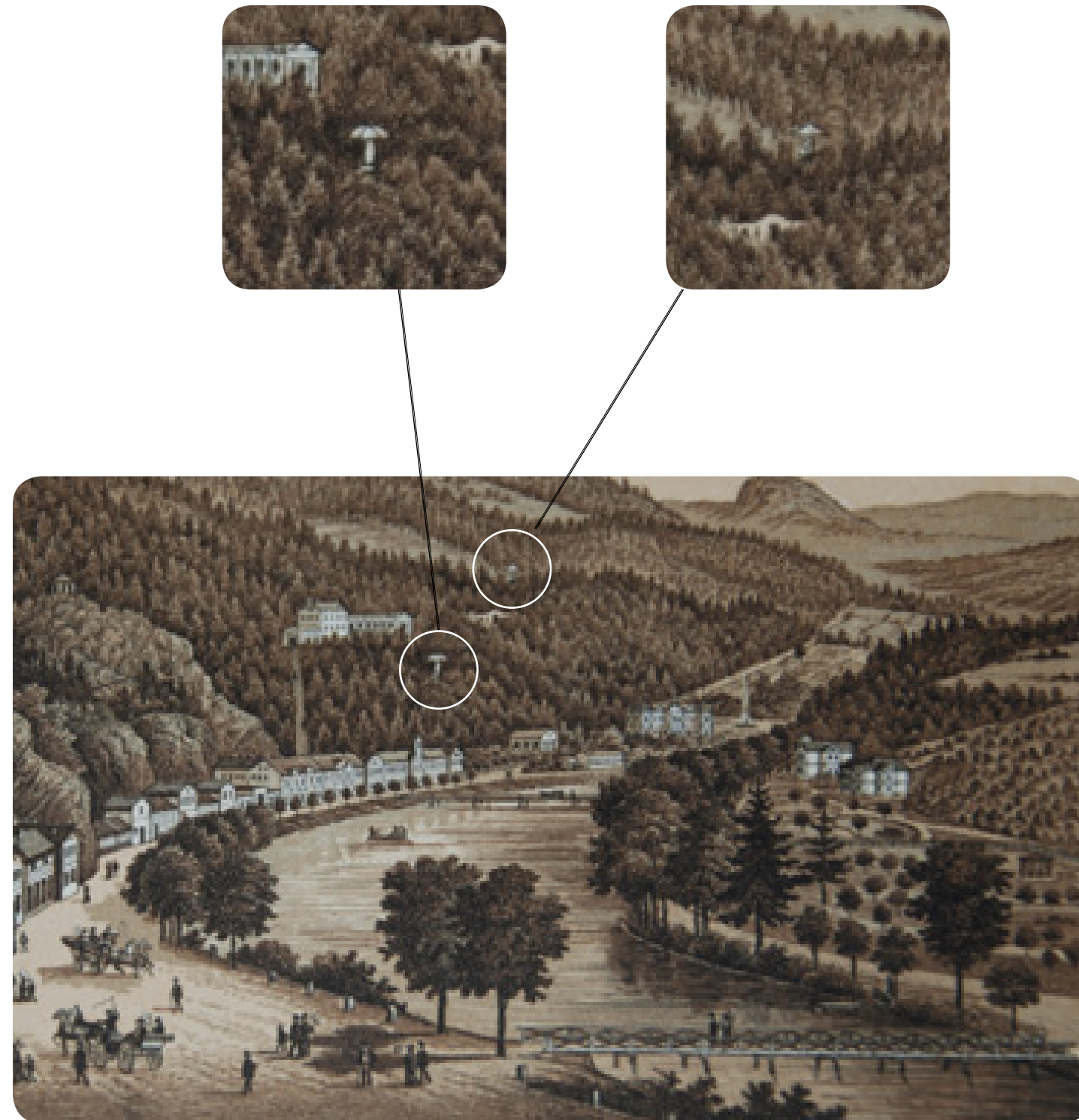
datování dourčeno cca do let 1880-1885

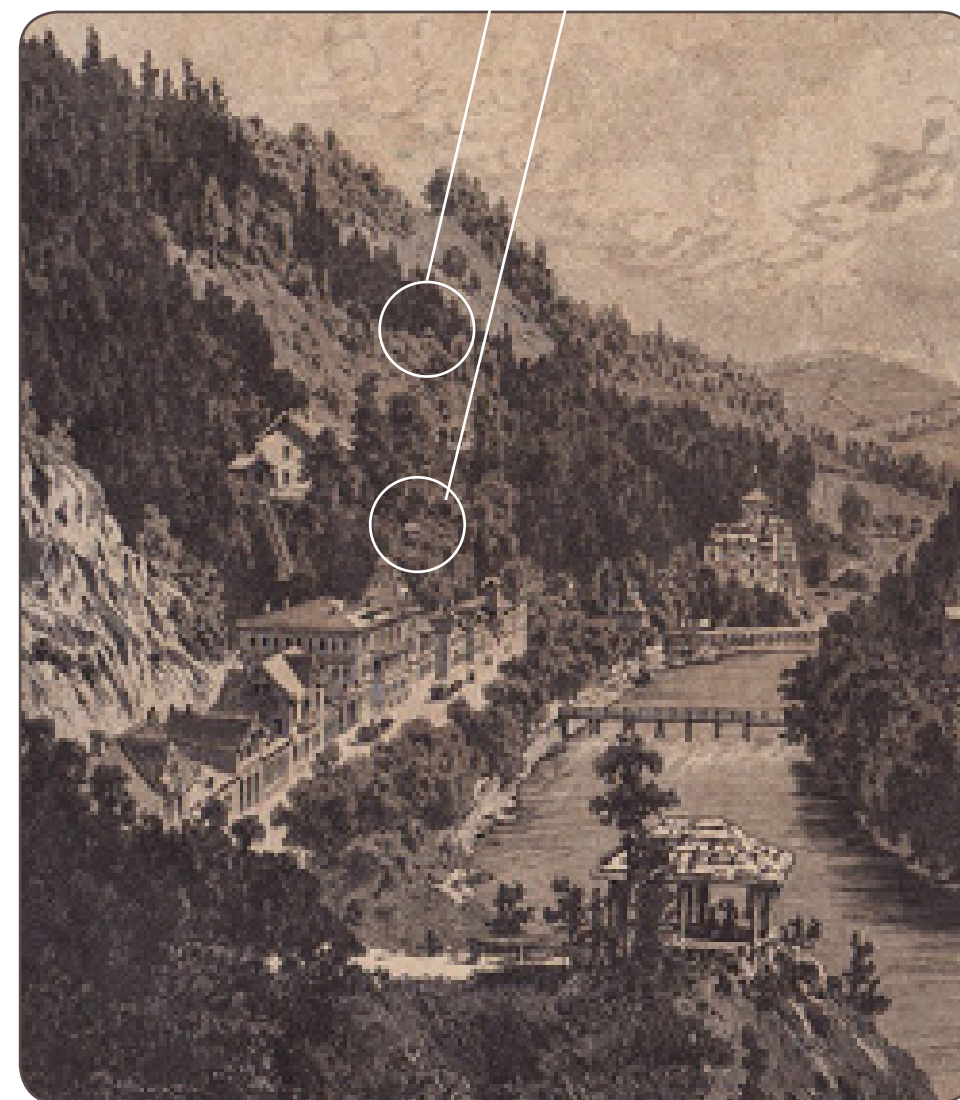
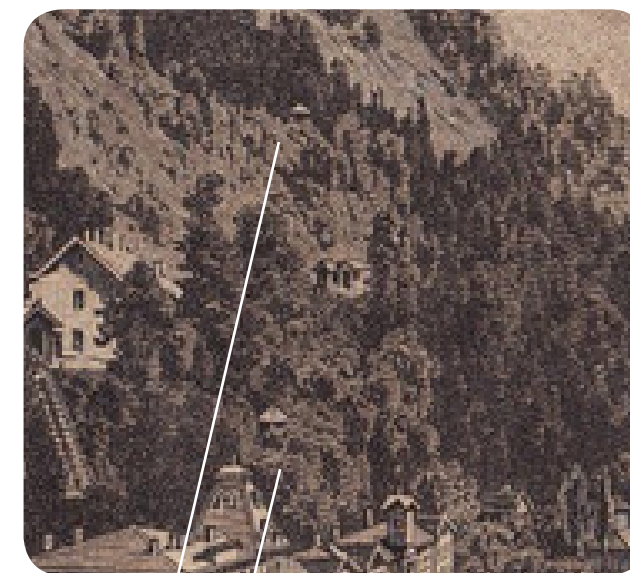
Vzhledem k tomu, že většina dokumentace těchto vyhlídek je ve formě kreseb či maleb a fotografie jsou ve špatném rozlišení, je velmi obtížné určit přesný tvar či konstrukci vyhlídek. Je velmi nepravděpodobné, že by docházelo k velmi častým přestavbám těchto vyhlídek, a odlišnost je třeba spíše připsat nepřesnému zachycení tehdejší situace jednotlivými autory.

Zdroj : Archiv L. Zemana

WILHELMINEN-SITZ / VILEMÍNINO SEDÁTKO
VYHLÍDKA VE TVARU HOUBY, POZDĚJI PERGOLA

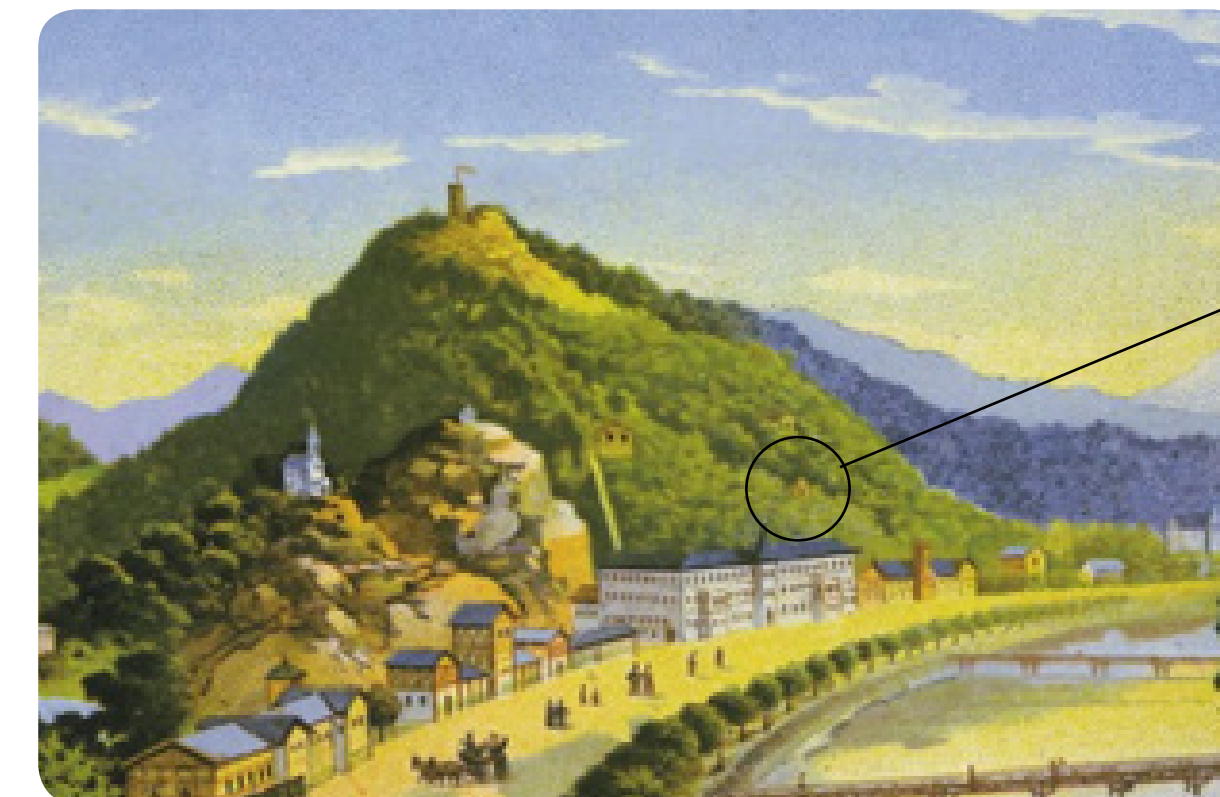

datování dourčeno cca do let 1880-1885

1885-90

Zdroj : 1885-90 <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>; 1909 - <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>
1890 - BURACHOVIČ, Stanislav. Mattoni a lázně Kyselka = Mattoni and Kyselka spa. Karlovy Vary: Karlovarské minerální vody, 1999. 80 s.

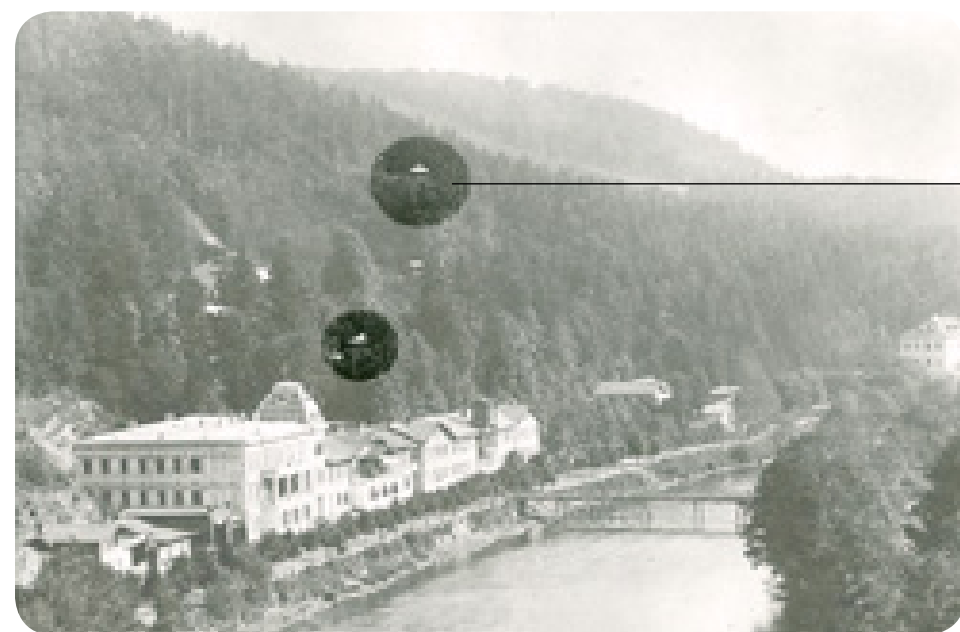

1890

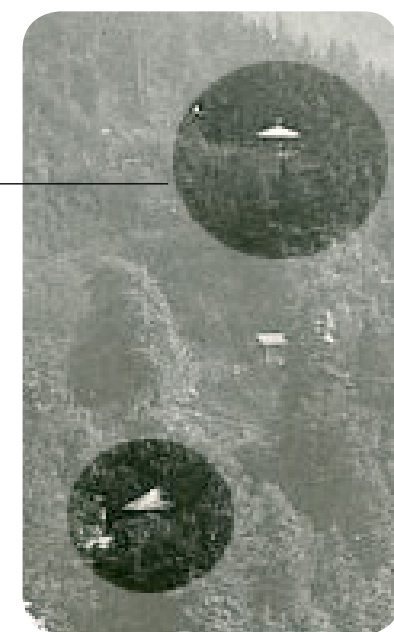

1909(foto Rudolf Eder)

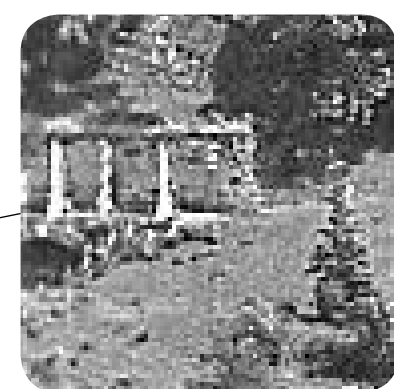
**WILHELMINEN-SITZ / VILEMÍNINO SEDÁTKO
VYHLÍDKA VE TVARU HOUBY, POZDĚJI PERGOLA**

po roce 1881

20-30-léta 20.století (po přestavbě budovy restaurace)

Vyhlídky ve tvaru houby byla přestavěna na pergolu po rekonstrukci kolonády Ottova pramene (1898) s využitím materiálu z původní dřevěné kolonády

1938

ANALOGICKÉ STAVBY VYHLÍDEK VE TVARU HOUBY

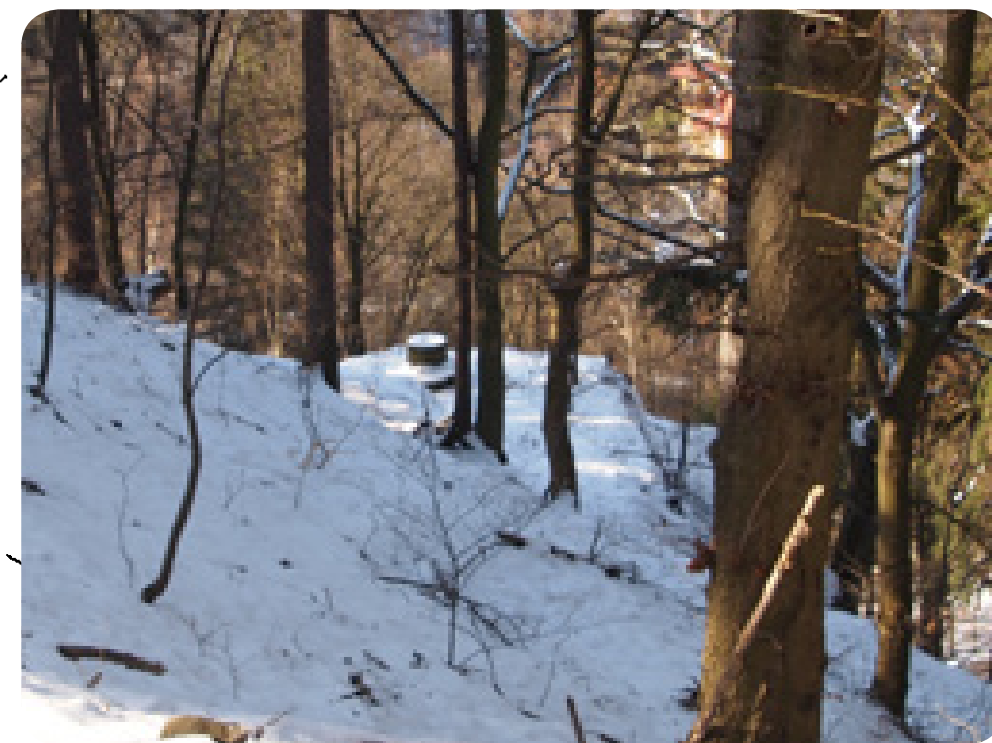
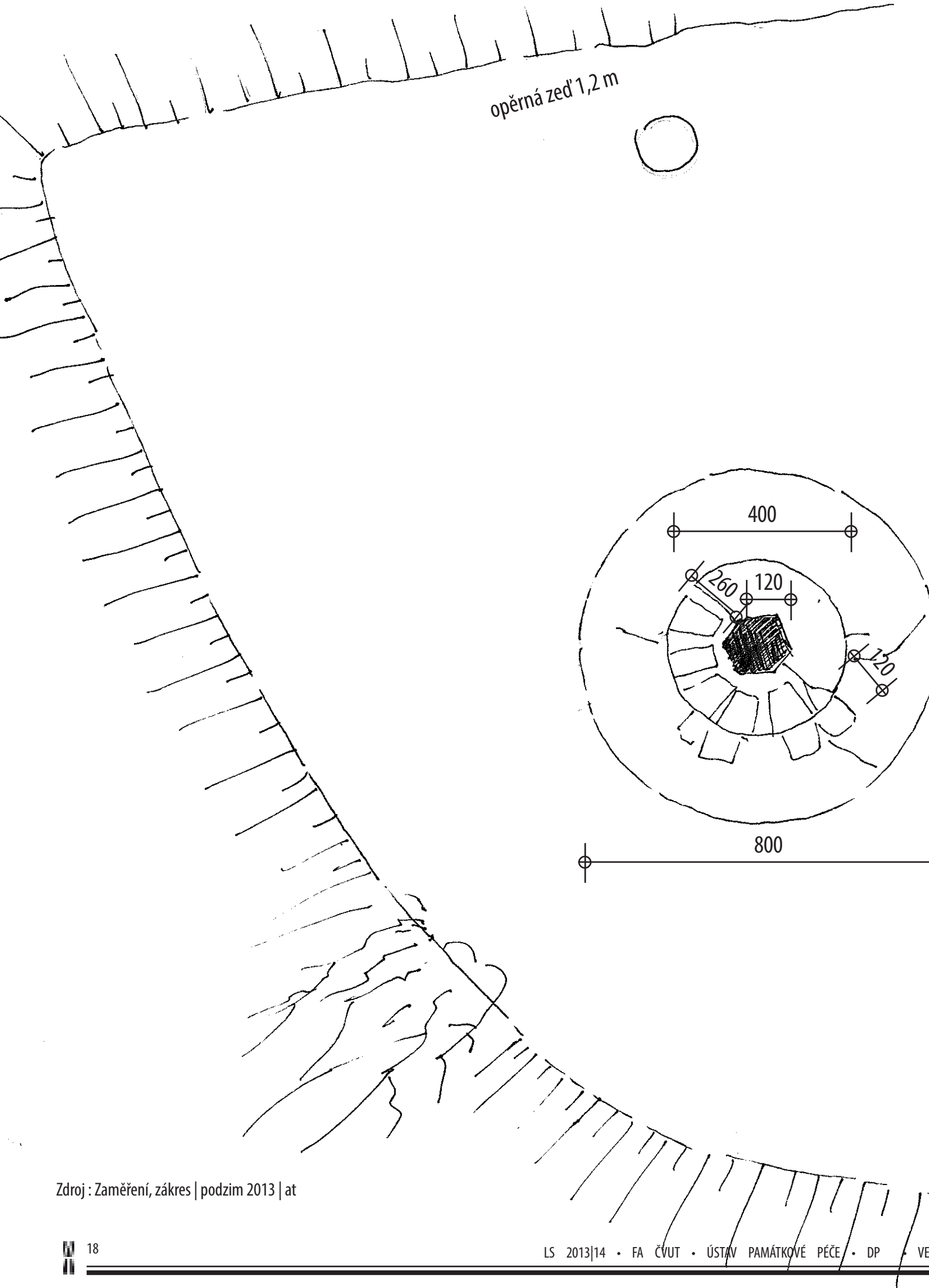
č.1
Vyhlídkové místo s charakteristickým altánkem ve tvaru houby nazývané Muchomůrka či také vyhlídka Almy Thurn-Taxis. V této podobě se dnes (2014) nachází na promenádní trase mezi Jánskými lázněmi a Svobodou nad Úpou. Její vznik je ovšem datován na konec 19. století.

č.2
Vyhlídkové místo tepelského opata Alfréda Clementso v Mariánskými Lázních. Vznik můžeme datovat do let 1888- 1900, kdy zde tento opat působil a došlo k největšímu rozmachu v budování Mariánskými Lázní. Vyhlídky je ohraničena zábradlím ve tvaru ondrejského kříže.

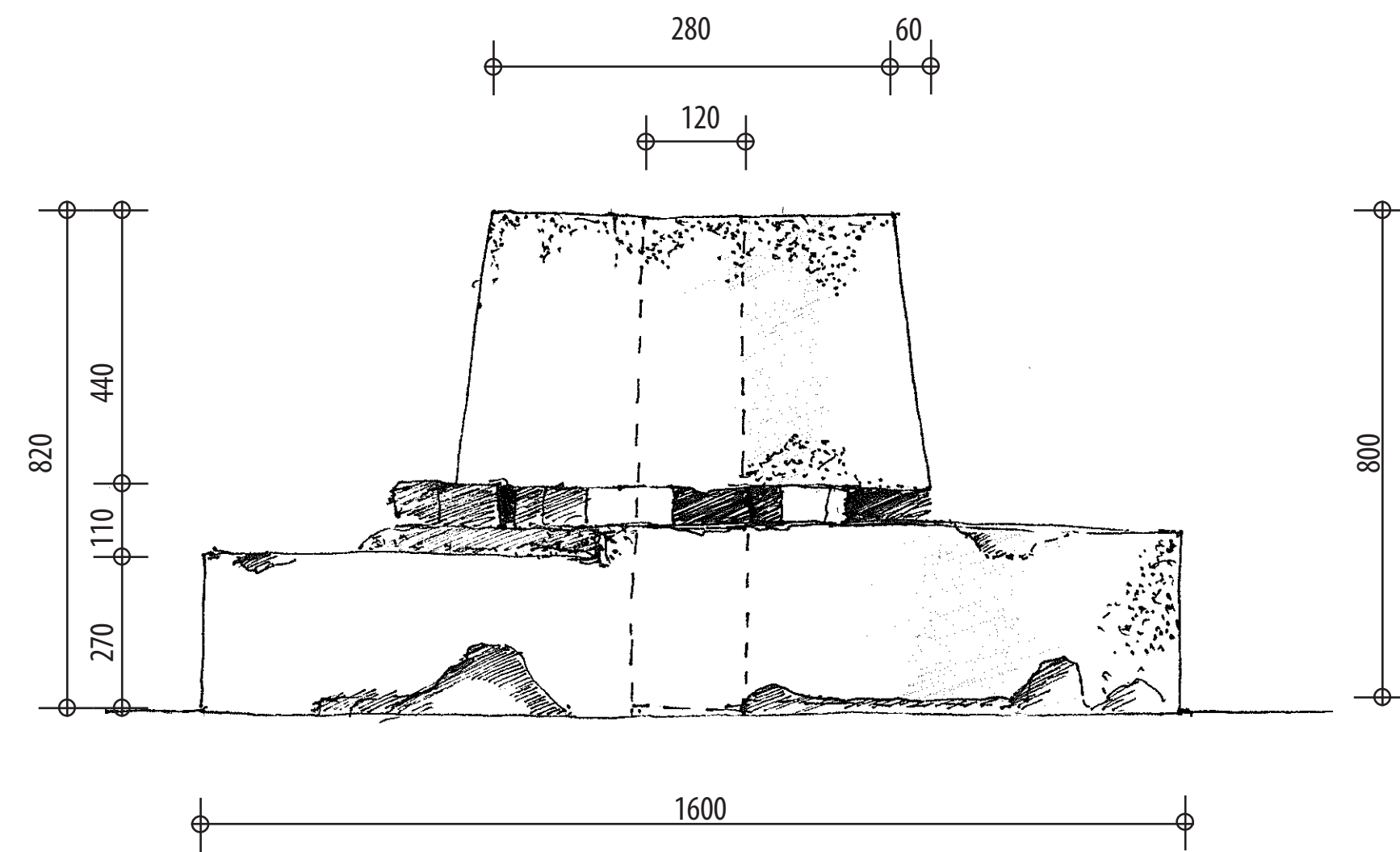
č.3
Vyhlídkové místo tzv. Regenpilz v Branitzu. Foto z roku 1983. Příklad vyhlídky s doškovou střechou, který se vyskytoval také v Kyselce.

0m 1m

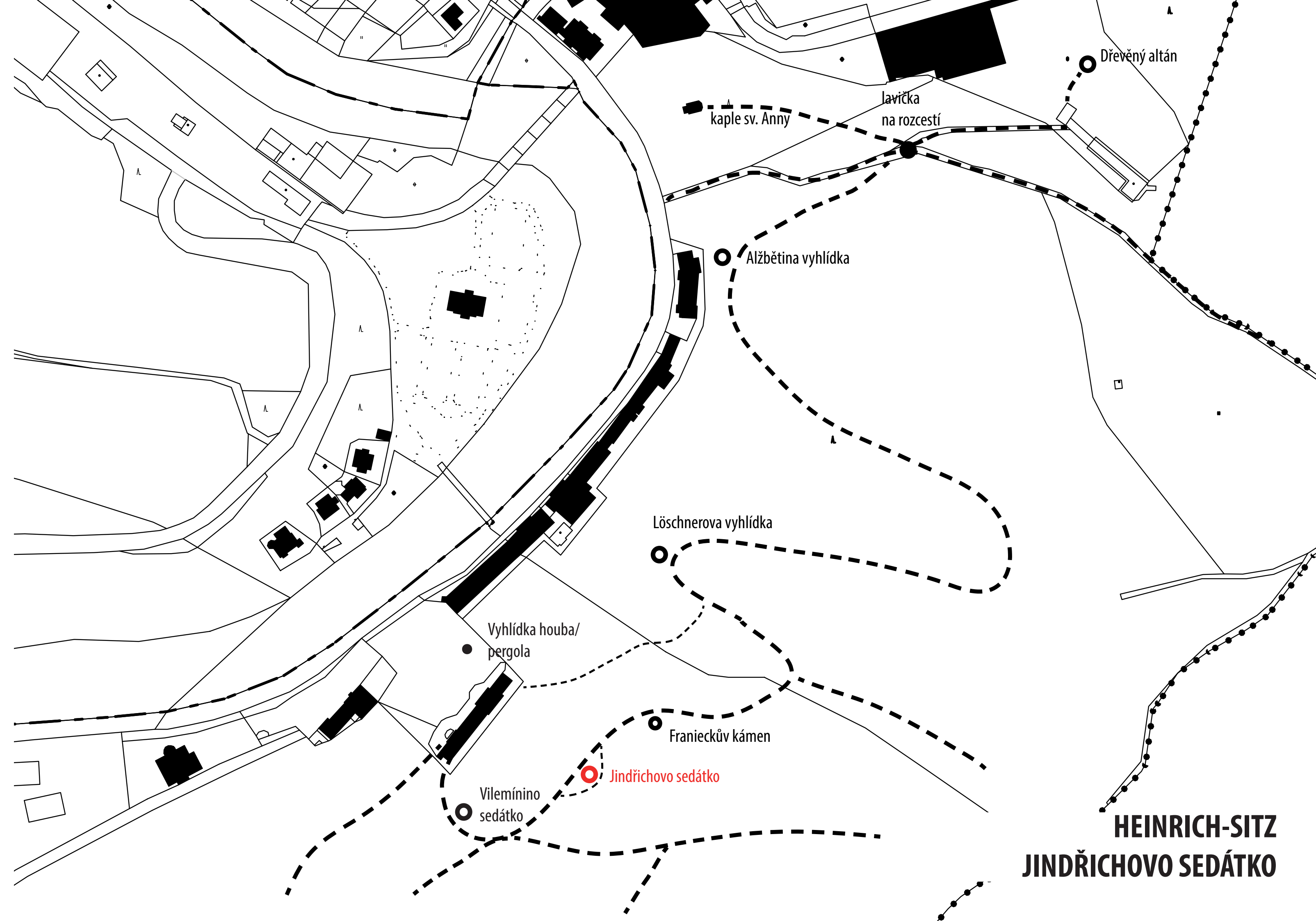

Zdroj: Zaměření, zákres | podzim 2013 | at

0m 1m

Zdroj: Zaměření, zákres | podzim 2013 | at

Dřevěný altán

lavička
na rozcestí

kaple sv. Anny

Alžbětina vyhlídka

Löschnerova vyhlídka

Vyhlídka houba/
pergola

Franičekův kámen

Jindřichovo sedátko

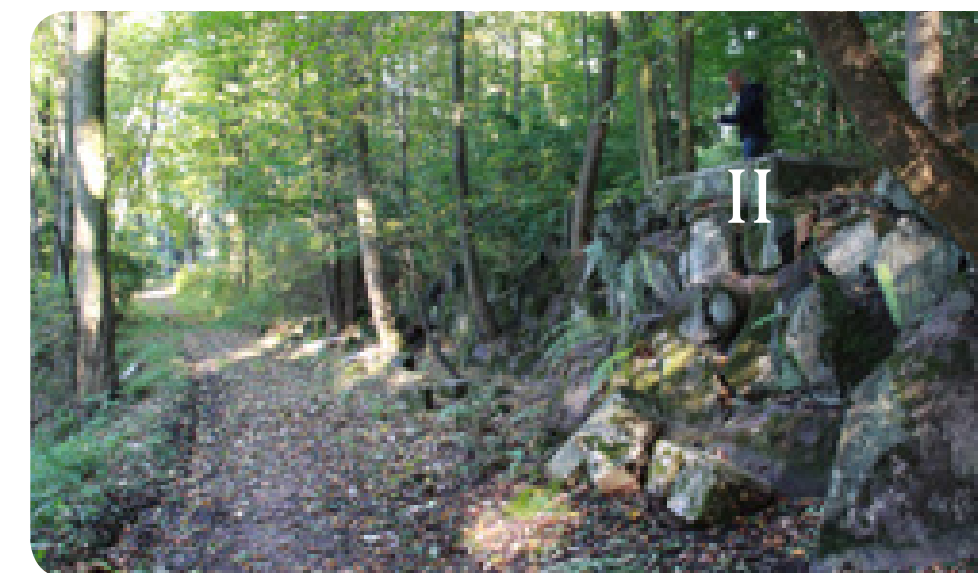
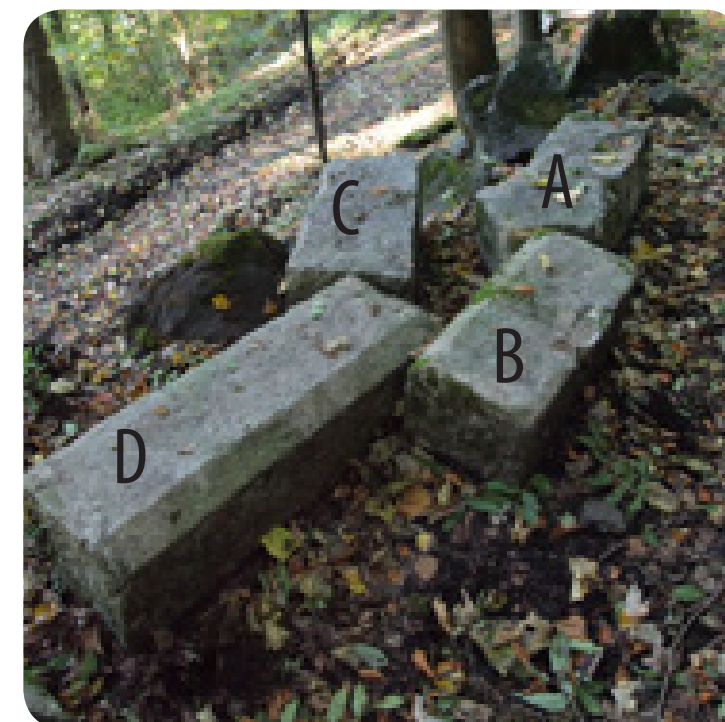
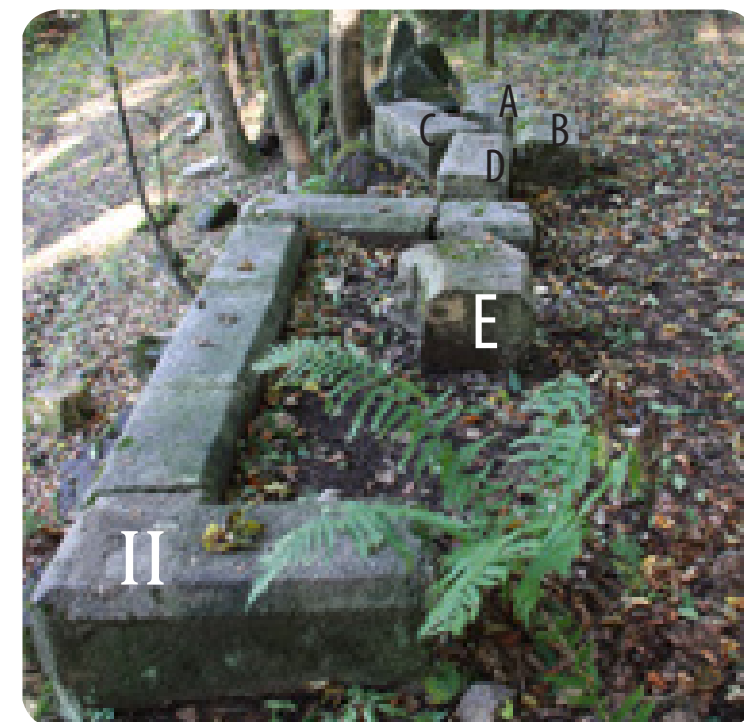
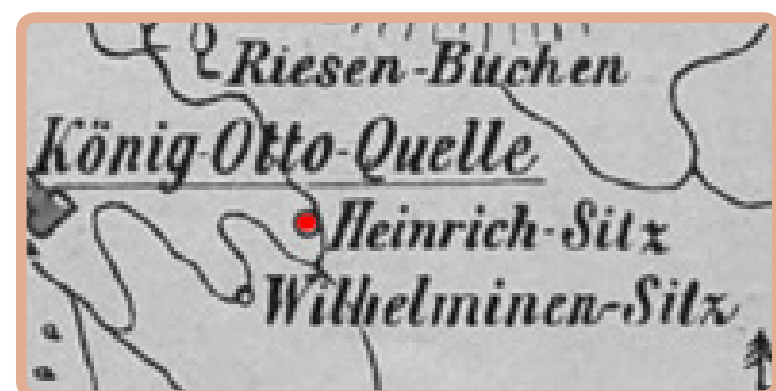
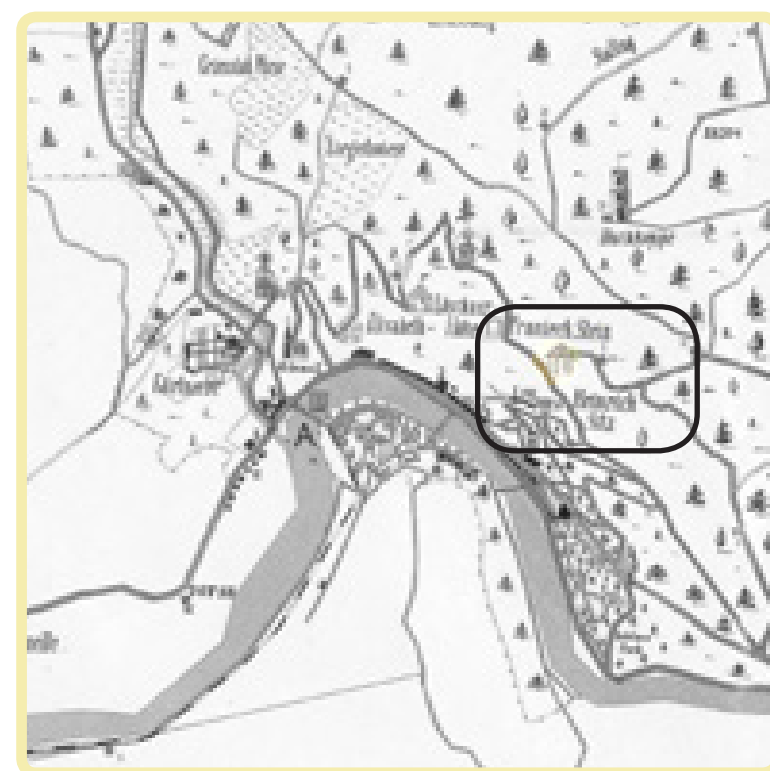
Vilemínino
sedátko

HEINRICH-SITZ
JINDŘICHOVO SEDÁTKO

1885

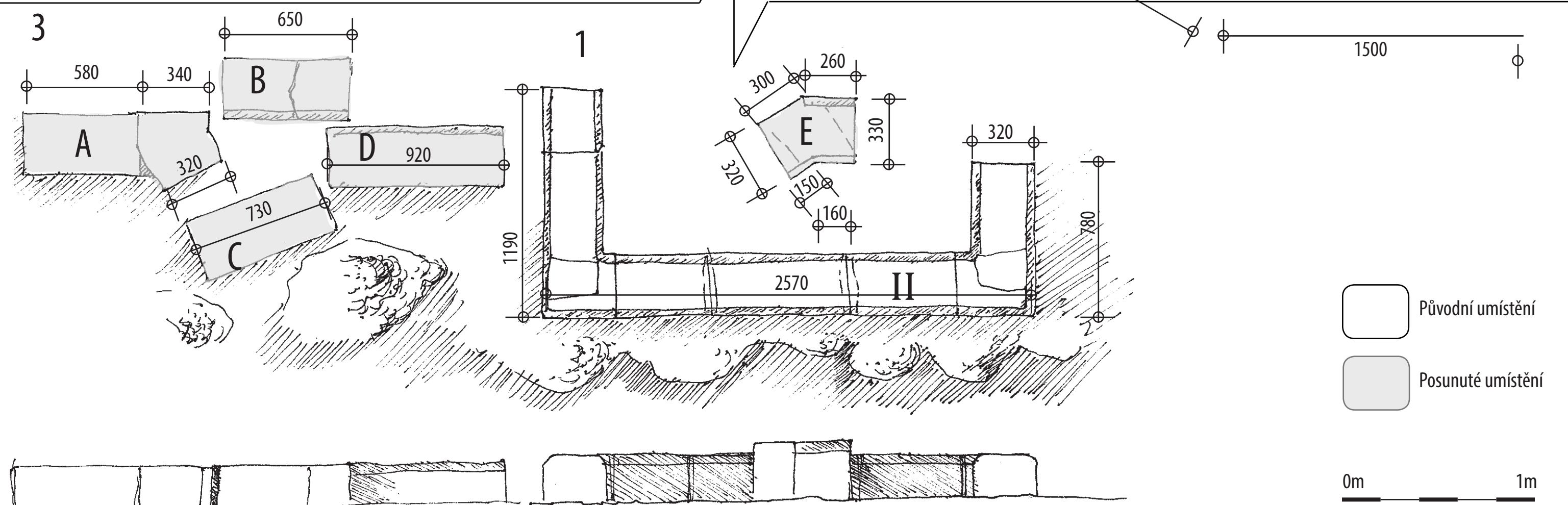
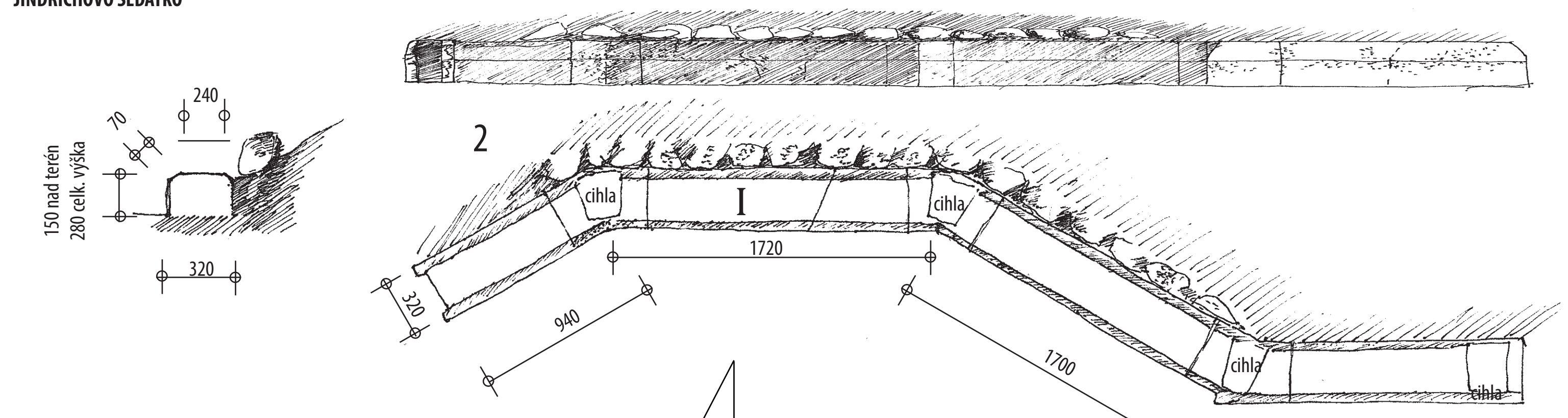
1900

Zdroj : Archiv Muzea Karlovy Vary _kopie map pořizeny Mgr. L. Zemanem

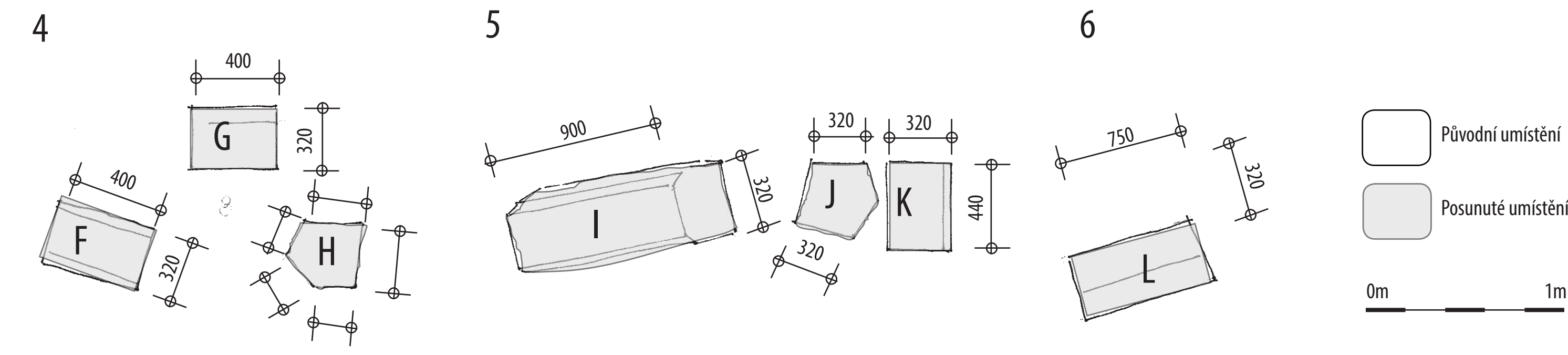
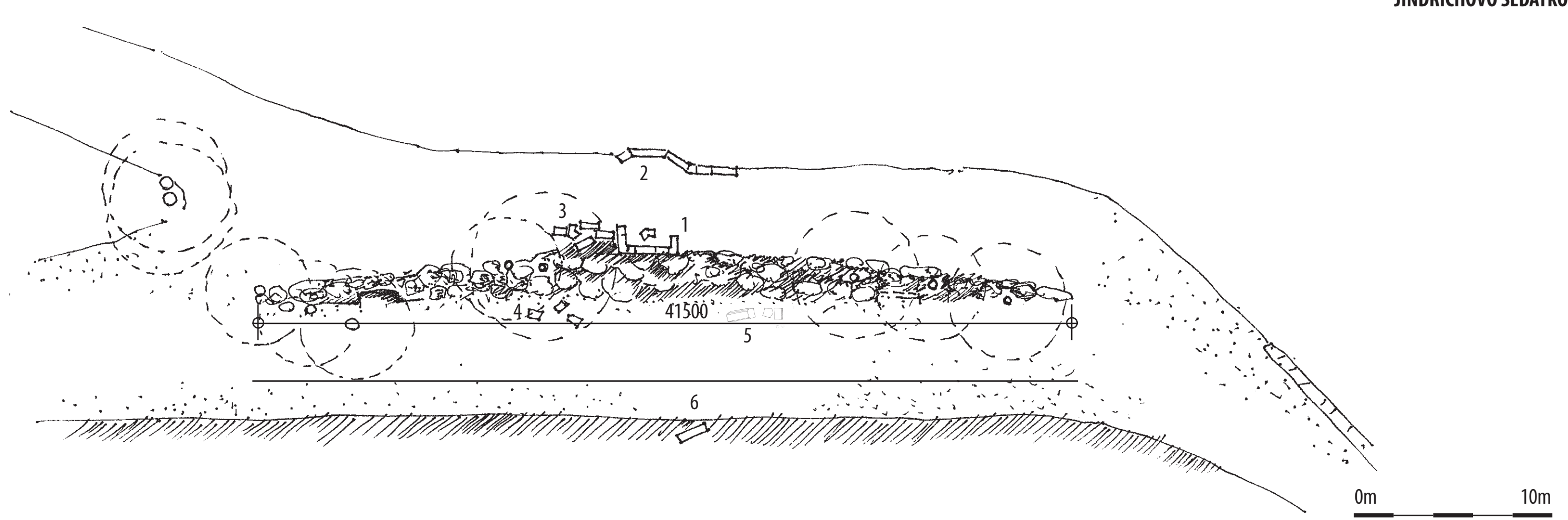
Zdroj : Fotodokumentace | podzim 2013 • jaro 2014 | at

1842 1842-1884 1885 1900

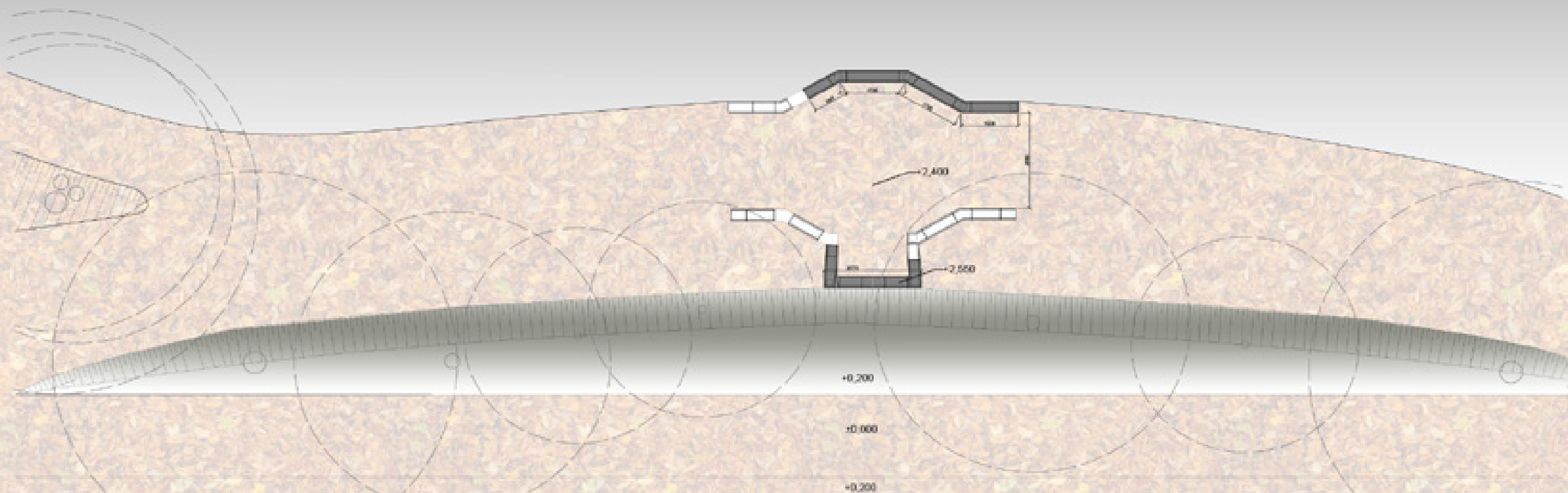
Zdroj: Zaměření, zákres | podzim 2013 | at

PŮDORYS|POHLED|ŘEZ • PODZIM 2013 • ZAMĚŘENÍ A ZÁKRES AT

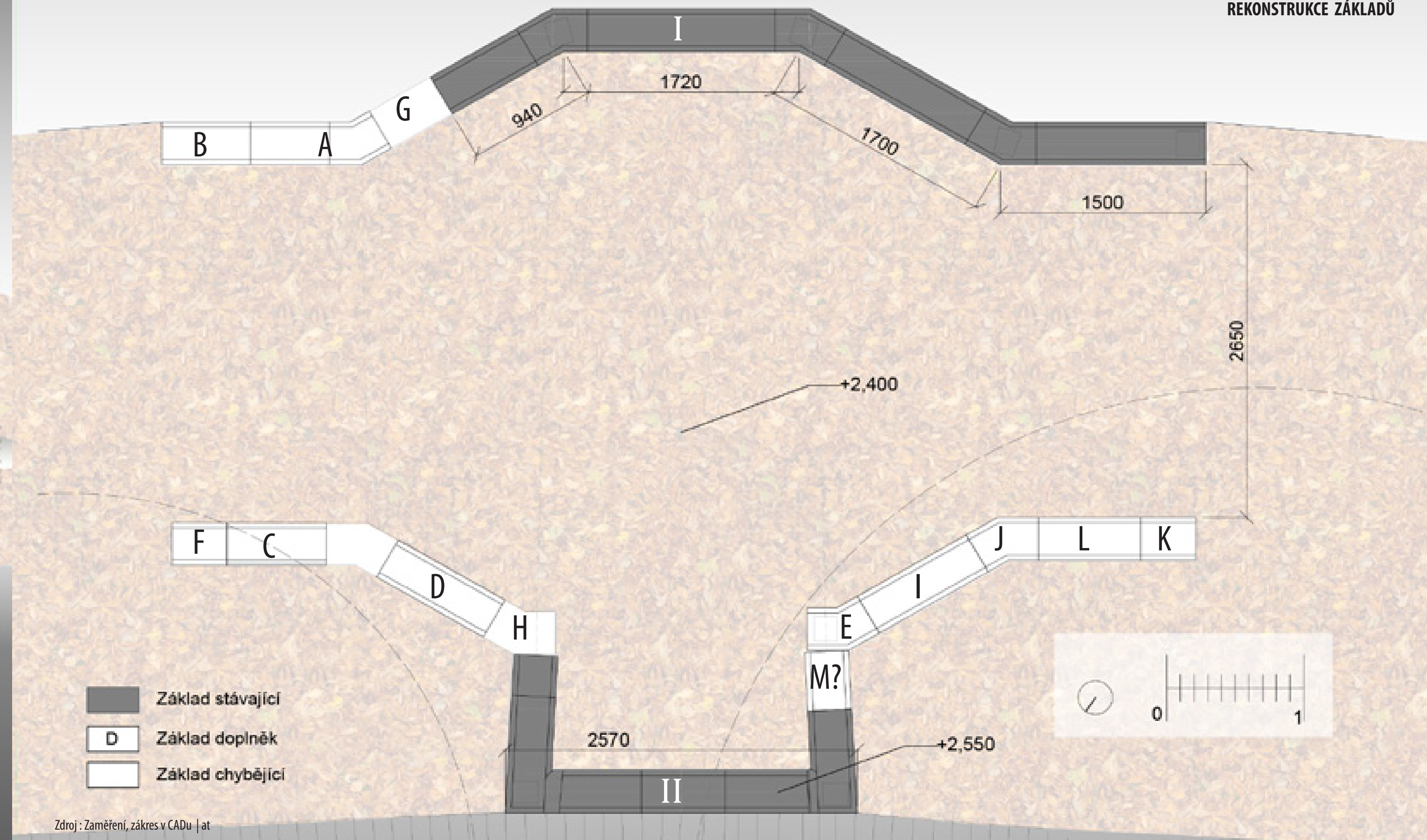
Zdroj: Zaměření, zákres | podzim 2013 | at

SITUACE|PŮDORYSY • PODZIM 2013 • ZAMĚŘENÍ A ZÁKRES AT

- Základ stávající
- Základ doplněk
- Základ chybějící

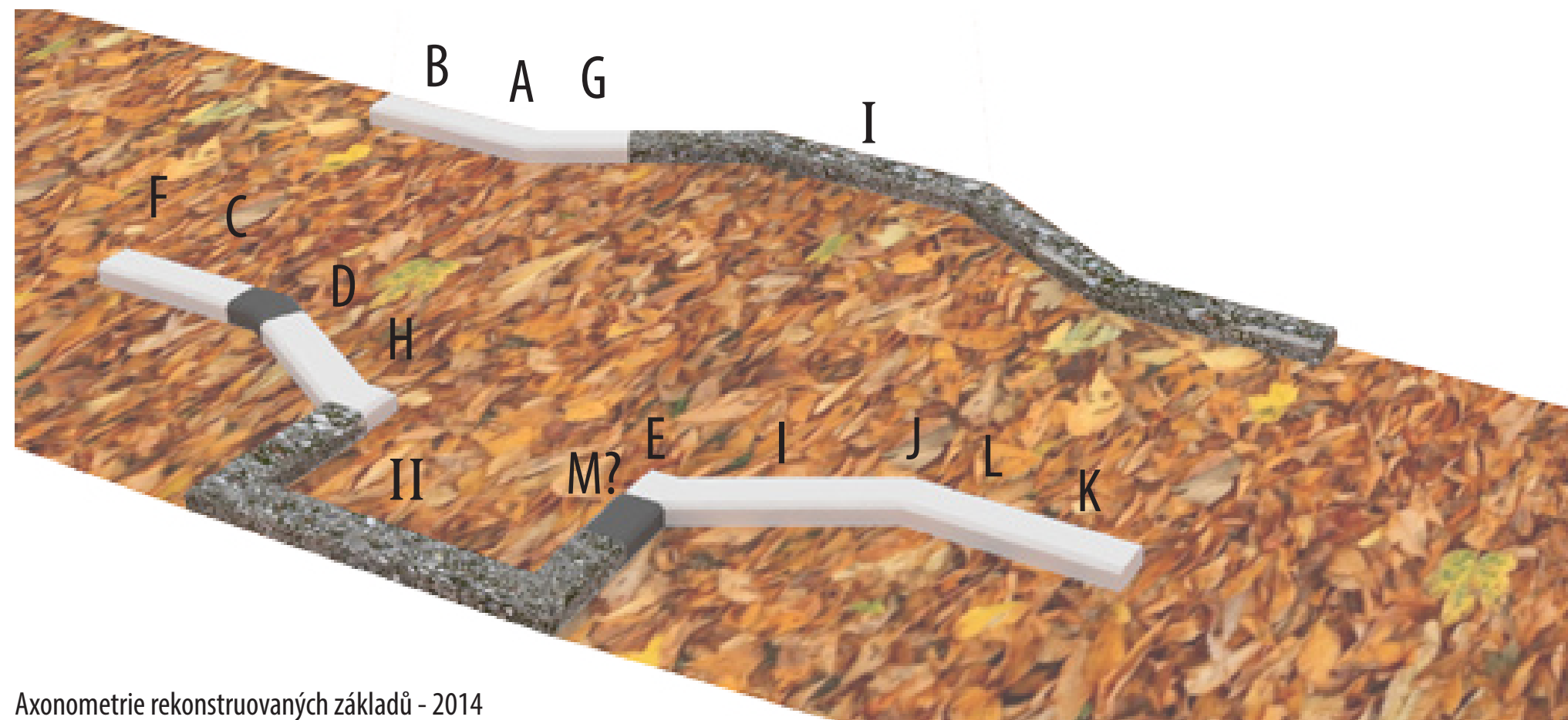
Zdroj : Zaměření, zázkes v CADu | at

- Základ stávající
- Základ doplněk
- Základ chybějící

Zdroj : Zaměření, zázkes v CADu | at

HEINRICH-SITZ
JINDŘICHOVO SEDÁTKO

Axonometrie rekonstruovaných základů - 2014

Vhodnou referencí pro určení konstrukce je dřevěný altán , který stojí poblíž Löschnerovy stáčírny. Kamenný základ je načleněn rovnými prvky a rohovými přechodovými, do kterých jsou upevněny dřevěné sloupky. V základu Jindřichova sedátka nalézáme v rohových partiích prohlubně pro umístění sloupků, které byly po odstranění/ odehnutí dřevěné konstrukce zaplentovány cihlami a cementovou záplivkou.

Zdroj : axonometrie v CADu a fotodokumentace | at

HEINRICH-SITZ
JINDŘICHOVO SEDÁTKO

1909

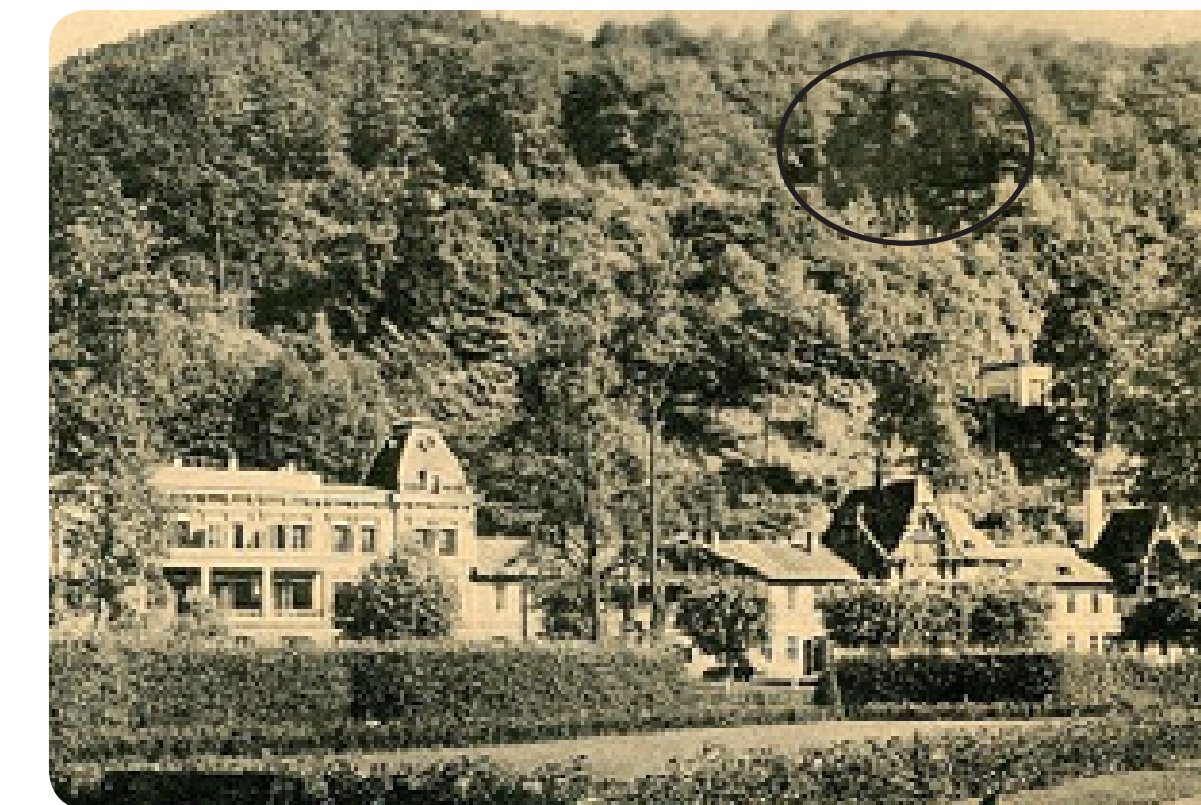

Kyselka 40. léta 20. století

Průsek lesa ukazuje na vyhlídkové místo, i když na této fotografii nelze identifikovat vyhlídkovou stavbu

1925

nedatováno(po roce 1885)

Zdroj : <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>
Archiv muzea Karlovy Vary

Dřevěné stavby převážně na půdoryse kříže převážně většího měřítka

Inhalační pavilon 1885

Pramen Františka Josefa, litografie J.schäffler, 1865

Restaurace u Goethovy vyhlídky kolem r. 1888

Bad Berneck - dřevěná kolonáda

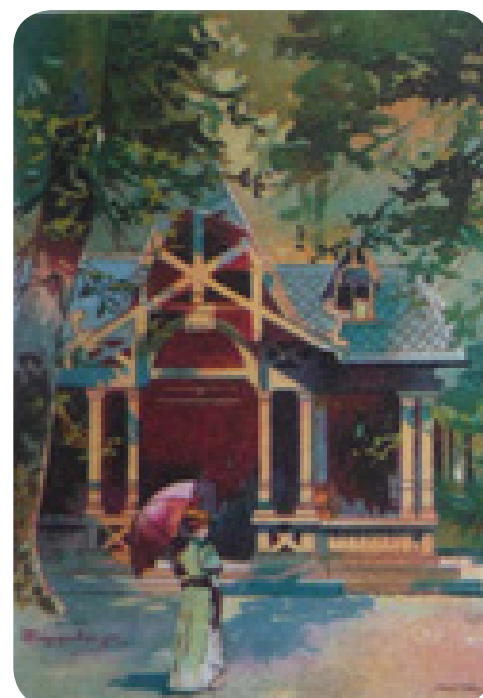
Průchozí altány a kaple

Marienkappele, Karlovy Vary

Findlanterův altán (K. Vary)

Lesní altán U obrazu (K.Vary)

Rudolfův pramen(Mariánské Lázně)

Jindřichovo sedátko (Heinrich Sitz)

Současný stav :

Jindřichovo sedátko (Heinrich Sitz) se nachází dnes pouze v torzálním stavu nad kolonádou Ottova pramene. Na podzim 2013 a jaře 2014 proběhly očišťovací práce, které umožnily lepší dokumentaci prvků. Části (I a II) jsou základy na původním místě. Ostatní části jsou rozptýleny nedaleko, některé v horní partii, některé se již nacházejí na spodní cestě. Základ je členěn na rovné prvky a rohové části. V rohových partiích vidíme zaplentané otvory (výplň - cihly, záливka cementová) o rozměrech přibližně 20x18 cm. Základ je široký 32 cm se zkosenými rohy, jeho výška je 33 cm. Je zapuštěn cca 15 cm.

Svah pod vyhlídkou již není holý jako na předchozích fotografiích ale spíše zalesněný, a to nejen náletovou zelení, ale také vzrostlými dřevinami.

Hypotéza :

Nejbližší dosud stojící obdobná stavba je dřevěný altán nedaleko Löschnerova pramene.

Lze předpokládat, že také Jindřichovo sedátko se stávalo z kamenného základu a dřevěné konstrukce, která se do dnešní doby nedochovala. Do dnes zaplentaných otvorů o rozměrech cca 20 x 20 cm byly pravděpodobně vsazeny vislé sloupky nosné konstrukce.

Z celkové konfigurace je zřejmé, že se jedná o průchozí altán. Pro srovnání poslouží Marienkapelle či Findlanterův altán v Karlových Varech, přestože jsou zděné.

V současné chvíli není k dispozici žádný dokument o přesném vzhledu altánu. Analogicky by se při rekonstrukci daly použít altány a kolonády z nedalekého okolí (Karlovy Vary, Klášterec nad Ohří, Bad Berneck, aj.) S jistotou lze pouze tvrdit, že hřeben střechy měl jednotnou výšku, jak ukazuje fotografie z roku 1909.

Na promenádních mapách nalézáme tuto vyhlídku od roku 1885, v roce 1900 je v mapě již zakreslena její přibližná podoba. Poslední datovaná fotografie je z roku 1909. Na fotografii ze 40.let 20. století je možné vidět již jen průsek lesem, ale vzhledem k nedostatečné kvalitě nelze identifikovat, jestli zde altán ještě stojí či nikoliv.

V úvahu připadá několik teorií, jak došlo ke ztrátě dřevěné konstrukce.

Zlatý věk Kyselky končí se smrtí H. Mattoniho v roce 1910. Poté celkově dochází k úpadku lázeňství, což je způsobeno nejen dvěma světovými válkami. Je tedy možné, že např.v důsledku doby nouze na konci 2.světové války mohla být dřevěná konstrukce rozebrána a využita jako palivové dřevo.

Nelze vyloučit, že konstrukce padla za obět' obyčejné neúdržbě či vandalismu.

V době využívání lázní Kyselka jako léčebny pro děti došlo pravděpodobně k opravám kamenných základů. Otvory v rohových kamenech a ostatní poškození bylo vyrovnáno cihlami a zalito cementovou záливkou. Poté se základ dal jistě používat také jako sedátko, i když jeho výška byla cca 23-25 cm. A nebo spíše naopak jeho nižší výška vyhovovala právě dětským návštěvníkům.

Nejisté majetkové poměry od 90. let 20. století zapříčinily jistě další neúdržbu a rozvalení základů do dnešní podoby.

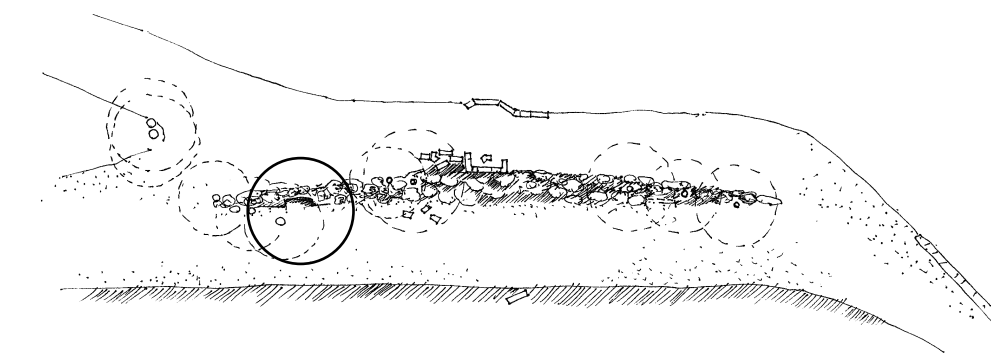
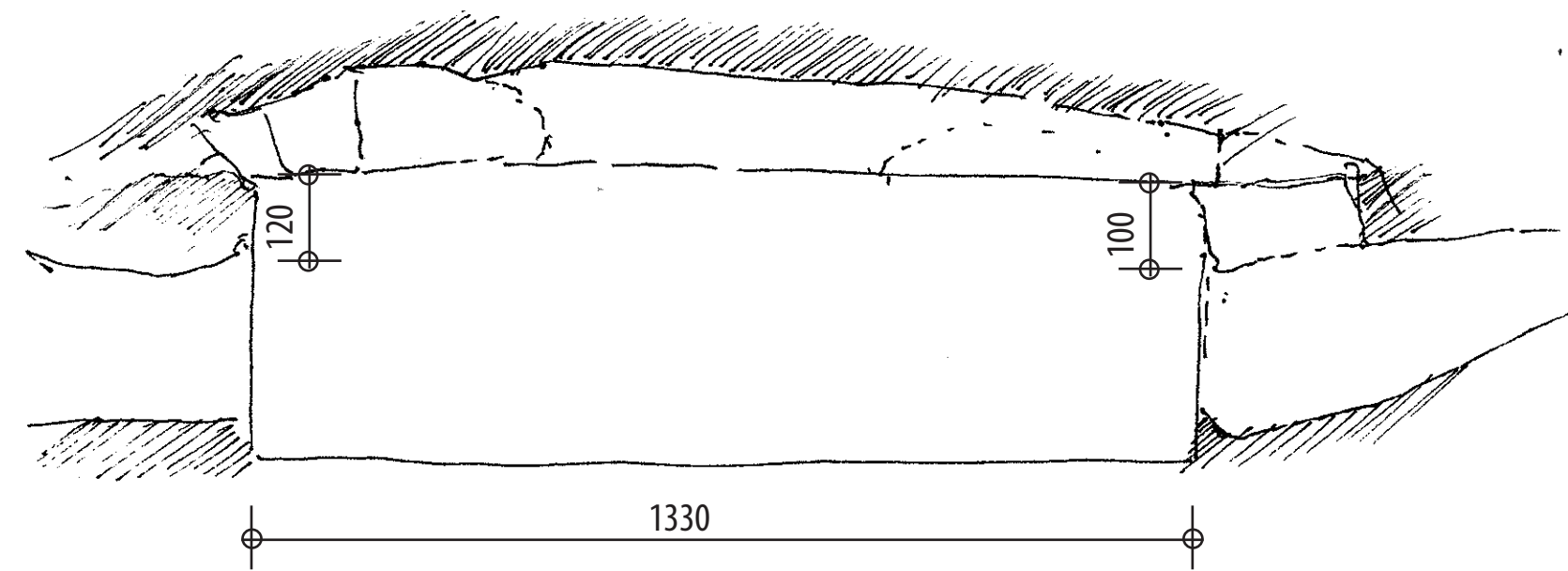
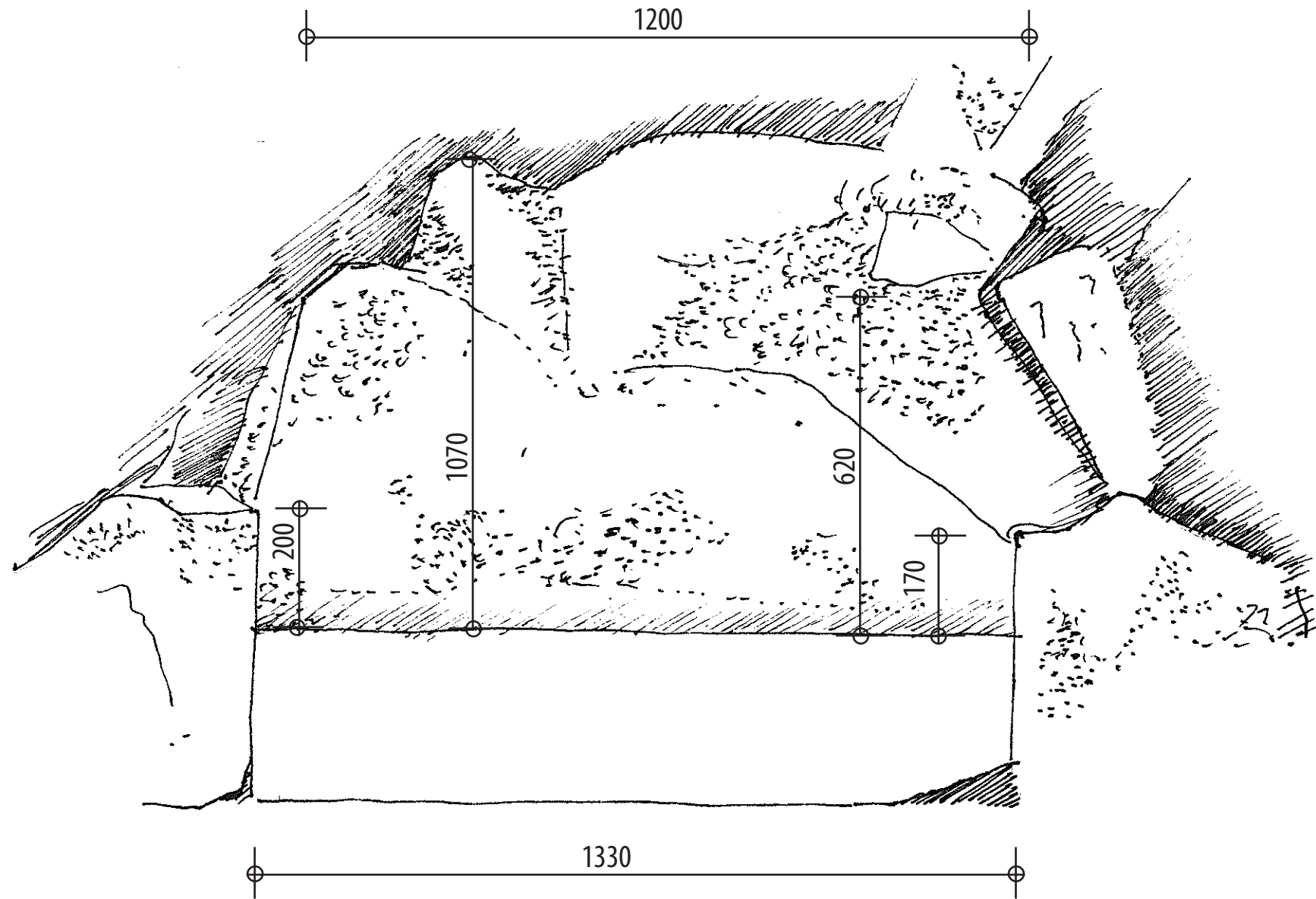
Volná interpretace, jak mohl altán vypadat (at 2014)

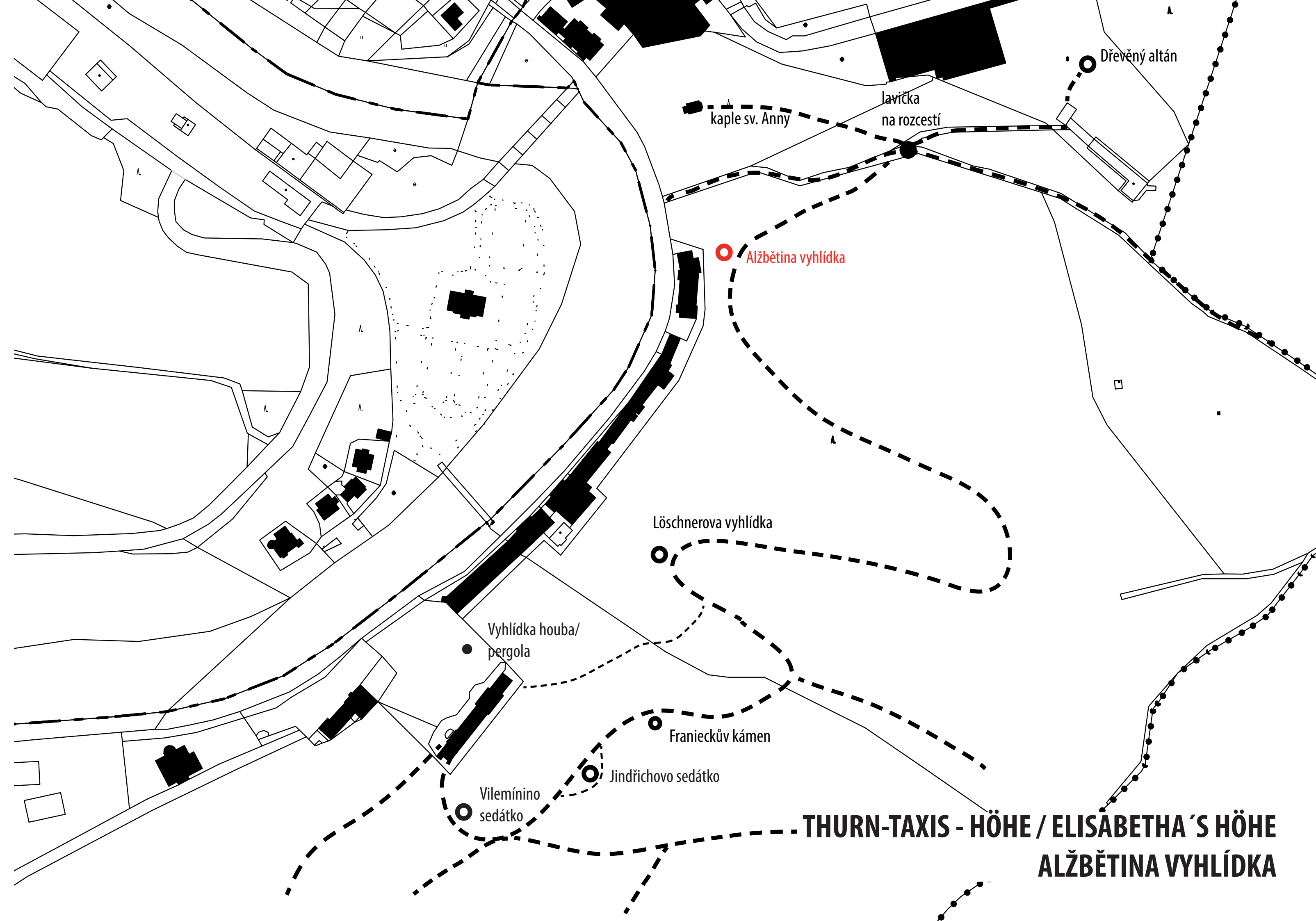
Zdroj : <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>

Archiv muzea Karlovy Vary, archiv Mgr. L. Zemana, BÖHM, Jiří. „Karlovy Vary kolem roku 1900“, aneb, Krok za krokem vřídelním městem: zlatý věk. Karlovy Vary: B+B+B, ©2004. 352 s.

HEINRICH-SITZ
JINDŘICHOVO SEDÁTKO

zdroj : půdorys, pohled | jaro - podzim 2013 | zaměření a zákres a fotografie at

Dřevěný altán

kaple sv. Anny

lavička
na rozcestí

Alžbětina vyhlídka

Löschnerova vyhlídka

Vyhlídka houba/
pergola

Franičekův kámen

Jindřichovo sedátko

Vilemínino
sedátko

THURN-TAXIS - HÖHE / ELISABETHA'S HÖHE
ALŽBĚTINA VYHLÍDKA

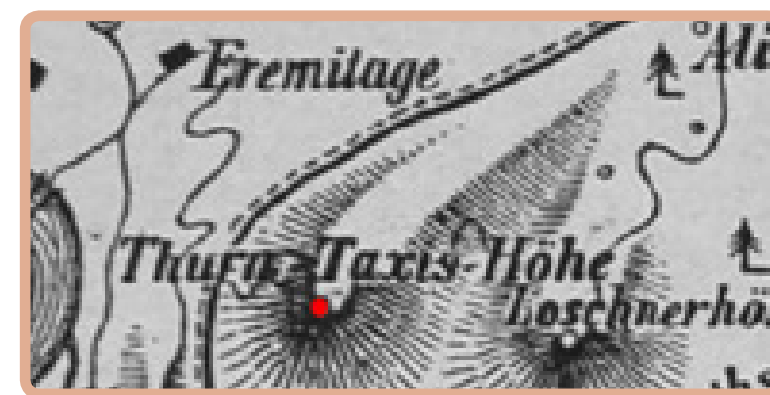
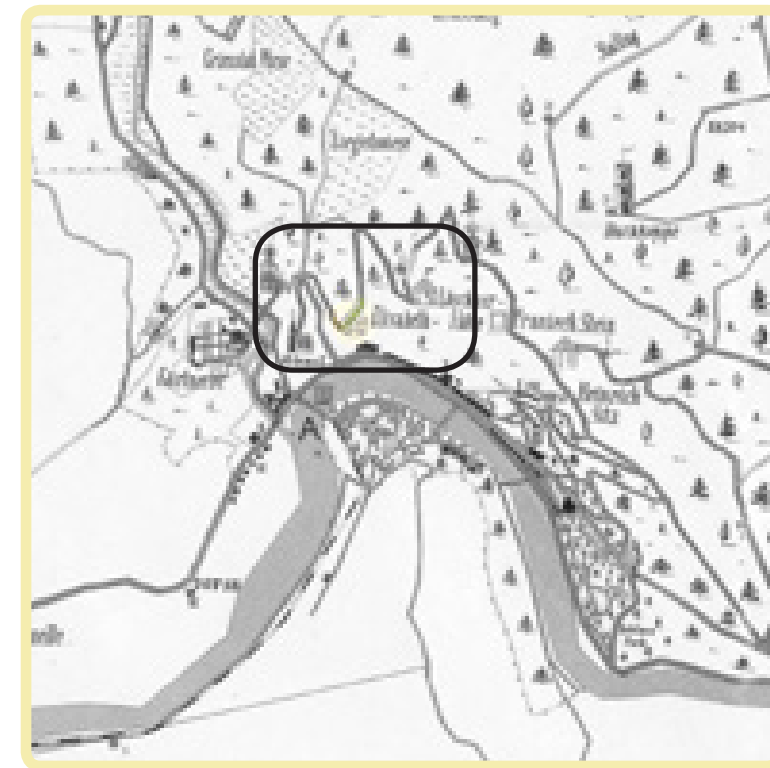
1842-1885

1885

1900

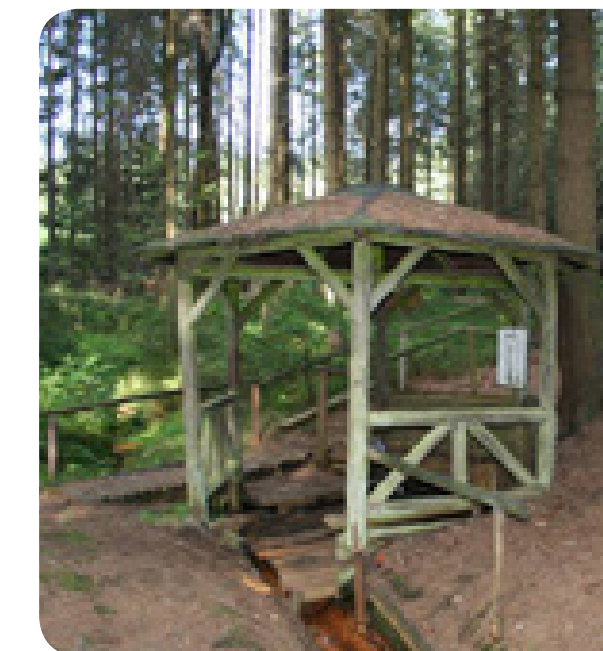
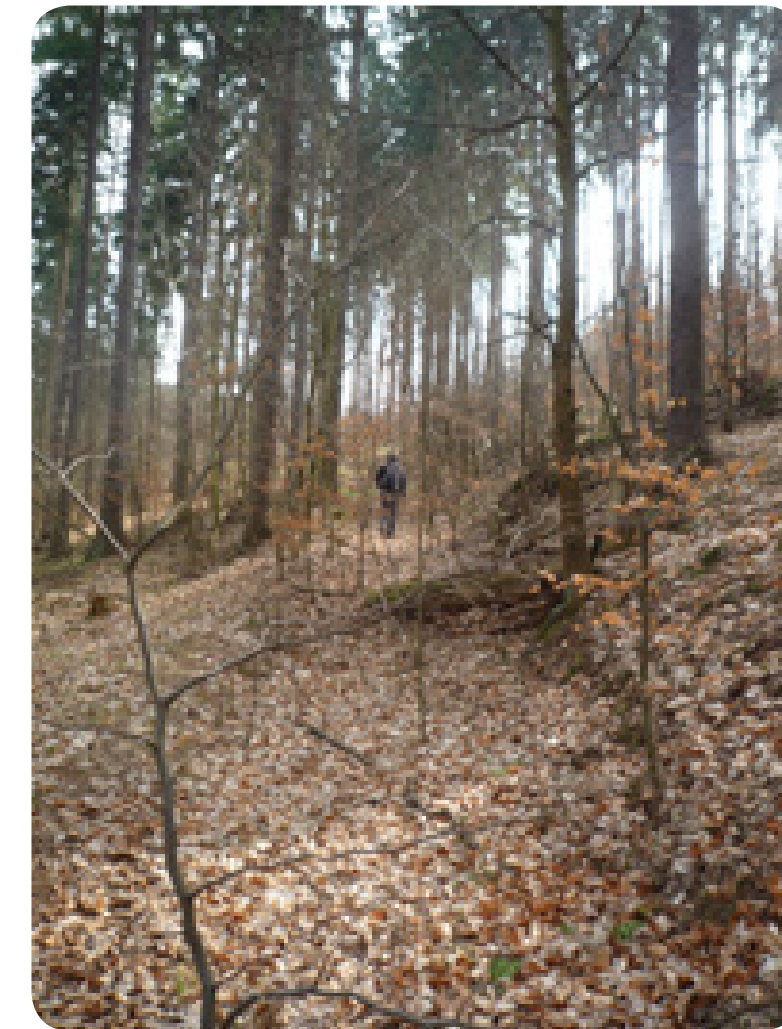
1842

1842-1884

1885

1900

Zdroj : Archiv Muzea Karlovy Vary _kopie map poríženy Mgr. L. Zemanem

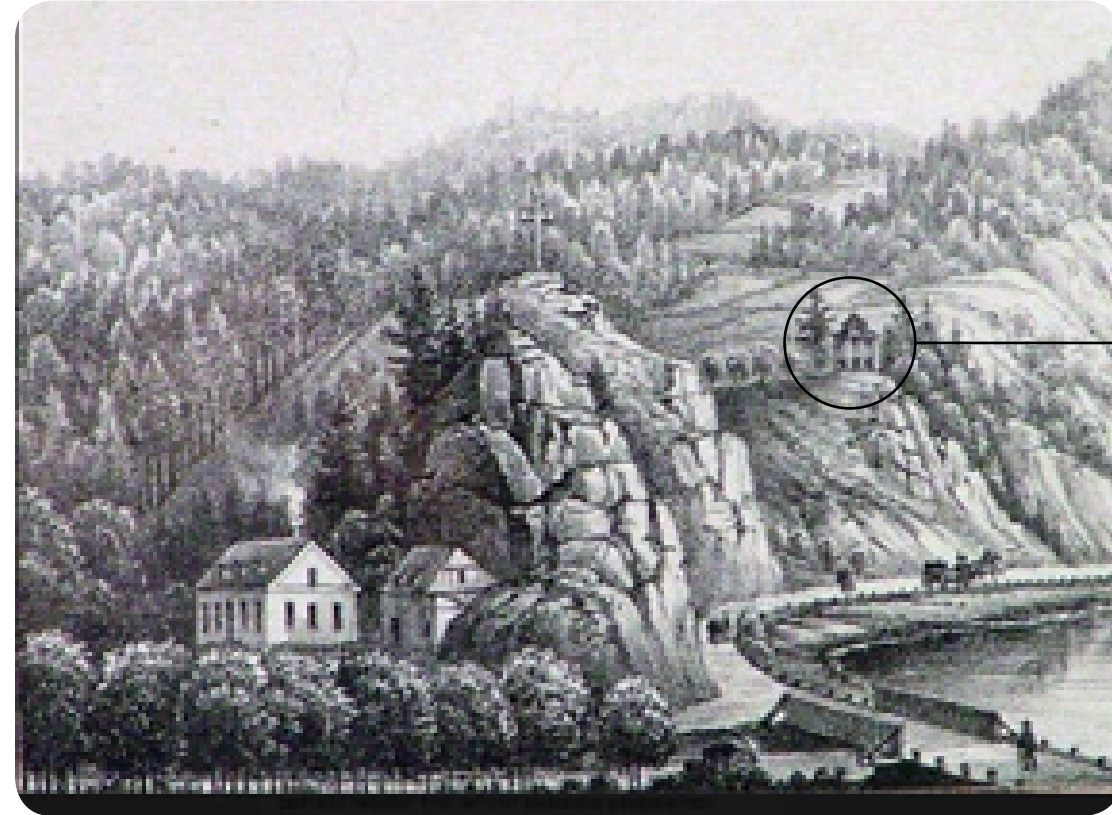

Bad Elster
Referenční stavba - atlán nad železitým pramenem v nedalekých německých lázních Bad Elster. Tato stavba velmi připomíná jednoduchou konstrukci původní vyhlídky, jak je zachycena na fotografiích a kresbách viz níže.

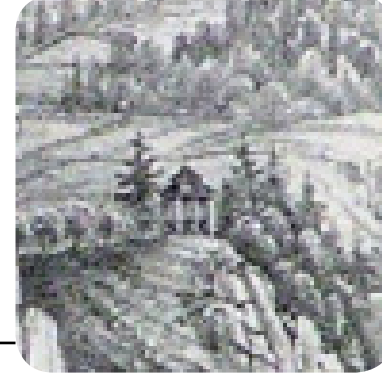
Fotografie zachycují stav v březnu 2014. Na prvních fotografiích je zachycen již holý ostroh bez známek lidského zásahu. Není zde patrný ani kamenný podklad altánu ani pozůstatky dřevěné konstrukce. Další fotografie ukazují cestu k Löschnerově vyhlídce, která je v terénu stále dobře patrná, ale není udržovaná, rostou zde menší i vzrostlejší náletové dřeviny. Vyhlídka se nachází v bezprostřední blízkosti nově opraveného domu Stallburg, přes jehož střechu se rozprostírá pohled na zbytek areálu bývalých lázní.

Zdroj : Fotodokumentace | jaro 2014 | at

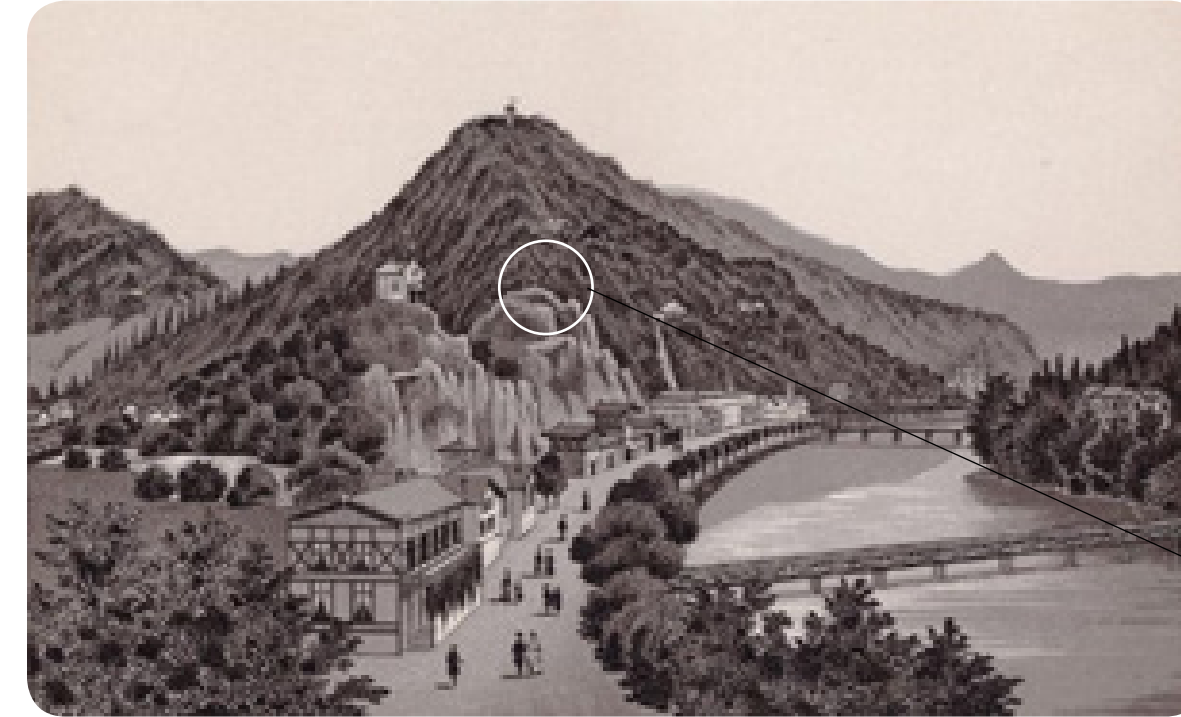
THURN-TAXIS - HÖHE / ELISABETHA'S HÖHE
ALŽBĚTINA VYHLÍDKA

kolem 1870

před 1881

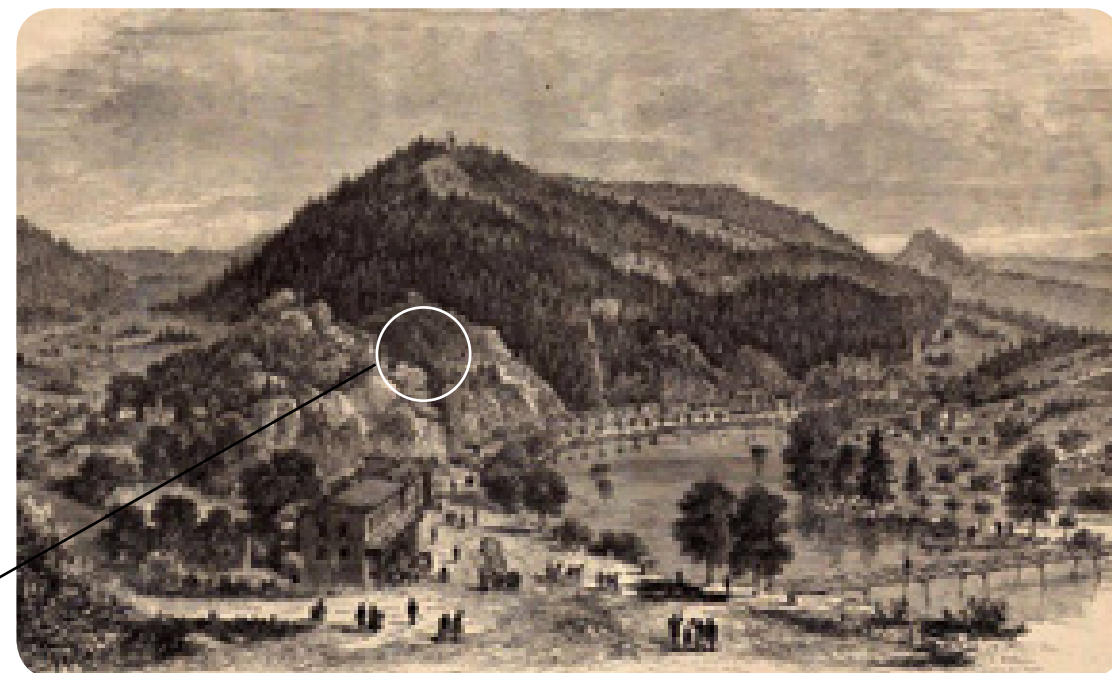
kolem 1885

1875-1881

před 1881

kolem 1882

po 1885

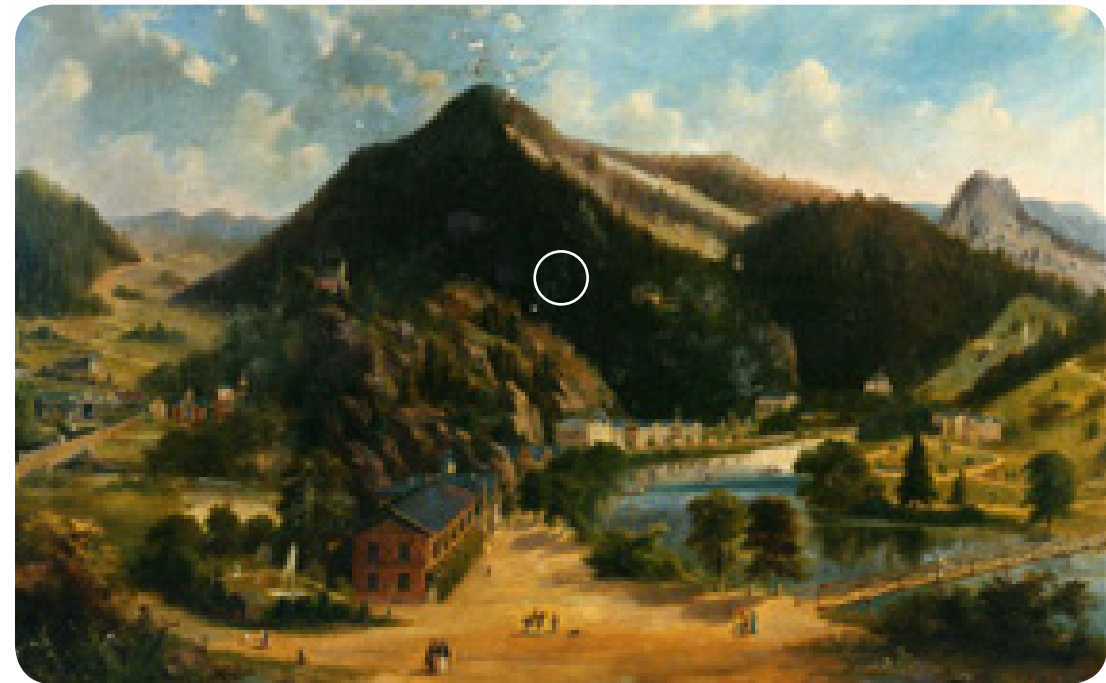
po roce 1885

THURN-TAXIS - HÖHE / ELISABETHA'S HÖHE
ALŽBĚTINA VYHLÍDKA

Zdroj : <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>
Archiv Muzea Karlovy Vary

Zdroj : Archiv L. Zemana ; <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>
Archiv Muzea Karlovy Vary

THURN-TAXIS - HÖHE / ELISABETHA'S HÖHE
ALŽBĚTINA VYHLÍDKA

kolem 1890

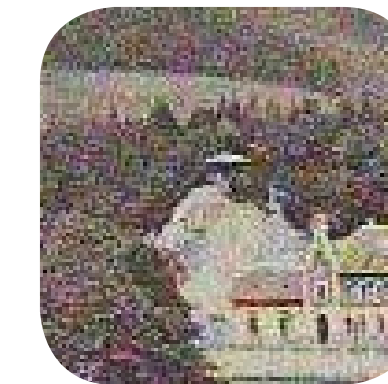
1885-1890

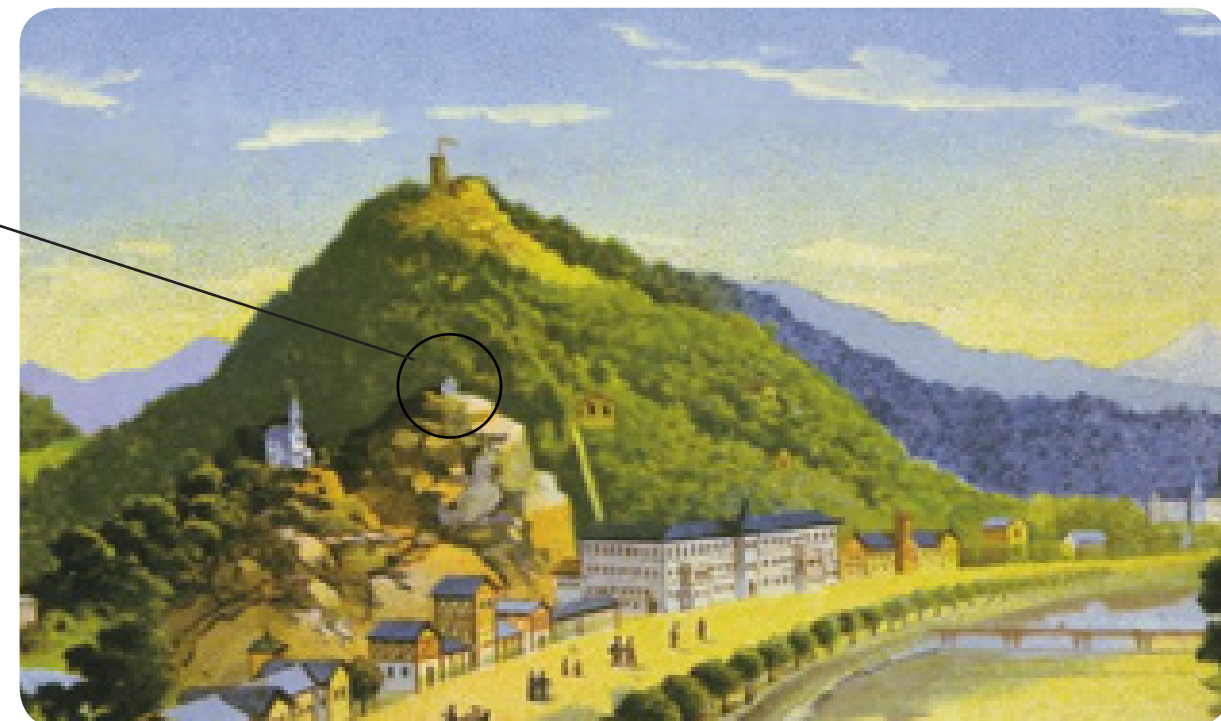
1885-1894

1885-1894

1894

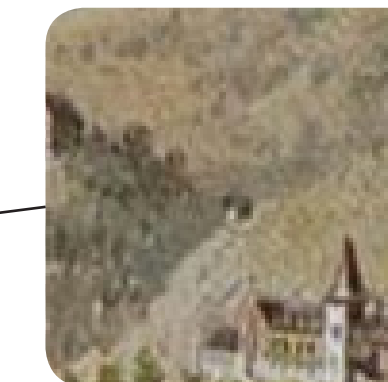
1890

1885-1894

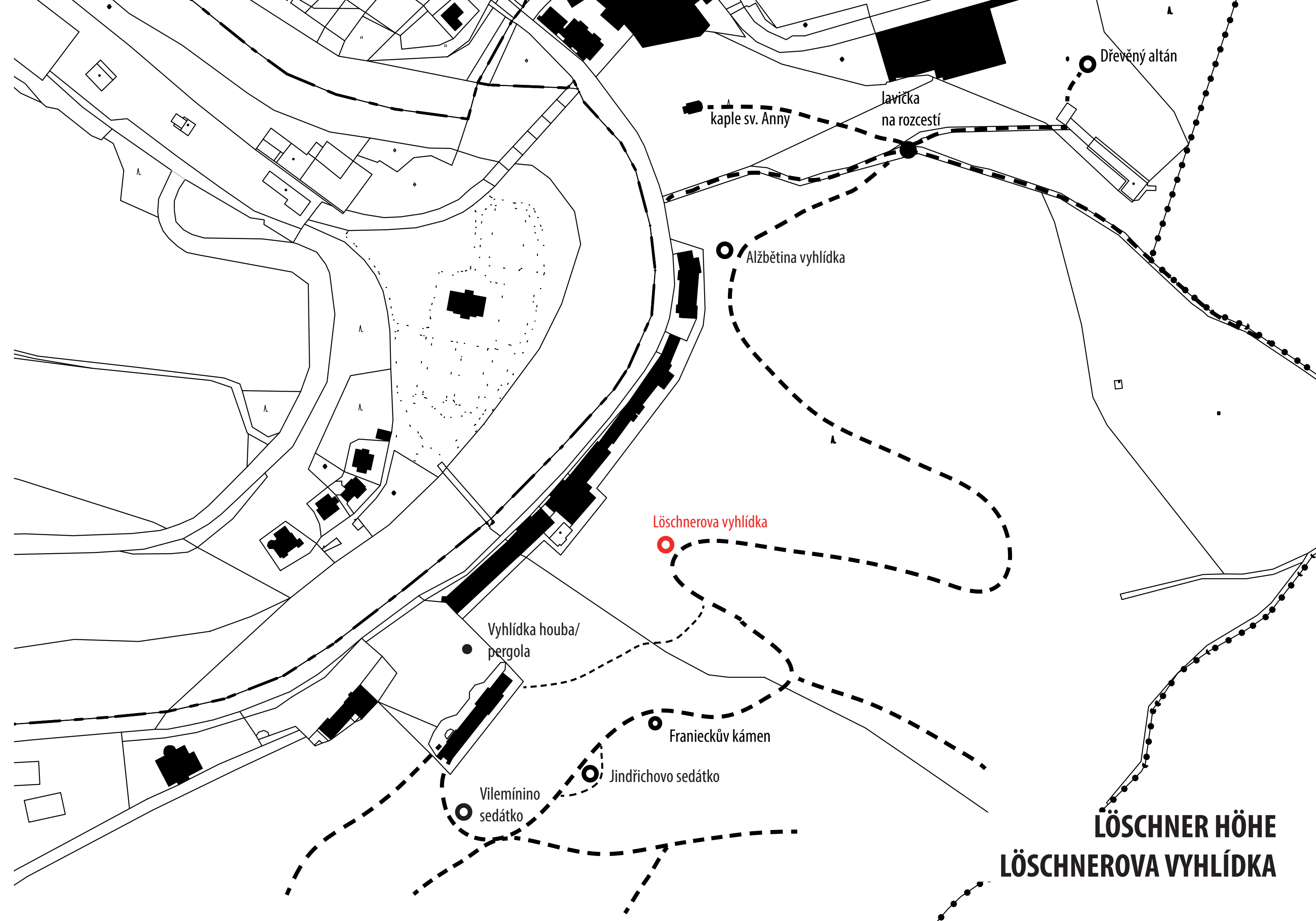
kolem 1898

před 1909

Zdroj : <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>
Archiv Muzea Karlovy Vary

Zdroj : <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>
Archiv Muzea Karlovy Vary

Dřevěný altán

kaple sv. Anny

lavička
na rozcestí

Alžbětina vyhlídka

Löschnerova vyhlídka

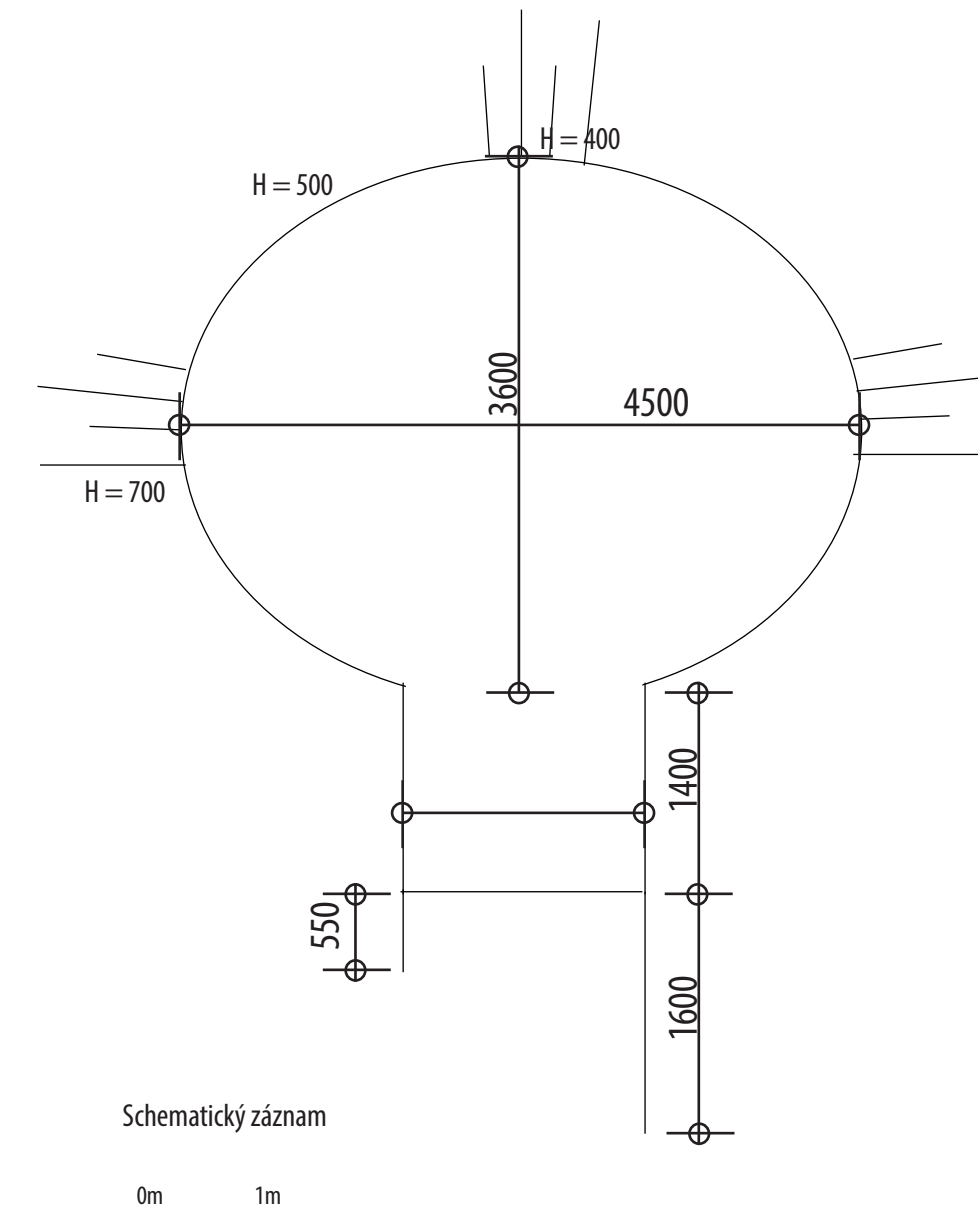
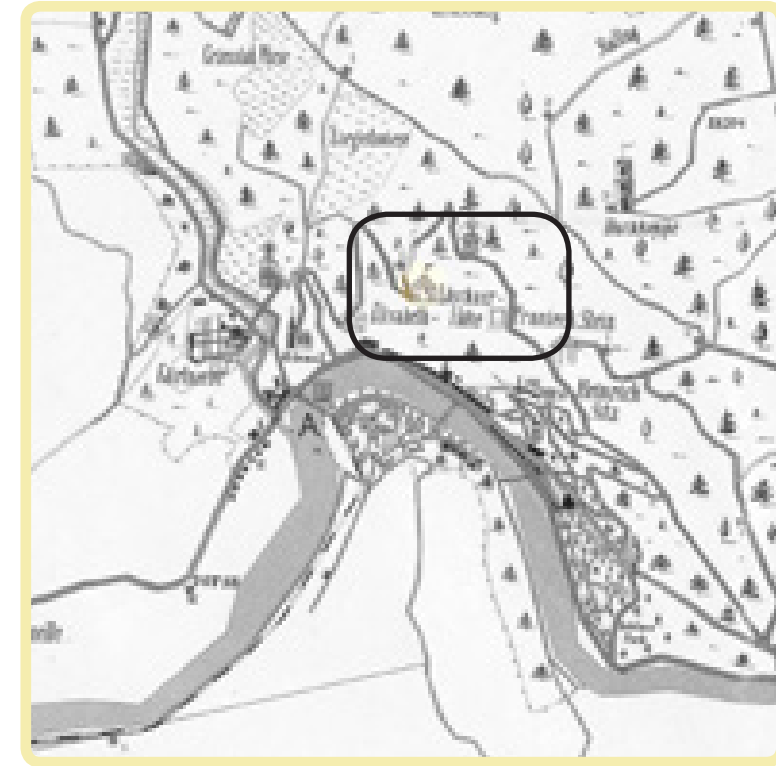
Vyhlídka houba/
pergola

Franičekův kámen

Jindřichovo sedátko

Vilemínino
sedátko

LÖSCHNER HÖHE
LÖSCHNEROVA VYHLÍDKA

Pohled od původního místa altánu Löschnerovy vyhlídky na skalní ostroh, dnes již zalesněný, zelená střecha vlevo vpředu patří domu Vileminka

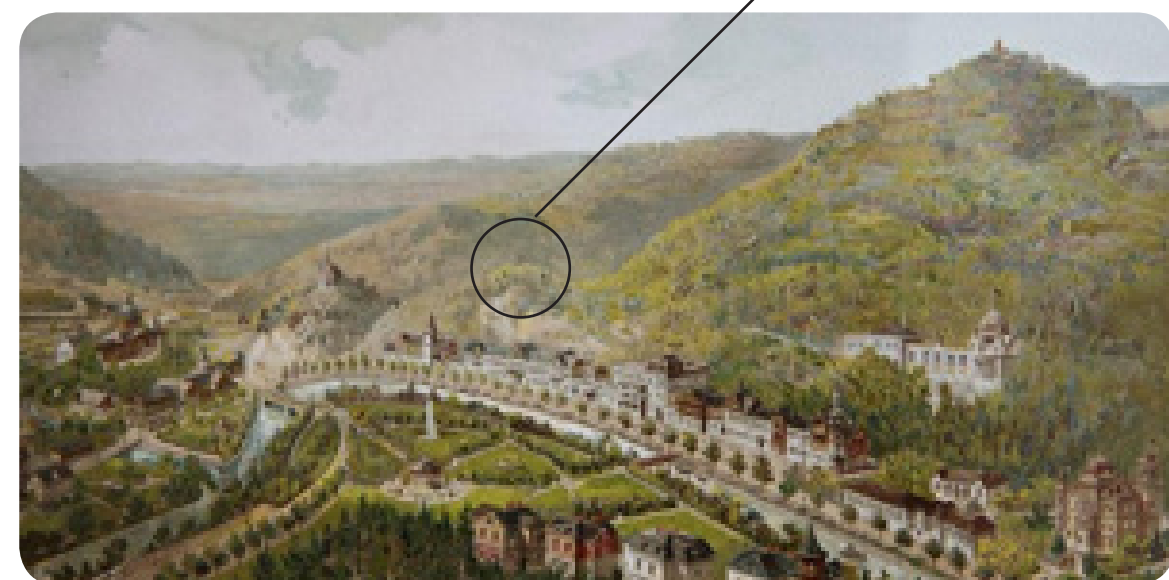
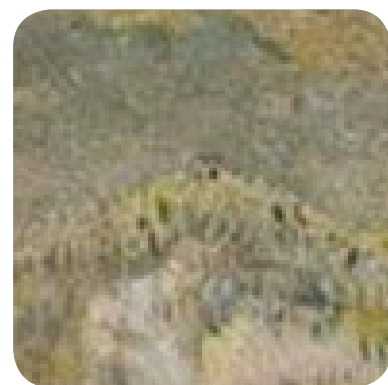
Původní upravený terén pro altán je dnes již rozvalený a splývá s okolní krajinou. Nenašly žádné stopy po dřevěné konstrukci.

LÖSCHNER HÖHE
LÖSCHNEROVA VYHLÍDKA

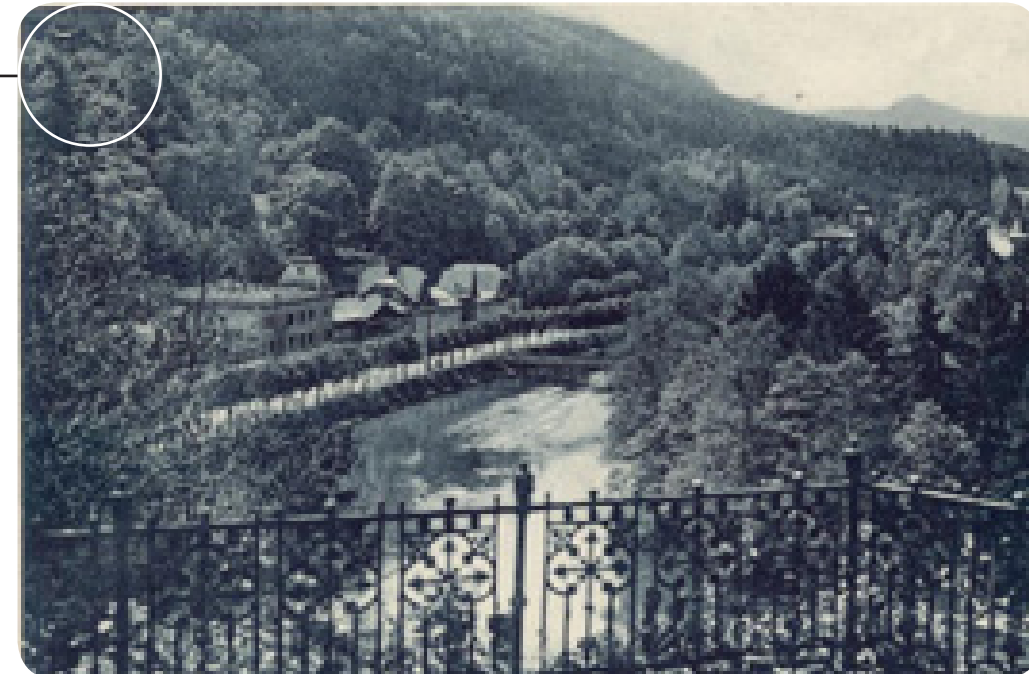
1885-1894

1925

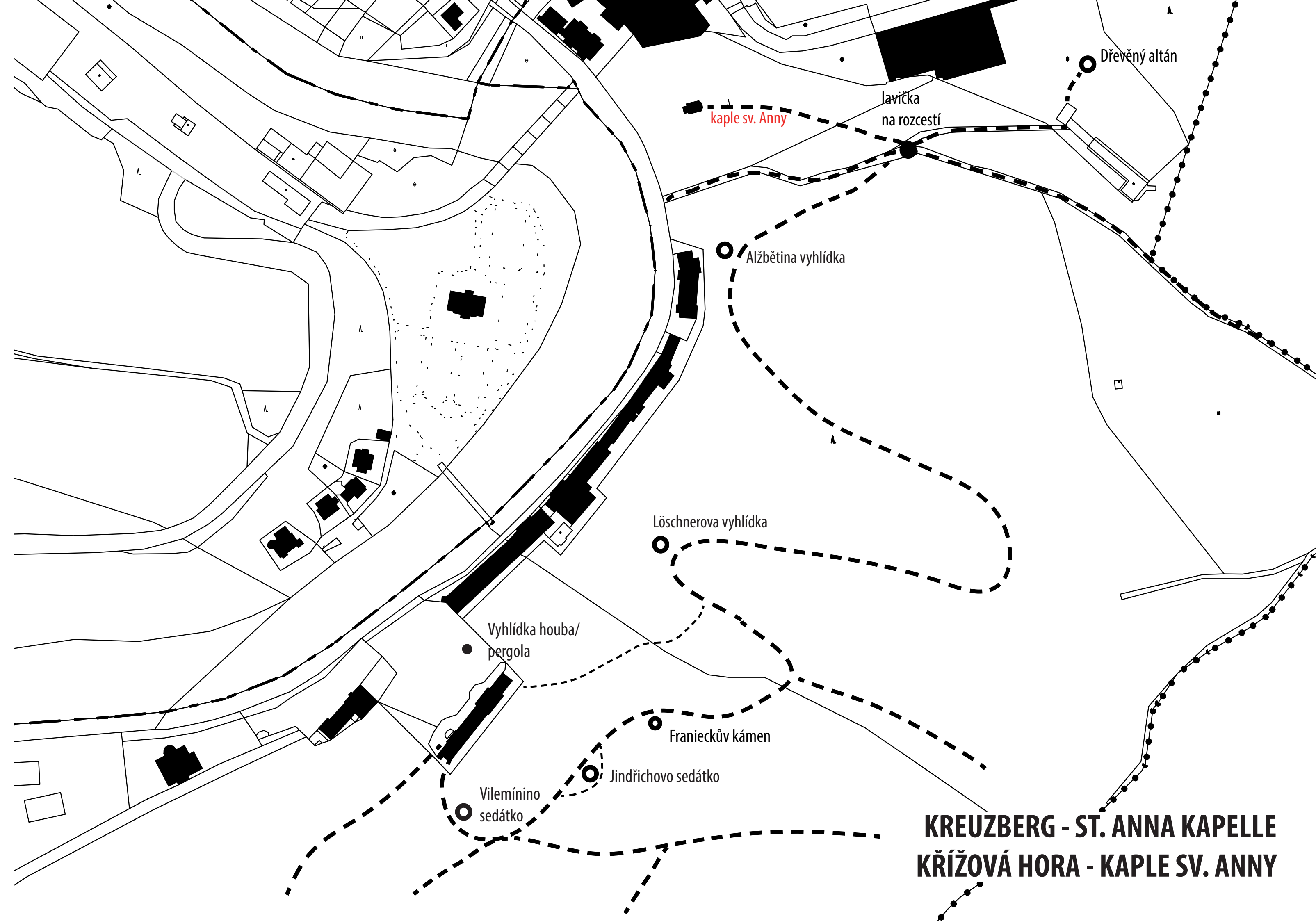

nedatováno(po roce 1881)

1925

Zdroj : <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>
Archiv Muzea Karlovy Vary

KREUZBERG - ST. ANNA KAPELLE
KŘÍŽOVÁ HORA - KAPLE SV. ANNY

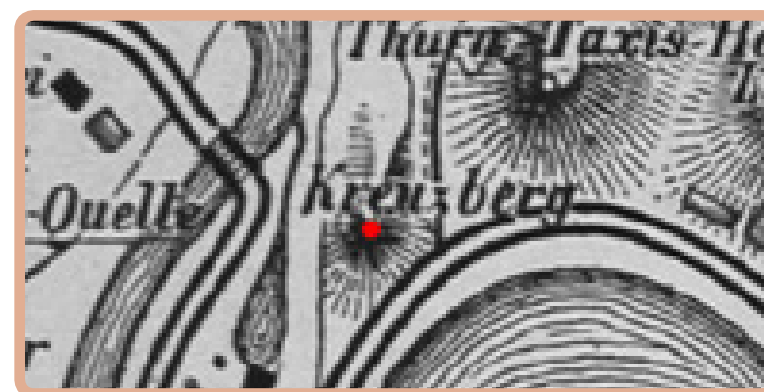
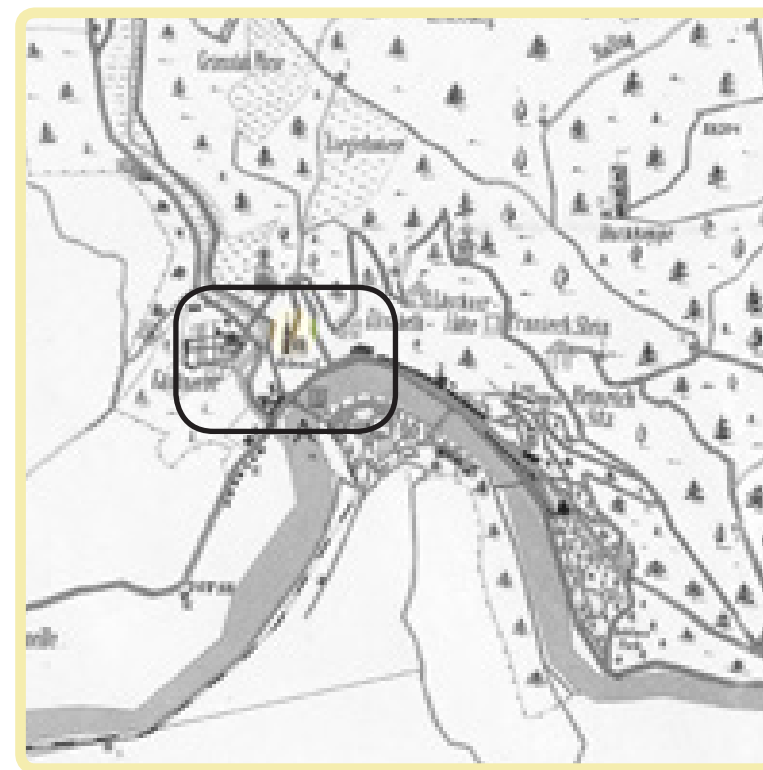
1842-1885

1885

1900

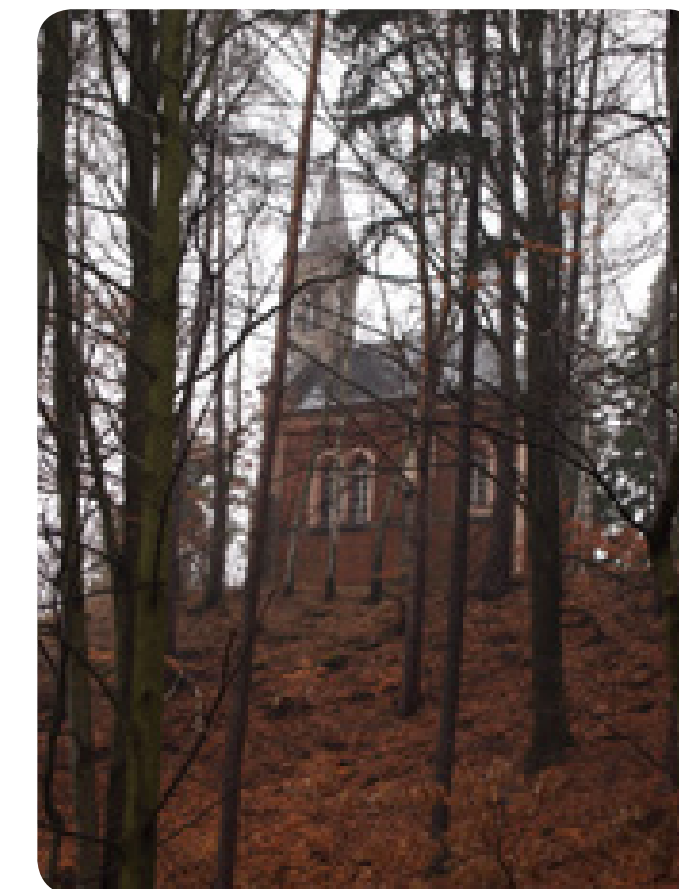

1842

1842-1884

1885

1900

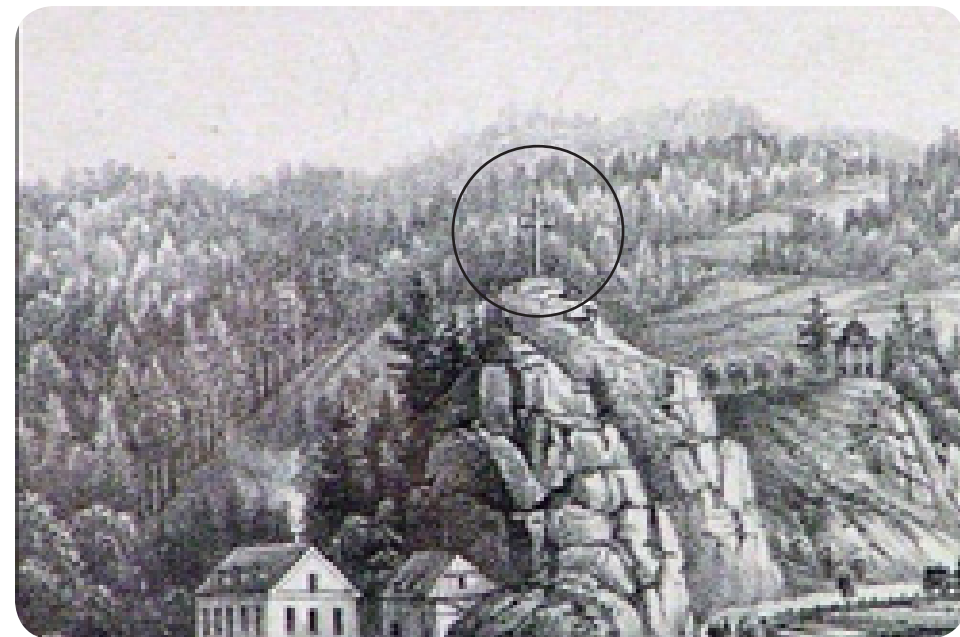

Pseudorománská kaple sv. Anny byla postavena v roce 1884 na tehdy odlesněném výrazném skalnatém ostrohu nad hlavní silnicí na pravém břehu řeky Ohře uprostřed lázeňské obce Kyselka (Geishhübl-Sauerbrunn). Peníze na stavbu kaple darovala hraběnka Anna Nosticová-Rieneck z vděčnosti za své uzdravení zdejšími prameny. V červnu roku 1884 byla kaple vysvěcena. Kapli hojně navštěvoval majitel zdejších lázní Heinrich Mattoni, který se zde denně modlil za uzdravení své nemocné dcery Kamilly, která měla tuberkulózu. V roce 1967 byla v kapli objevena kovová schránka s dokumenty z června roku 1884, kdy byla kaple vysvěcena. Ve schránce byly seznamy významných lázeňských hostů v Kyselce, mince a publikace o Kyselce. Během 2. poloviny 20. století však byl značně zdevastován interiér kaple. Vnitřní zařízení bylo rozkradeno či zničeno. Na místě oltář bylo vybudováno dokonce novodobé ohniště s digestoří, jejíž roura jde proraženou klenbou do střechy.

Pseudorománská obdélná kaple z režného zdiva o délce lodi 6,9 m zakončená neustoupenou kruhovou apsidou krytá sedlovou, nad závěrem zvalbenou břidlicovou střechou s nadstavěnou kamennou hranolovou zvoničkou s jehlancovou stříškou nad průčelím. Vstupní průčelí kaple s obdélným vchodem s půlkruhovým okénkem v nadpraží je završeno trojúhelníkovým štítem s profilovaným kruhovým oknem s pískovcovou kružbou v ose. Před vchodem, přístupným čtyřmi schody, stojí otevřená zaklenutá předsíňka, nesená dvojicí sloupů se zdobenými hlavicemi. Podélné stěny kaple, doplněné kamennými opěrnými pilíři, jsou prolomeny dvojicí sdružených obdélných, polokruhově zakončených oken se středovým sloupem. Presbytář kaple je otevřen třemi obdélnými, polokruhově zakončenými okny. Presbytář kaple, otevřený do lodi polokruhově zakončeným profilovaným triumfálním obloukem, je zaklenut žebrovou klenbou. Jednoduché vnitřní zařízení z doby výstavby kaple tvořila původně socha sv. Anny s Pannou Marií umístěné na oltáři.

Zdroj: Archiv Muzea Karlovy Vary _kopie map pořízeny Mgr. L. Zemanem

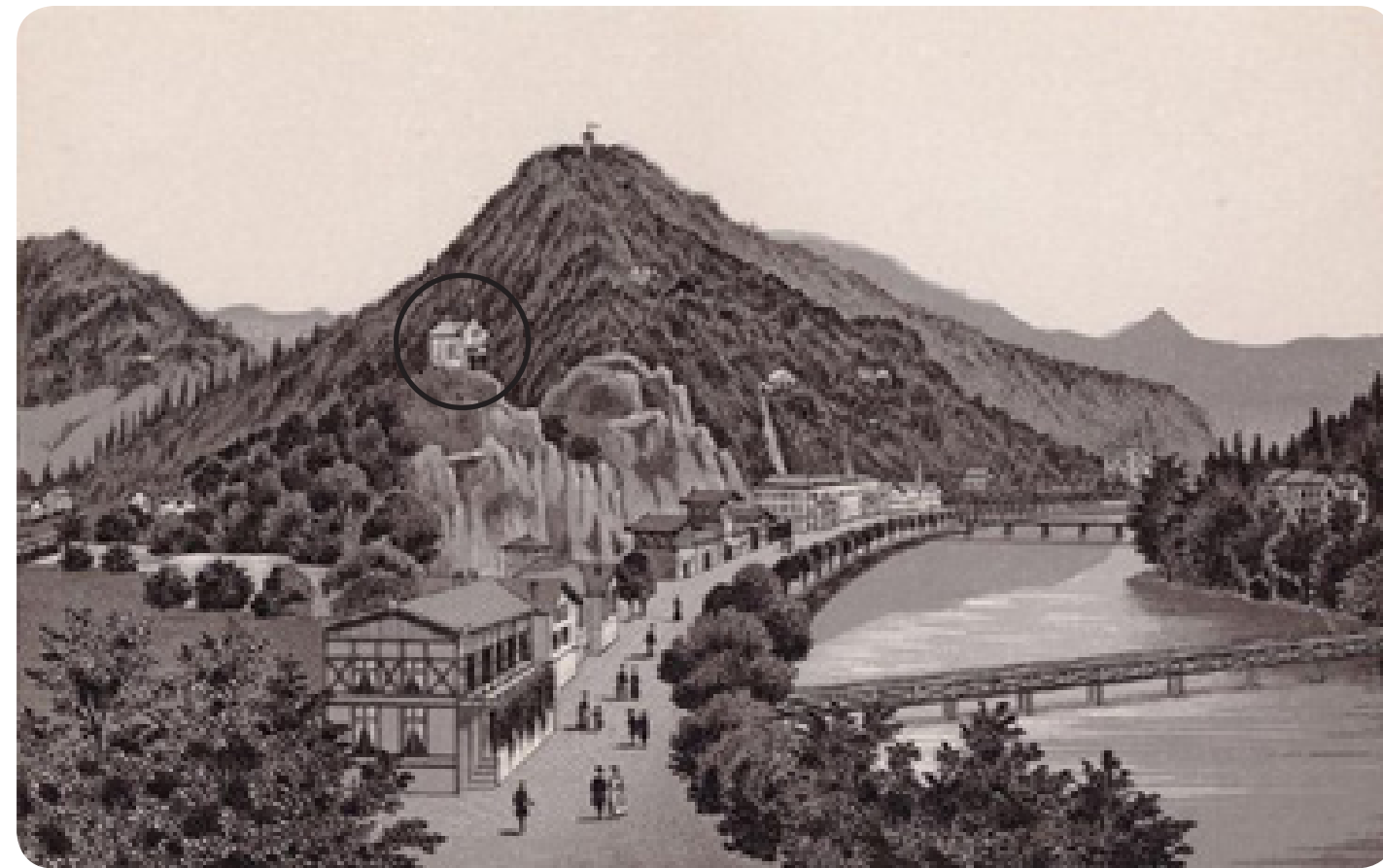
Zdroj: Fotodokumentace | podzim 2013 • jaro 2014 | at

1870

nedatováno(před 1885)

kolem 1885

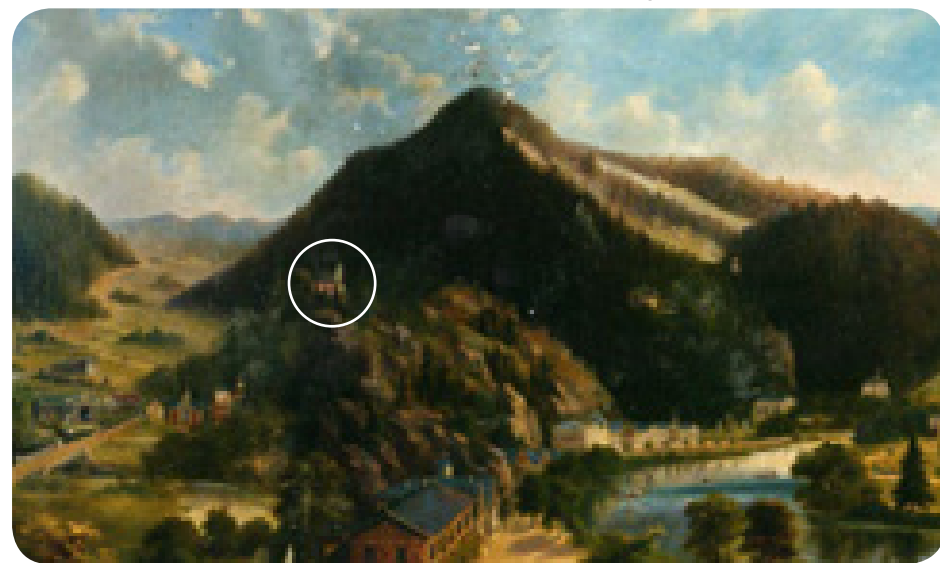
nedatováno(po 1885)

nedatováno(po 1885)

nedatováno (1885-1894)

kolem 1890

1890

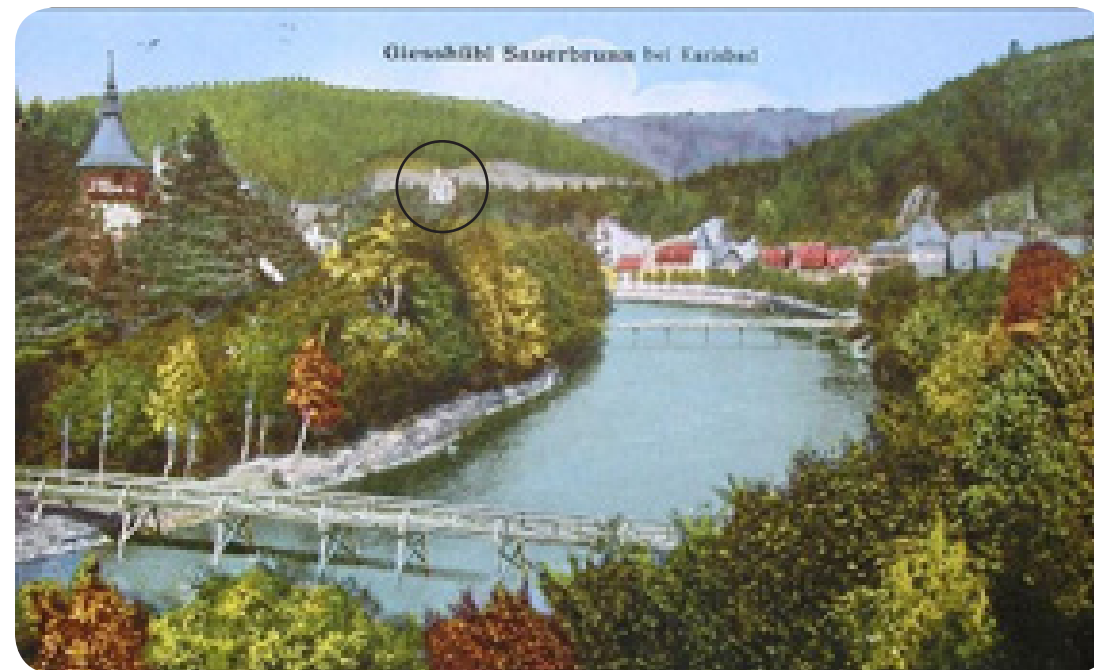
1898

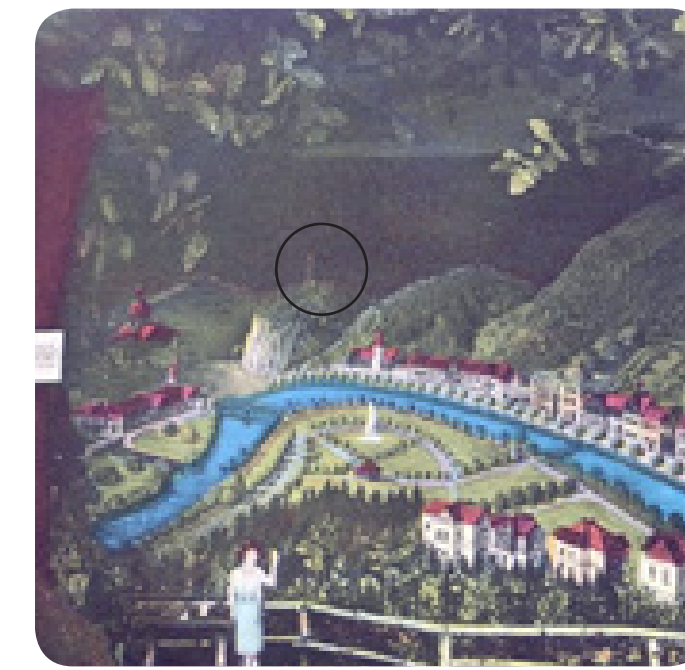
1905

1905

1905

1905

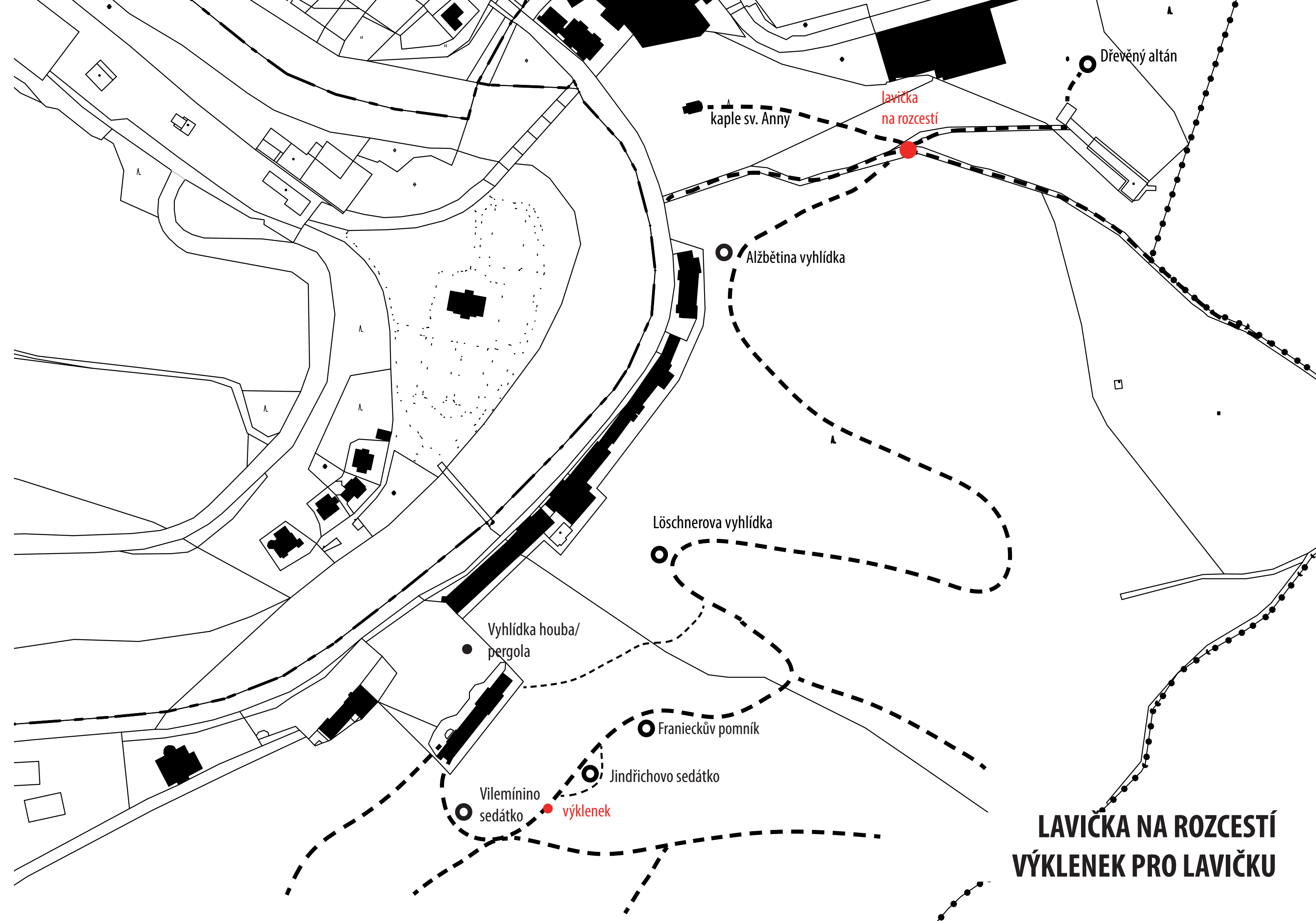

1938

KREUZBERG - ST. ANNA KAPELLE
KŘÍŽOVÁ HORA - KAPLE SV. ANNY

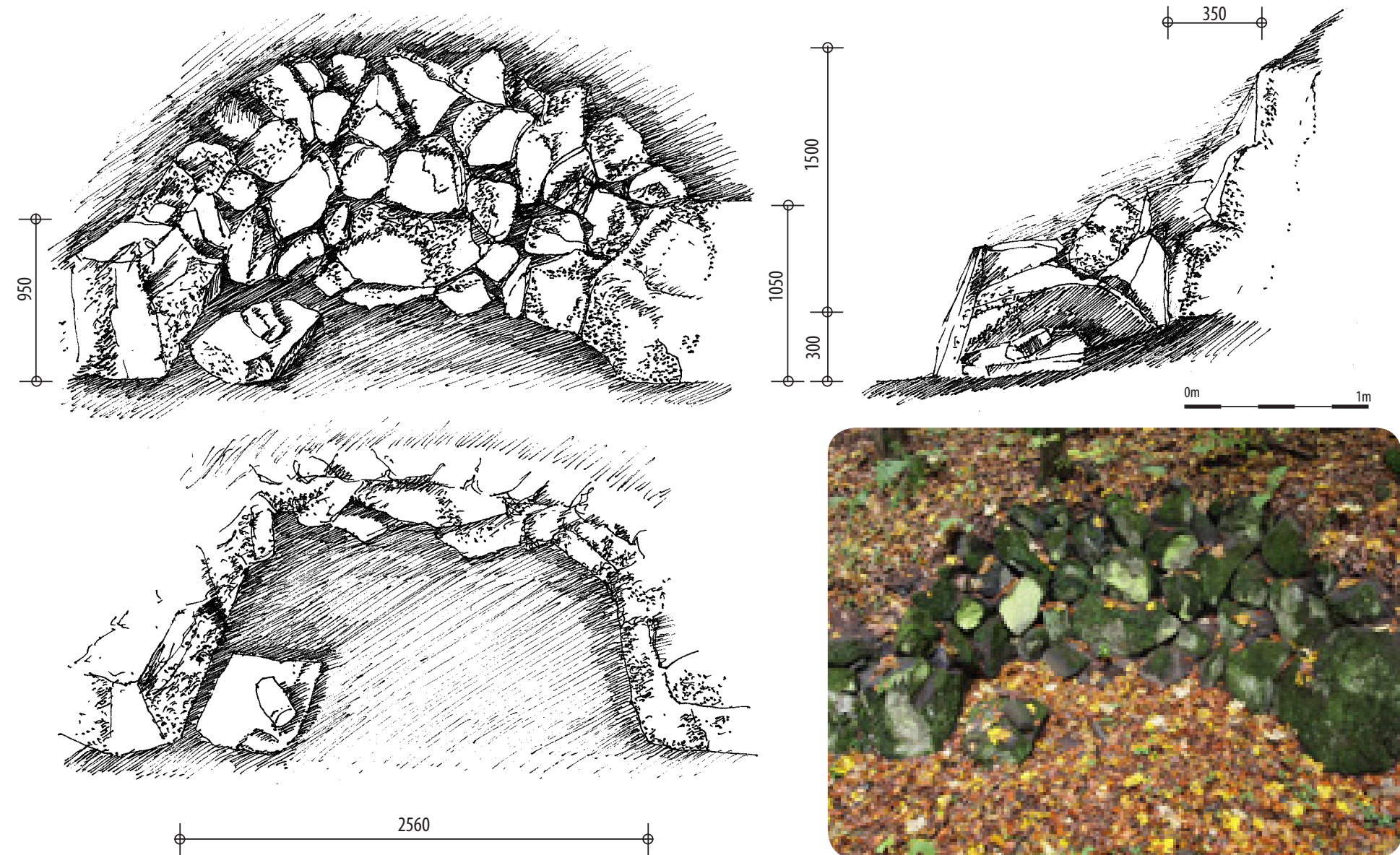
Zdroj : <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>
Archiv Muzea Karlovy Vary

Zdroj : <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>
Archiv Muzea Karlovy Vary

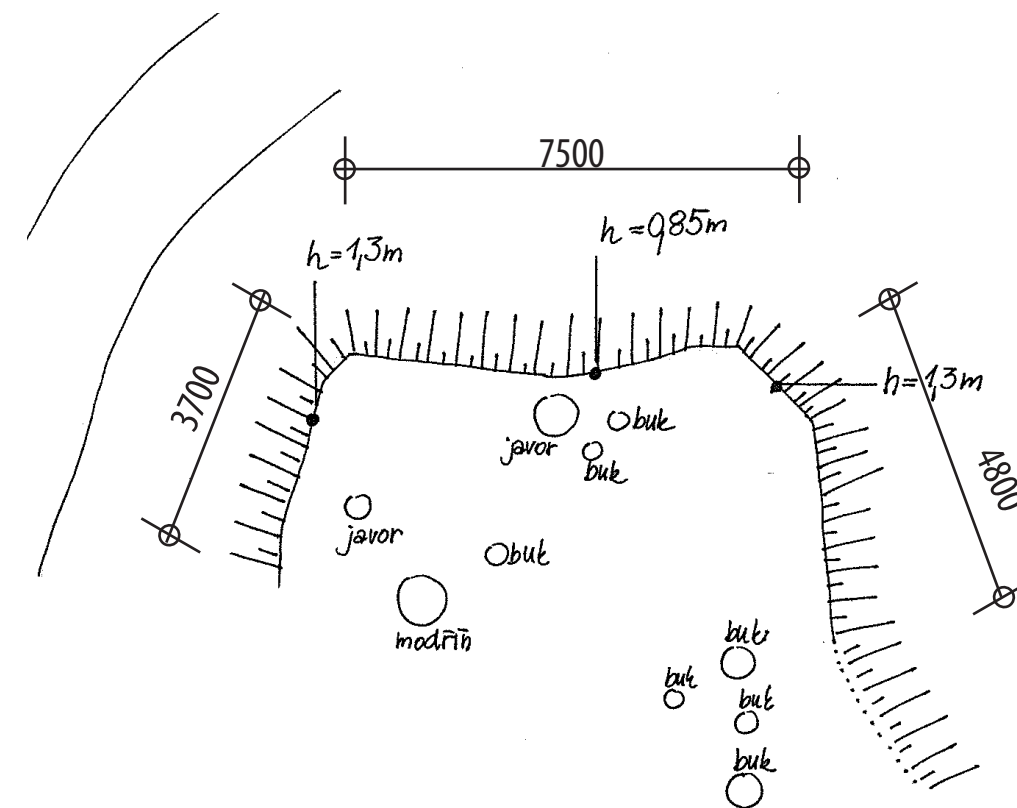

**LAVIČKA NA ROZCESTÍ
VÝKLENEK PRO LAVIČKU**

VÝKLENEK
UPRAVENÁ PLOŠINA

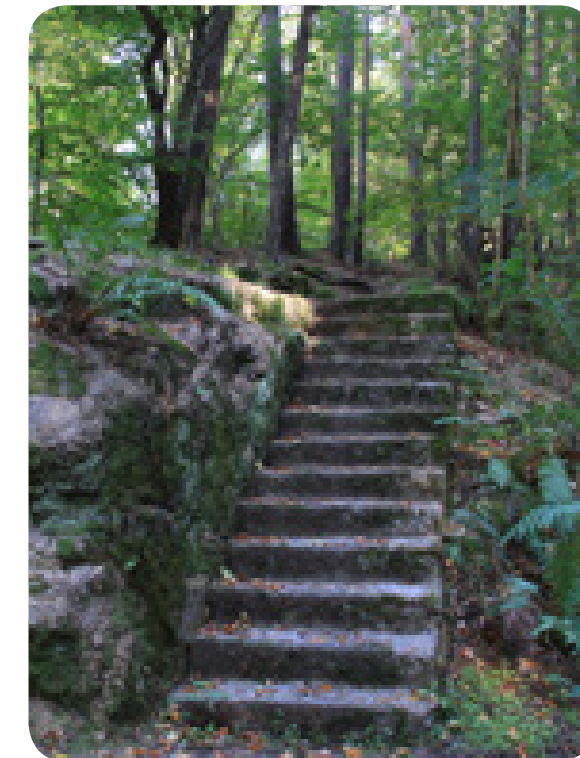
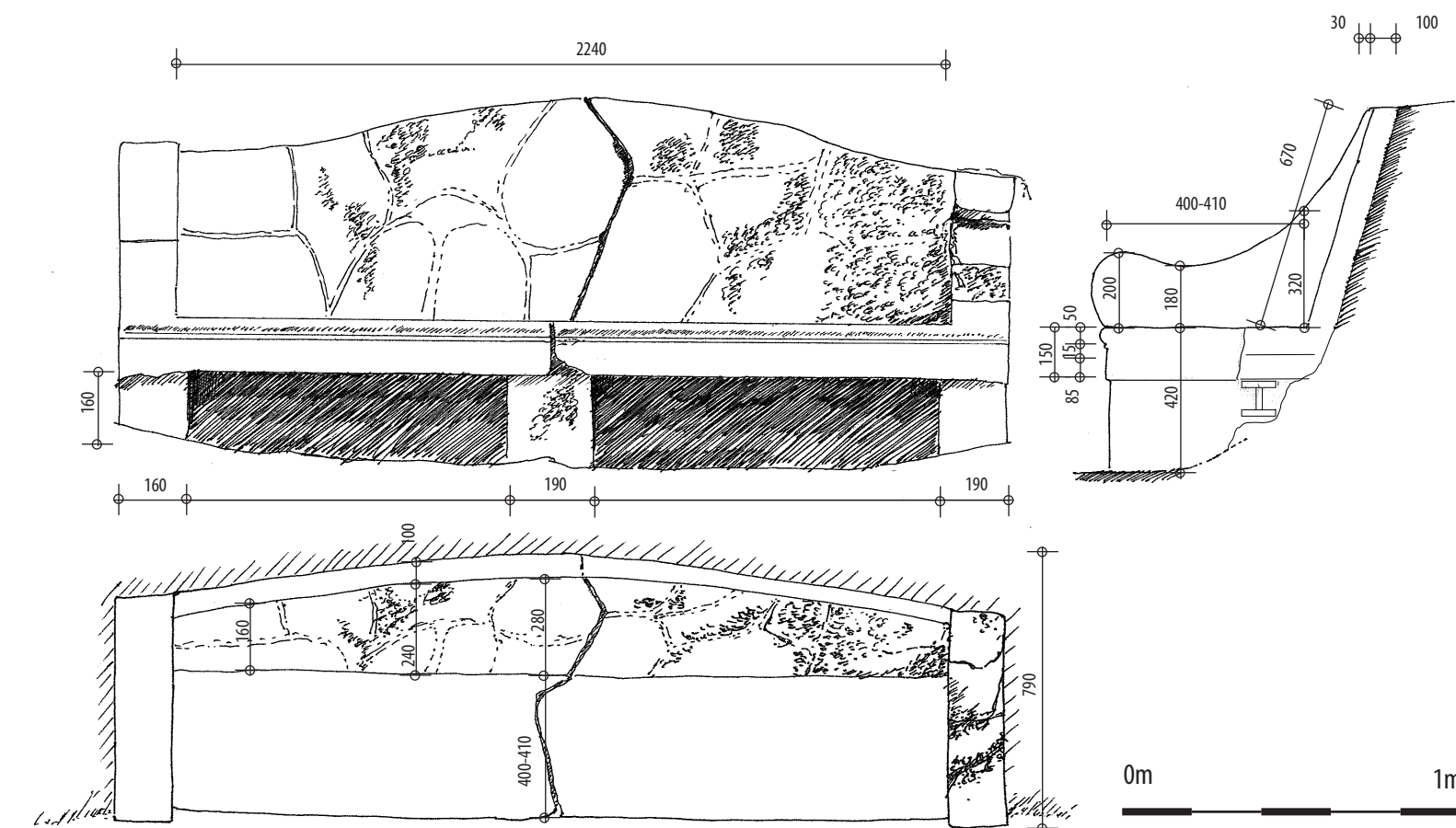
Upravená plošina nad Wilheminiým sedátkem, neznámo pro jaký účel mohla být využívána

VÝKLENEK se nachází na cestě směrem k Wilheminiým sedátku v blízkosti Jindřichova sedátka, byl pravěpodobně určen pro dřevěnou lavičku.

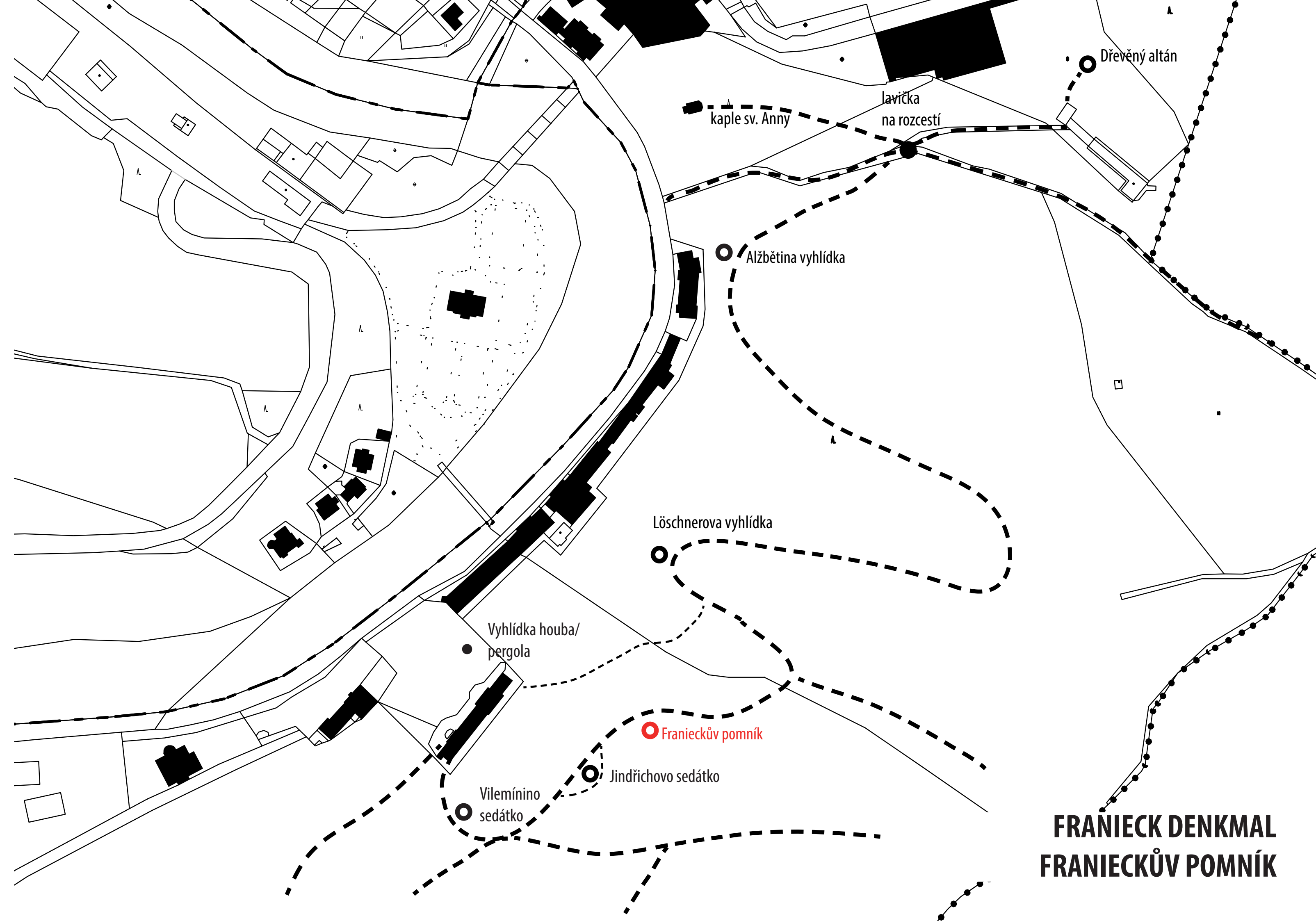
zdroj : půdorys, pohled, řez | jaro • podzim 2013 | zaměření a zákres a fotografie at

LAVIČKA NA ROZCESTÍ

- A | POHLED; PŮDORYS; ŘEZ
- B | POHLED ZÁPADNÍ
- C | SCHODIŠTĚ K LAVIČCE OD ZÁPADU
- D | POHLED JIŽNÍ
- E | POHLED SEVEROZÁPADNÍ

zdroj : půdorys, pohled, řez | jaro • podzim 2013 | zaměření a zákres a fotografie at

Dřevěný altán

kaple sv. Anny

lavička
na rozcestí

Alžbětina vyhlídka

Löschnerova vyhlídka

Vyhlídka houba/
pergola

Franičekův pomník

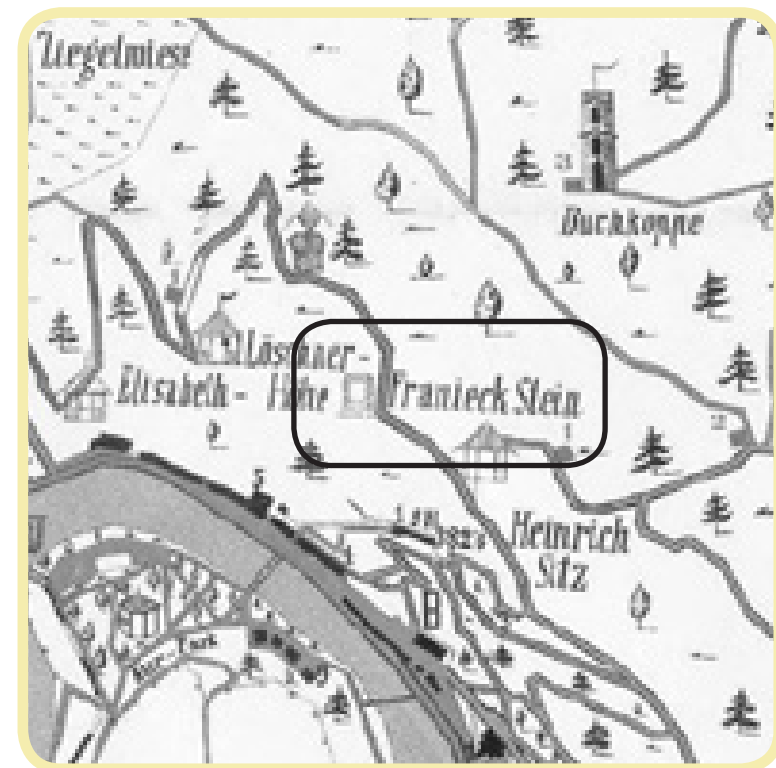
Jindřichovo sedátko

Vilemínino
sedátko

FRANIECK DENKMAL
FRANIECKŮV POMNÍK

1860

1900

FRANIECK DENKMAL FRANIECKŮV POMNÍK

2014

2014

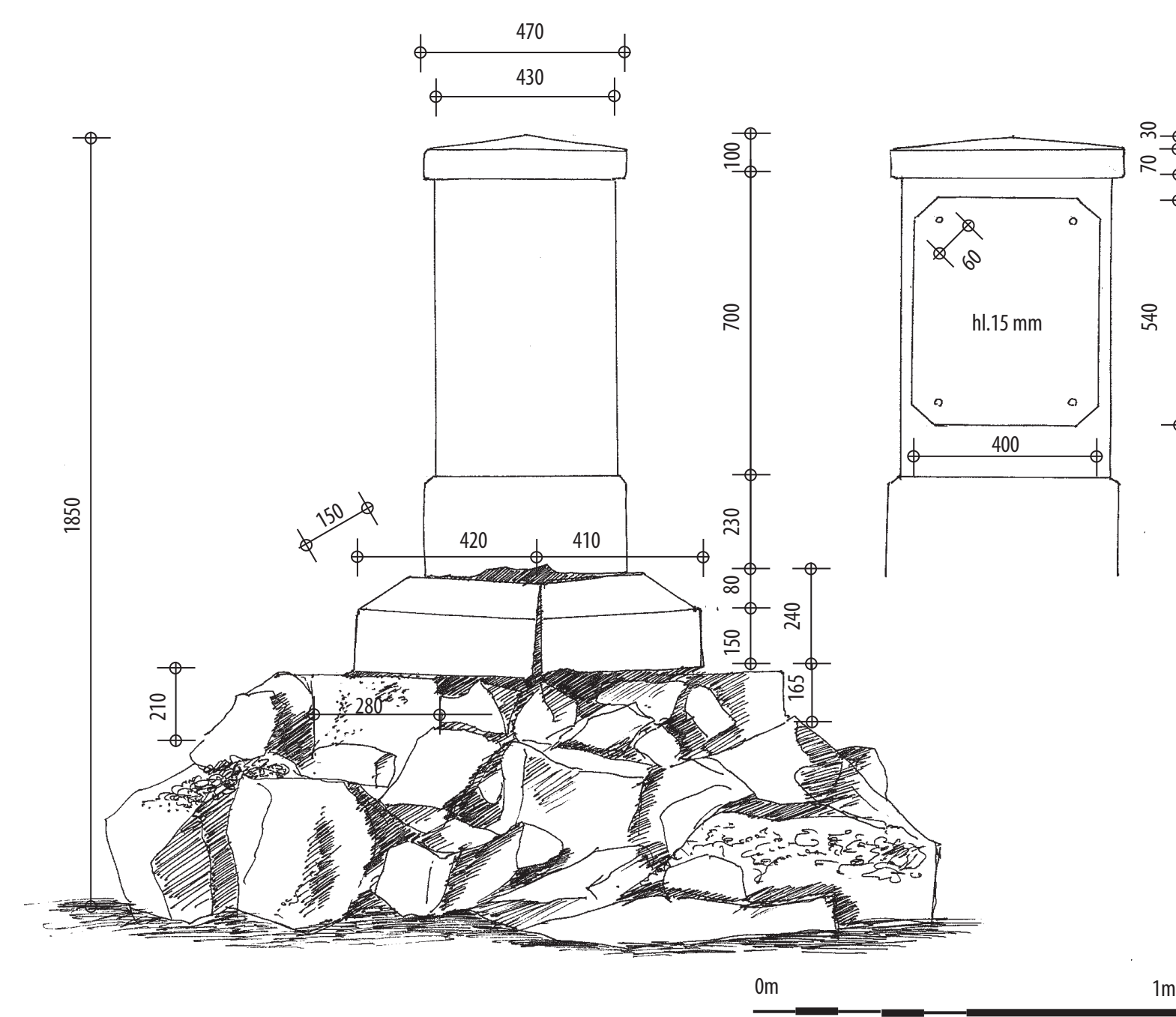
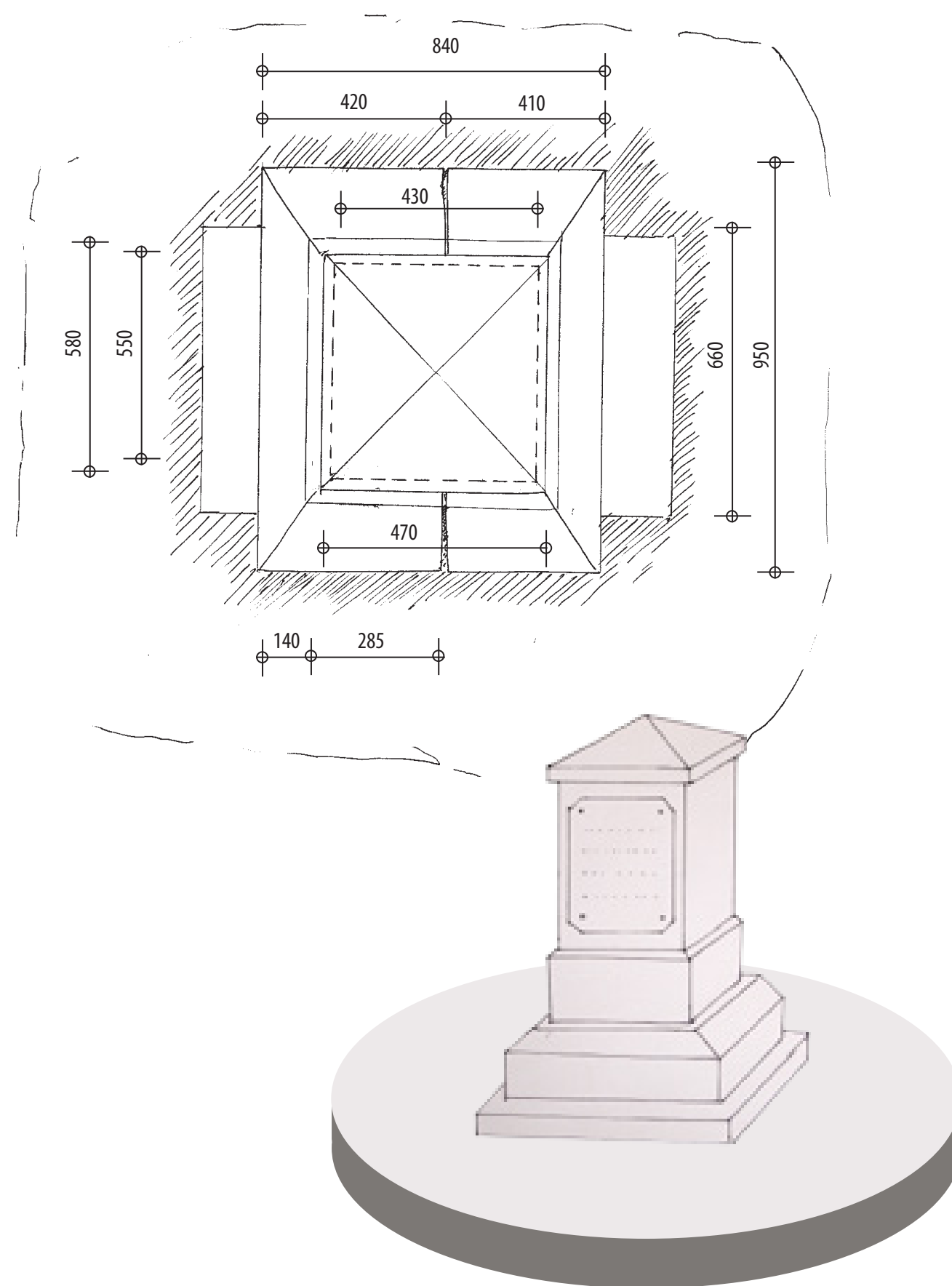
2014

Historie objektu:

Pomník karlovarského knihtiskáře a nakladatele Franze H. Franiecka (1800- 1859) od neznámého autora nechal zřídit těsně po jeho smrti ještě v roce 1859 tehdejší vlastník zdejších lázní baron Johann von Neuberg při lesní vycházkové pěšině nad kolonádou Ottova pramene nad obcí Kyselka (Giesshübl-Sauerbrunn). Okolí pomníku bylo upraveno, dva sousední mohutné buky byly tehdy pojmenovány po zakladatelích zdejších lázní Antonii a Wilhelmu von Neuberg a opatřeny tabulkami se jmény. V červnu roku 1859 byl následně pomník slavnostně odhalen, průvodní řeč tehdy pronesl Johann von Neuberg.

Pomník byl zřízen na památku Franieckových zásluh. Franieck byl štědrým mecenášem a častým návštěvníkem rodících se lázní v Kyselce, která byla jeho oblíbeným výletním místem. Dne 23. srpna 1852 lázně navštívil v doprovodu řeckého krále Otty I. během jeho karlovarského pobytu. Pojilo ho úzké přátelství s Johannem von Neuberg, majitelem kysibelského panství. Roku 1857 vydal publikaci Album der König Otto Quelle bei Geisshübl in Böhmen.

Po nuceném vysídlení německého obyvatelstva na konci druhé světové války však přestal být pomník udržován a postupně chátral. Někdy v průběhu druhé poloviny 20. století byla odstraněna nápisová deska pomníku. Dnes je opuštěný pomník ve velmi zdevastovaném stavu, terasa rozvalena a jeho okolí neudržováno.

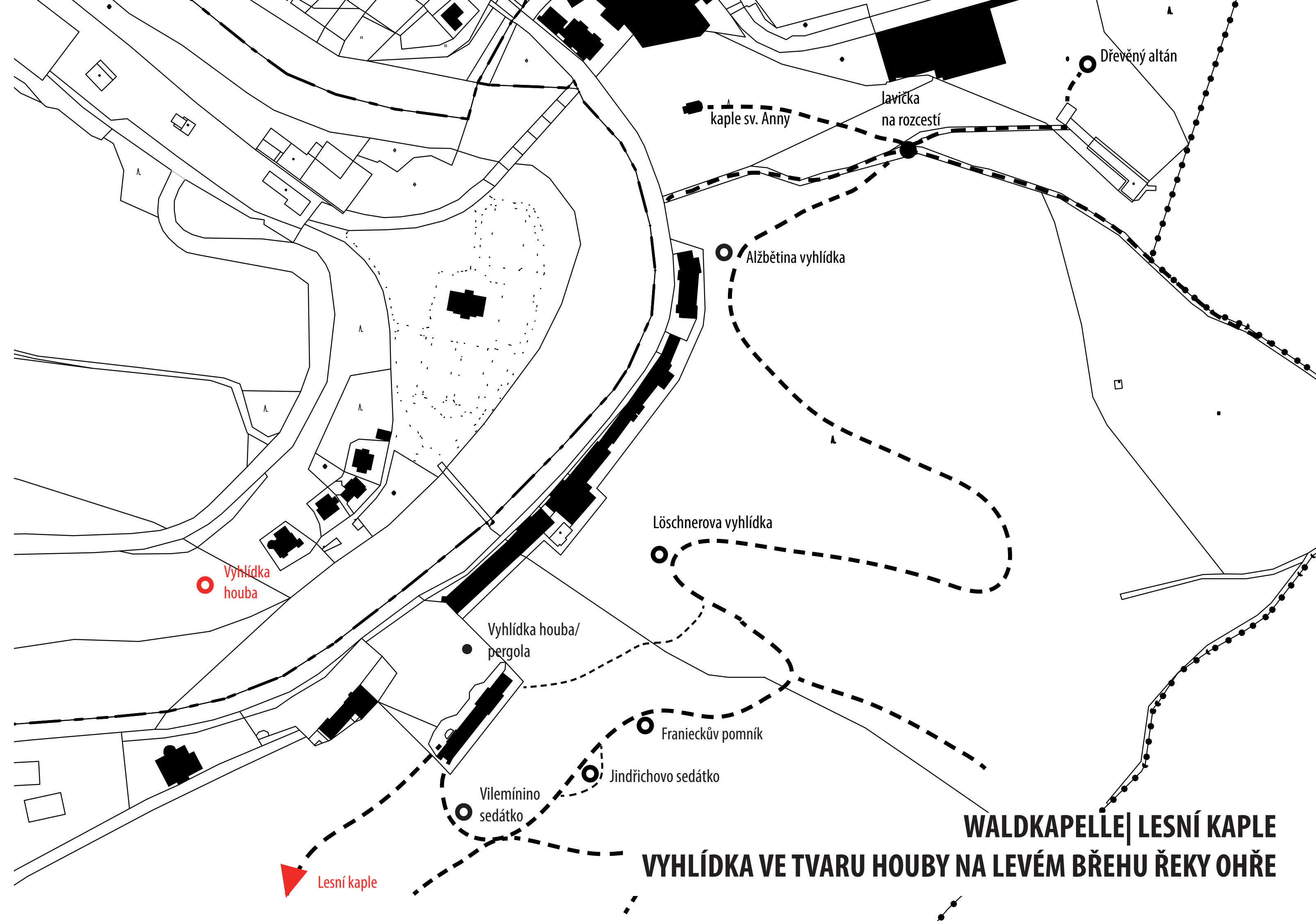

Popis objektu:

Prostý nízký hranolový profilovaný žulový pomník ve tvaru pilíře nesl původně v mělkých výklencích na pohledových stranách obdélné věnovací nápisové desky se zkosenými rohy. Základnu pilíře tvoří profilovaná patka ve tvaru zkoseného hranolového soklu. Pomník stával na vyzděné terase kruhového půdorysu, za které se zachovaly rozvalené lomové kameny.

Zdroj : Archiv Muzea Karlovy Vary _kopie map pořizeny Mgr. L. Zemanem ; <http://www.pamatkyaprirodakarlovarska.cz/kyselka-pomnik-franze-franiecka/>
fotodokumentace | podzim 2013 • jaro 2014 | at

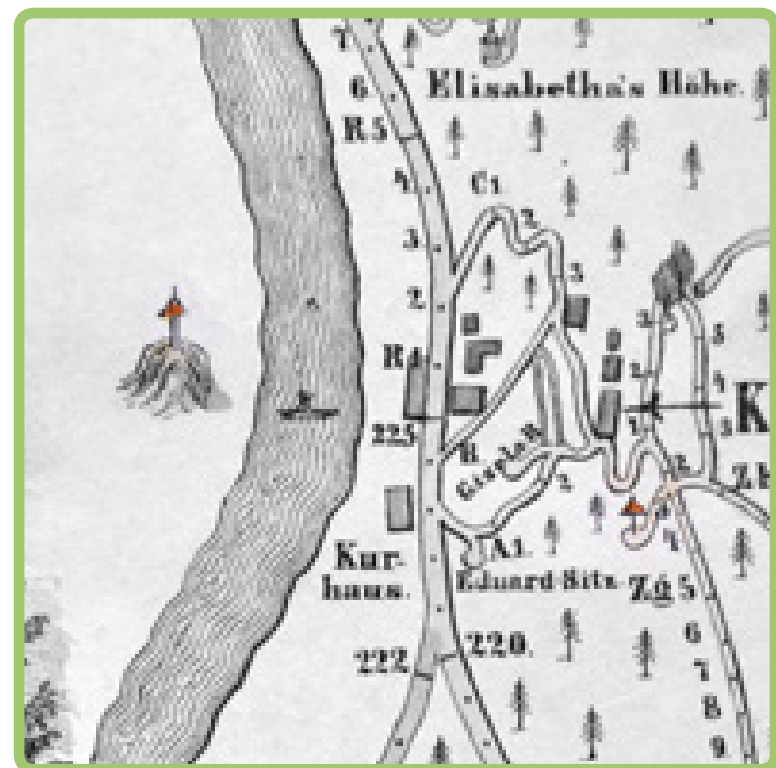
zdroj : půdorys, pohled, řez, axonometrie | podzim 2013 • jaro 2014 | zaměření a zákres at
<http://www.pamatkyaprirodakarlovarska.cz/kyselka-pomnik-franze-franiecka/>

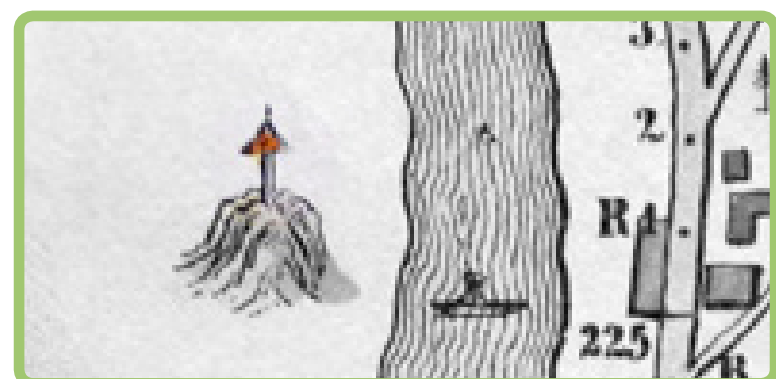
WALDKAPELLE | LESNÍ KAPLE

VYHLÍDKA VE TVARU HOUBY NA LEVÉM BŘEHU ŘEKY OHŘE

VYHLÍDKA VE TVARU HOUBY NA LEVÉM BŘEHU ŘEKY OHŘE

1842-1884

STADTANSICHT VON KYSSELKA VOM CARLSBADER BÜCKELN.

1860

kolem 1900

V roce 1900 již nenalzáme na mapách, pohledech ani fotografiích vyhlídku ve tvaru houby, tato malba ale dokumentuje existenci vyhlídky v jiné formě.

1860 -85

A/

B/

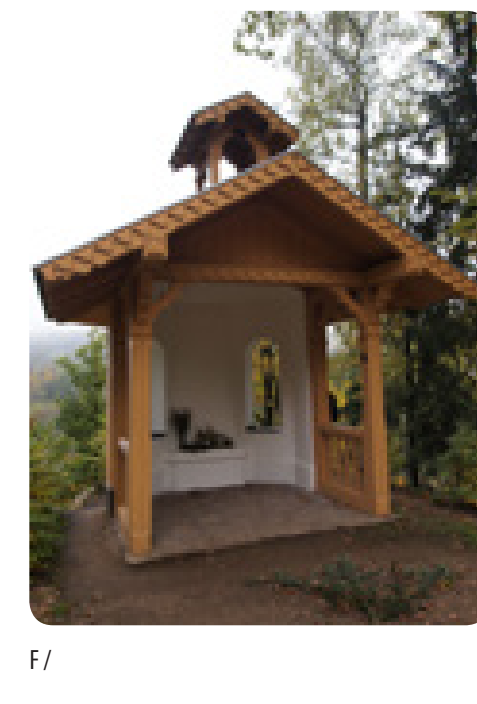
C/

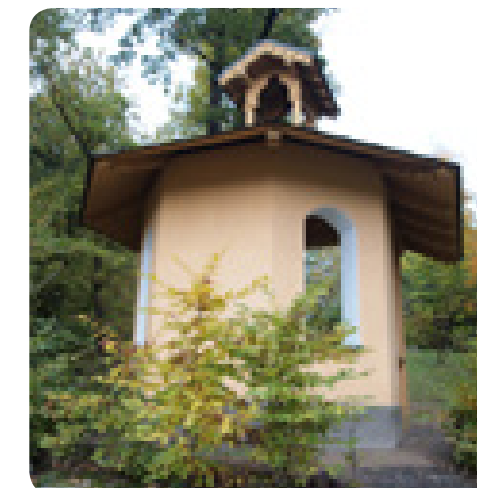
D/

E/

F/

G/

A |
B |
C |
D |
E |
F |
G |

INTERIÉR 1885
EXTERIÉR 1885
EXTERIÉR 20.STOLETÍ
EXTERIÉR 20.STOLETÍ
EXTERIÉR 2006
EXTERIÉR 2013
EXTERIÉR 2013

LESNÍ KAPLE (WALDKAPELLE)

Lesní kaple (Waldkapelle) byla postavena v roce 1885 na žulovém skalním ostrohu nad řekou Ohří jihozápadně od Kyselky. Dnes se nachází na území VVP Hradiště na LHC Dolní Lomnice v místě zvaném „Za lázněmi“. Spolu s ostatními stavbami ji na vycházkových cestách a pěšinách v okolí lázní Kyselka vybudoval úspěšný podnikatel Heinrich Mattoni. Kaple byla v minulosti už několikrát opravována, ale počátkem 21. století byla v havarijním stavu. V roce 2008 se Vojenské lesy a statky ČR, divize Karlovy Vary spolu s myšlenkou zřízení naučné stezky v okolí Kyselky rozhodli pro obnovu lesní kaple a přistoupily k celkové rekonstrukci objektu. Celá oprava roku historického objektu trvala půl roku a stála 170 tisíc korun. Obnova proběhla za finančního příspěví Karlovarského kraje, který přispěl přibližně polovinou celkových nákladů. Oprava započala rozebráním zbylé dřevěné části kaple až na samotnou kamennou podezdívku. Většina prvků byla poškozena natolik, že vrátit zpět do přesné repliky konstrukce kaple se daly pouze tři. Zachovat maximální množství historického materiálu byla jedna z podmínek Magistrátu města Karlovy Vary, oddělení památkové péče k vydanému souhlasu s akcí. Tam kde to bylo možné a vhodné, byly použity původní materiály a pracovní postupy. Mimo vlastní stavbu bylo nutné upravit i okolí. Vyřezáním divokých náletů akátů se otevřel výhled do údolí řeky. Na závěr byla instalována informační tabule pro veřejnost s fotografiemi a doprovodným textem umístěná u přístupové pěšiny. Rekonstruovaná stavba byla slavnostně otevřena na den sv. Václava 28. září 2008.

Otevřená obdélná kaple s dřevěnou předsíní a trojboce uzavřeným presbytářem, krytá nízkou valbovou střechou s hranolovou zvoničkou. Kaple bývala opatřena vitražovými, polokruhově zakončenými obdélnými okny v bočních stěnách závěru. Bohaté vnitřní zařízení kaple tvořily obrazy a svícny. U kaple byl vysekán hluboký zářez lesním porostem a vytvořen tak výhled západním do údolí Ohře směrem proti proudu řeky.

Použitá literatura a Zdroje

- Kysibl Kyselka u Karlových Varů perla v diadému Československa. Kysibl Kyselka u Karlových Varů: J. Mattoni a.s., 1931, 8 s.
- HERBERT, Lucian. Die Böhmisches Bäder. Wien.Pest.Leipzig.: A.Hartleben´s, 1878.
- Woerls Reisehandbücher.Führer durch Giesshübl-Puchstein bei Karlsbad in Böhmen. Würzburg. Wien: Verlag von Leo Woerl, 1893
- WEYMANN, August. Führer durch den nördlichen Böhmerwald und die nordwestböhmisches Bäder. Prag: Verlag von Dominicus, 1898.
- WALDBACH, Theodor. Allerei aus Mattoni´s Kurort Gießhübl-Puchstein. Gedichte, Feuilletons, Ansichten und Skizzen von Freunden und Besuchern des Kurortes. Kyselka : Verlag von Franz Hawlik, 1890
- MACHEK, Bohuslav a Marie DOLEJŠÍ. Dravec Mattoni. Vyd. 1. Plzeň: Koniáš, 1992, 201 s. ISBN 80-900-1676-6
- BÖHM, Jiří. „Karlovy Vary kolem roku 1900“, aneb, Krok za krokem vřídelním městem: zlatý věk. Karlovy Vary: B+B+B, ©2004.
- BURACHOVIČ, Stanislav. Mattoni a lázně Kyselka = Mattoni and Kyselka spa. Karlovy Vary: Karlovarské minerální vody, 1999. 80 s.
- BURACHOVIČ, Stanislav a Lubomír ZEMAN. Hvězdné nebe nad Kyselkou: slavní architekti a stavitelé v lázních Kyselka. Loket: [Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Lokti], 2012, 71 s. ISBN 978-809-0496-019.
- FAIT, Joachim a Detlef KARG. Hermann Ludwig Heinrich, Fürst von Pückler-Muskau: Gartenkunst und Denkmalpflege. Weimar: H. Böhlau, 1989, 320 p. ISBN 37-400-0089-9.
- KNEIPP, Sebastian. Léčení vodou: a ostatními přírodními prostředky. Olomouc: Dobra & Fontána, 1999. 232 s., [20] s. barev. obr. příl. ISBN 80-86179-32-X.
- HENDRYCH, Jan a Detlef KARG. Tvorba krajiny a zahrady III: historické zahrady, parky a krajina, jejich proměny, kulturně historické hodnoty, význam a ochrana. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství ČVUT, 2000, 163 s., [123] s. obr. příl. ISBN 80-010-2230-7.
- Zachraňte lázně Kyselka. [online]. [cit. 2014-05-21]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/petice.kyselka?fref=ts>
- Oldmaps. [online]. [cit. 2014-05-21]. Dostupné z: <http://oldmaps.geolab.cz/>
- Památky a příroda Karlovarska. [online]. [cit. 2014-05-21]. Dostupné z: <http://www.pamatkyaprirodakarlovarska.cz/>
- <http://www.obeckyselka.cz/>
- Archiv Mgr. L. Zemana
- DWG podklady - MEDIKA projekt Karlovy Vary spol. s r.o. , 3DM podklady - Bc. Martin Stočes, Bc. Zdeněk Hromádka
- SHP jednotlivých objektů vypracován pracovníky NPÚ v Lokti - vedoucí Mgr. Lubomír Zeman

Poděkování

Děkuji především panu profesoru Václavu Girsovi a doc. Michaelu Ryklovi nejen za odborné vedení diplomové práce , ale i za konzultace, rady a vstřícný přístup ke studentům během celého studia, dále panu Mgr. Lubomíru Zemanovi za poskytnutí materiálů k SHP-části práce a konzultace, dále Karlovarskému muzeu za poskytnutí dostupných knih a publikací o Kyselce a okolí, dále spolužákům Martinovi Stočesovi a Zdeňku Hromádkovi za poskytnutí 3DM dat a závěrem své rodině za podporu během celé doby mého studia.